

TÜRK BİRLİĞİ

Kasım (12) (5) 2018

ALLAH'IN VERDİĞİ
ÖMRÜ HALKINA
VATANINA
BAĞISLAMAZSAN
DEMEK Kİ
YAŞAMAMIŞSIN

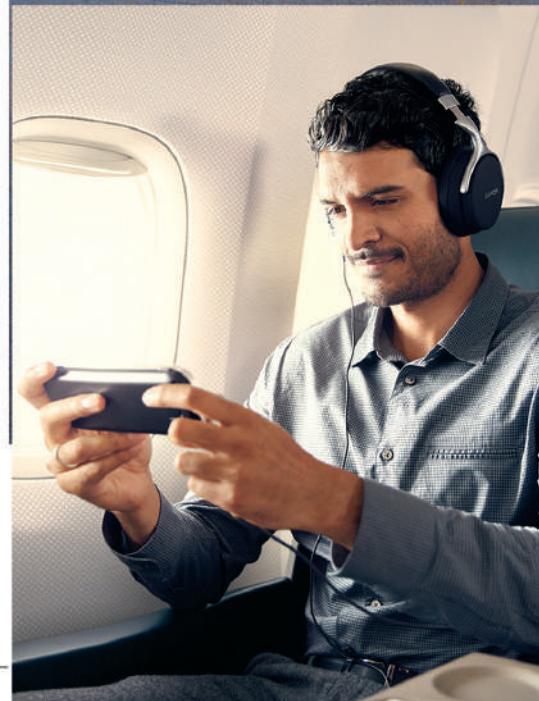

ÖZEL SAYI

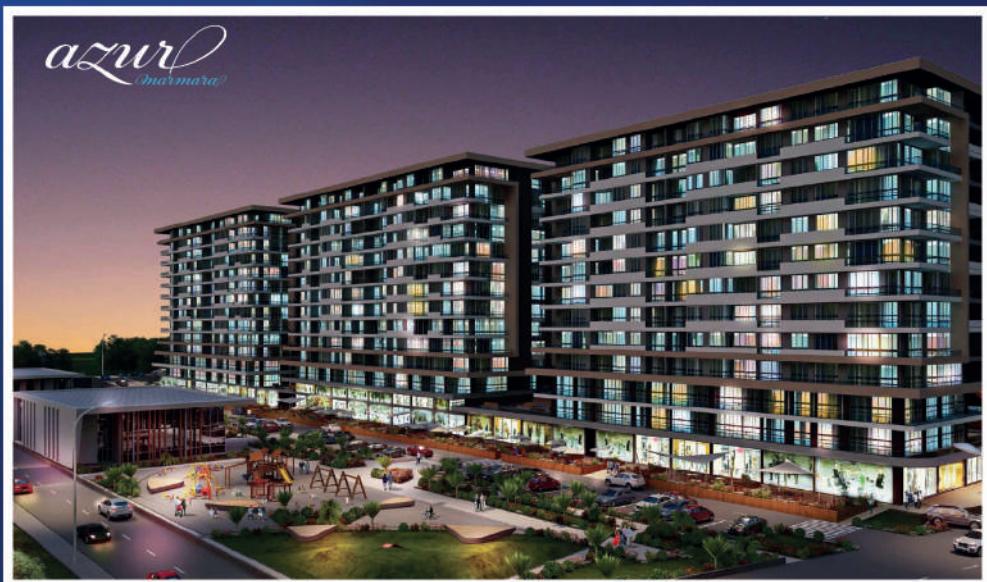
ВСТРЕЧАЙТЕ БИЗНЕС КЛАСС ТУРЕЦКИХ АВИАЛИНИЙ!

ЕЖЕДНЕВНЫЕ РЕЙСЫ ИЗ АЛМАТАЫ С КОМФОРТОМ А330!

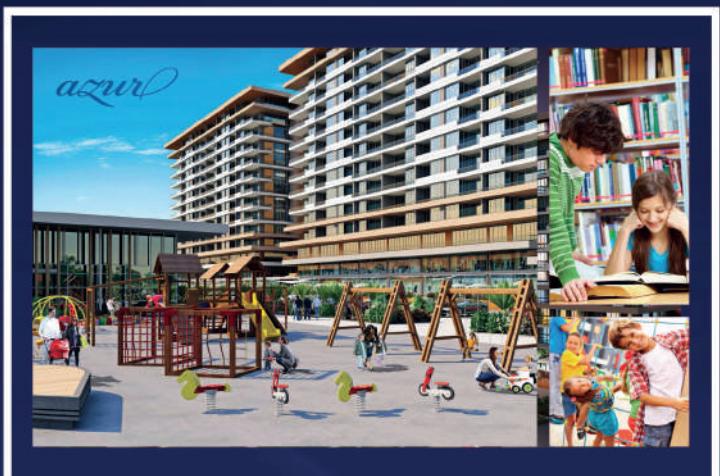
050005 Алматы, пр. Назарбаева 100/4
Телефон 727 3333849
E-mail: almaty@thy.com

Апартаменты у Мраморного моря...

azur
marmara

Переосмысление роскоши...

@azur_marmara

+7 (727) 239 99 99

BATIBEYLER
YAPI A.S.

Exclusive
YAPI A.S.

TUTUNCU
YAPI A.S.

www.azurmarmara.com

Түркиядан Қазақстанға бұл күш бүкіл әлемде

Türkiye'den Kazakhstan'a, bu güç tüm dünyada.

22 жыл бұрын сіздерге ең тандаулы қызметтер көрсету үшін, біз Қазақстанда өзіміздің еншілес банкімізді аштық. Түркиядагы 152 жылдық тәжірибелімізді жеке отырып, біз бірге дамыдық, өлемдегі күшті банктердің біріне айналдық. Осы тәжірибемен белісү үшін Сіздерді KZI Банкке шақырамыз.

22 sene önce en iyi hizmeti sunmak için Kazakistan'da katılım bankamızı açtık. Türkiye'deki 152 yıllık deneyimimizi Kazakistan'a taşıyarak beraber güçlendik, dünyanın güçlü bankalarından biri olduk. Bu tecrübeyi yaşamanız için şimdilik sizde KZI Bank'a bekliyoruz.

 KZI Bank
Банктен де артық

Зираат Қаржы тобының мүшесі / Ziraat Finans Grubu Üyesidir.

- 11** T.C DİŞİSLERİ BAKANI
SN. MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU:
AHİSKA TÜRKLERİ'NE ADANMIŞ BİR ÖMÜR
МИНИСТР ИНОСТРАННЫХ ДЕЛ
ТУРЕЦКОЙ РЕСПУБЛИКИ
МЕВЛЮТ ЧАВУШОГЛУ:
ЖИЗНЬ, ПОСВЯЩЕННАЯ ТУРКАМ-АХЫСКА
- 15** REFAHIN KEFALETİ AMACIN BİR OLMASIDIR
ЕДИНСТВО ЦЕЛЕЙ – ЗАЛОГ БЛАГОПОЛУЧИЯ
- 23** TÜRK KONSEYİ
GENEL SEKRETER YARDIMCISI
ÖMER KOCAMAN:
“ZİYATDİN KASSANOV BENİM İÇİN KİMİ ZAMAN
BİR BABA, KİMİ ZAMAN BİR ARKADAŞ,
BİR DOST OLDU.”
ПОМОЩНИК ГЕНЕРАЛЬНОГО
СЕКРЕТАРЯ ТЮРКСКОГО
СОВЕТА ОМЕР КОДЖАМАН:
«ДЛЯ МЕНЯ ЗИЯТДИН КАСАНОВ КАК ОТЕЦ,
А ИНОГДА КАК ДРУГ И ТОВАРИЩ»
- 28** HALKIMIZIN TAKTIR
VE DUALARINI ALMAKTADIR
С НИМ МОЛИТВЫ И БЛАГОДАРНОСТЬ
НАШЕГО НАРОДА
- 31** ALLAH'IN VERDİĞİ
ÖMRÜ HALKINA VATANINA BAĞISLAMAZSAN
DEMEK Kİ YAŞAMAMIŞSIN
ЕСЛИ ЖИЗНЬ, ДАРОВАННУЮ ТЕБЕ
ВСЕВЫШНИМ, ТЫ НЕ ПОСВЯТИЛ РОДИНЕ
И НАРОДУ – ЗНАЧИТ ТЫ ПРОЖИЛ ЗРЯ!
- 48** ÖDÜLLER
ЗАСЛУЖЕННЫЕ НАГРАДЫ
- 53** RECEP TAYYİP ERDOĞAN:
AHİSKA TÜRKLERİNİ, ONUR VE ŞEFKAT
NİTELİKLERİYLE İLİŞKİLENDİRİYORUM
- 59** GÖRÜŞ VAR Kİ
KADER DEĞİŞTİRİR...
- 63** SOKAKLARDAN SARAYLARA

- 83** TATLI SÜRGÜN
МИРНОЕ ПЕРЕСЕЛЕНИЕ,
ИЛИ «СЛАДКАЯ ССЫЛКА»
- 88** AHİSKA TÜRKLERİ ŞİMDİ HER SABAH
UMUTLA UYANIYOR
ТУРКИ-АХЫСКА ПРОСЫПАЮТСЯ
С НАДЕЖДОЙ
- 92** DEVLETİMİZİN, MİLLETİMİZİN,
CUMHURBAŞKANIMIZIN YANINDAYIZ!
- 93** 25 GÜN NÖBETTE
- 97** DATÜB'ÜN YARDIMIYLA
VATAN AHİSKA'DA YAŞAYAN KAHRAMAN
AHİSKALI'LAR!
- 99** MEHEMMED AFLATOV
- 100** MEYBIYEV
HABİB DILAYER OĞLU
- 101** HAC BİR SEVDADIR YÜREKLERDE
- 104** BİR DAHA DÖNMEK NİYETİYLE...
ЧТОБЫ ЕЩЕ НЕ РАЗ СЮДА ВЕРНУТЬСЯ
- 111** 74 YIL SONRA GELEN KAVUŞMA
VE MILLETİNE ADANAN ÖMÜR

Учредитель:

Зиятдин Касанов –
председатель Всемирной
ассоциации турок-ахыска

Главный редактор:

Ровшан Мамедоглы

Заместитель**главного редактора:**

Найла Исрафиль

Редактор:

Ляйля Буланбаева

Корреспонденты:

Тайфун Дурду – Турция, Казахстан

Саадет Аталај – Турция

Зейнаб Алиева - Казахстан

Мевлют Ышык - Азербайджан, Грузия

Дизайн:

Арзу Саликова

Derginin kurucusu:

Ziyaeddin Kassanov –
Dünya Ahiska Türkleri Birliği
Genel Başkanı

Baş Editörü:

Rövşen Memmedoğlu

Baş editör yardımcısı:

Nayla İsrafil

Editör:

Leyla Bulanbayeva

Muhabirler:

Tayfun Durdu - Türkiye, Kazakistan

Saadet Atalay - Türkiye

Zeynep Ali - Kazakistan

Mevlüt Işık - Azerbaycan, Gürcistan

Dizayn:

Arzu Salikova

Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания и информационного агентства
№ 15376-Ж 27.05.2015, г. Астана

Телефоны: +7 (727) 3572410,
+7 (727) 3572415.
+7 701 745 4749
www.ahiska-gazeta.com

BAŞ EDITÖRDEN**MİLLETİMİZİN SORUNLARINI SOKAKLARDAN
SARAYLARA TAŞIYAN ADAM!**

Tarihi ve geleceği şahsiyetler kurar...

Bu şahsiyetler hem de tarihte ve gelecekte kendilerine yer tutar, diller ezberi olurlar. Okullarda okunur, kitaplarda basılır, dillerde ezber söylenirler. Böyle insanlar her gün, her ay her yıl doğmaz. Böyle insanlar yüz, iki yüz yılda bir doğar. Bazen kendimle tek başına kaldığında düşünüyorum. Tarihi yazanlar, tarihin kendisini yazanlar, iki bin yıl geçse de hergün dillerde konuşulurlar. Demek ki, "Dünya bir penceredir, her gelen bakar gider" kelamı tarihin gerçekliği ile üst üste gelmez. Belki bu cismani olarak böyledir. Belki de bunu diyen atalarımız cismani olarak düşünmüşler. Ama düşünün ki, bin yıllar boyunca tarihi yaratılanlar, milletini zaferle ulaştıranlar bu günde sanki bugün doğulmuşlar, yanında sanki yarın doğulmuşlar ve yinede sanki beş yüz yılda doğacaklar. Demek insan isterse bu dünyada ebedi yaşama bilir. Demek insan isterse ölmeliğe yol açar. Ölmezliği ispatlar ve ölümeliği mühürler...

Kaderin hükmü ile 2004 yılında tanıdığım Ziyatdin İsmihanoglu'nun Kazakistan Milli Merkezi Başkanı olarak faaliyetlerinin belki de yüzde beşini yayınlamışız, yazmışız çünkü bazı şeyleri kendisi bize izin vermiyor yazmaya. Bir elin verdiğini diğer el duymaz, bilmez ve "Biz ne yapıyoruz ise Allah rızası için yapıyoruz" diyor. Ama bugün bazı konuları açmak, söylemek zorundayız. Bu reklam değil, gelecekte tarihi yazanlar için arşiv olması amacıyla söylüyorum. Bu aslında çok küçük bir yazı. Ama bu yazının yazılması için belki de üç beş gündür kafamda nerden başlayım nerden bitireyim gibi fikirler dolanıyor. Bu ömrü öyle bir zengin ömrü ki, öyle bir zengin faaliyet ki, ucu buçağı belli değil. Bu faaliyet günle, ayla ölçülülmüyor. İş orasındadır ki, her saniyede her anda bu faaliyetlerin yeri vardır. Biz bazen bir ülkeden bir ülkeye uçakla gidip gelirken bir hafta yorgunluktan ölüyoruz diyoruz ama bir haftada 20, 30 saat uçuş yapan birine havada yaşıyor dememiz yanlış olmaz sanırım.

ОТ ГЛАВНОГО РЕДАКТОРА

Önceden sadece Kazakistan Milli Merkezi vardı, 2008'den itibaren ise Dünya Ahıskı Türkleri Birliği'mız var. 2010 yılında DATÜB kuruldu ve DATÜB bir asırda üç kere sürgün edilen halkın birliğini kurdu. Sözde değil amelde de kurdu. Öyle bir ay yok ki, Azerbaycan'a, Amerika'ya, Ukrayna'ya, Kırgızistan'a, Türkiye'ye, Özbekistan'a uçmasın. Hep te halkın geleceği ve tarihi ile bağlı... Halkın sorunlarını sokaklardan saraylara taşıdı Ziyatdin İsmihanoglu... 90'lı yıllarda DATÜB kurulana kadar bizim Türkiye'de yaşayan on binlerce insanların durumunu düşünün. Hiçbir resmi kuruma başvuru yapamayan, sokaklarda hırsızların, üçkağıtçılarning elinde bir oyuncaga çevrilmiş, rusu, ermeniyi, ukraynalıyı, gürcüyü ahıskalı yapanların elinde bir oyuncaga çevrilmiş halkın sorunları bugün saraylarda, Cumhurbaşkanlığı'nda, bakanların odalarında görüşülüyor. Bir insanda ne kadar güç olması lazım ki, bunları yapabilisin. Halkımızın vatandaşlık ile ilgili ne kadar sorunu vardı? Ama üç beş yıl içerisinde 50 binden fazla Ahıskallar vatandaşlık aldı. Oturma izni olmayan, sigortası olmayan binlerce Ahıskalı artık Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığını gururla taşımaktadır. Artık onların işi de var, aşa da var, sigortası da...

Ukrayna'da bomba altında yaşayan halkımı Başkanımızın ricasıyla Sayın Cumhurbaşkanımız 677 aileyi Erzincan'a ve Ahlat'a yerleştirdi. Erzincan havalimanında bizzat kendisi soğuk havada milletimizi karşıladı, evleri teker teker ziyaret etti, çocukların gözünden, dede ve ninelerimizin ise ellerinden öptü. Bence tarih böyle yazılır. Başka türlü yazılamaz. Sokaklarda süregelen milletimizin sorunları, bugün Avrupa Konseyinde görüşülmektedir. DATÜB artık Avrupa Konseyi STK'lar birliği üyesidir. Bundan büyük zafer ne olabilir ki? Gürcistan'a göç meselesinde Gürcistan Cumhurbaşkanı ile, göçle ilgili bakanlar ile, Avrupa Konseyi'ndeki görüşmeler. Hangisinden başlayıp hangisinden bitirmem gerek bilmiyorum. Ben defalarca onun Ankara görüşmelerinde yanında bulundum. Cumhurbaşkanlığı'nda, Dışişleri Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı'nda, TİKA'da,

ОН ВЫВЕЛ НАРОД НА НОВЫЙ УРОВЕНЬ

Историю создают личности, так же, как и будущее. Они занимают свое место в истории, о них говорят, обучаются в школе, пишут книги. Такие люди не рождаются каждый день, и даже ни каждый месяц, и ни каждый год. Такие личности рождаются раз в сто-двести лет.

Порой, оставаясь наедине с мыслями, размышляю.

Слава об исторических личностях, оставивших свой след в истории, вечна. Значит ли это, что выражение: «Этот мир – окно, и каждый приходящий в этот мир заглядывает в него и уходит» ошибочно? Возможно сама мысль логична, но реальность истории иная. Есть такие редкие люди, память о которых остается на веку. Значит ли это, что в руках человека «бессмертие», благими делами он может его обрести и достичь.

Волею судьбы в 2004 году я познакомился с лидером Турецкого этнокультурного центра Зиятдином Исмиханоглу, общественная деятельность которого всего на 10-15% отражена нами в печатных изданиях. Ибо добрые и благие дела совершаются искренне и бескорыстно, о них не говорят. Но сегодня мы считаем своим долгом раскрыть многие вопросы. Но это не реклама, это всего лишь биографический очерк, который в будущем будет полезен историкам и исследователям.

В процессе работы над изданием я понял одно, жизнь и деятельность этого человека настолько насыщены и богаты, что очень тяжело выделить основные моменты, которые важны и значимы. И нет предела его добрым порывам и благородным поступкам, каждый день, каждый час он отдает всего себя людям. Его жизнь в перелетах, которые он совершает с такой частотой, что сосчитать трудно.

Сначала был Турецкий этнокультурный центр Казахстана, потом в 2008–2010 гг. возникла Всеобщая ассоциация турок-ахыска. Деятельностью Ассоциации он сумел объединить трижды депортированный народ, волею судьбы живущий в разных странах мира. Где бы он ни был:

Tarım Bakanlığında, Göç İdaresinde, Nüfus İşleri Genel Müdürlüğünde yorulmadan görüşmeler yaptı, bıktım bu işlerden dediğini bu insandan duymadım. Görüşmelerin sonunda havalimanına gelerek bir cümle söyleyordu. "Bence görüşmelerimiz güzel geçti" diyerek bizim de yorgunluğumuzu unutturuyordu.

Milletimiz ile görüşleri, Azerbaycan'daki iftar programında halkımı ile biraraya gelmesi... Saatli'nin Garayevkend köyünde 700 civarında insanla biraraya geldi, yemek yemeden konuşma yaptı bir yudum suyla. Bu yıl Bakü'de yapılan Yönetim Kurulu toplantısı... Her Bakü'ye gittiğinde önce Azerbaycan'ın toprak bütünlüğü uğrunda şehit olan kahramanların uyuduğu Şehitler Hiyabarı'nı ziyaret eder oraya gül desteleri bırakır. Türk Dünyası'nın önderlerinden biri olan rahmetli Haydar Aliyev'in ve eşinin kabirlerini Fahri Hiyaban'da ziyaret eder. Bu arada Bakü'deki Türk Şehitliğindeki kahraman Kafkas İslam Ordusu askerlerini de unutmaz. Gece demeden, gündüz demeden milletimizle birbirə görüşür, vefat eden insanların ailelerini ziyaret eder, acılarını paylaşır, başsağlığı verir. Bundan büyük hizmet, tarih ne olabilir ki?

Yine Bakü'de dünyanın 9 ülkesinden gelen kızlarımızın katılımı ile örf adetlerimizin yaşatılması, gençlerimizin bir birine daha fazla yakınlaşması amacıyla "Ahıskı Kızları" yarışması düzenlendi. 50'den fazla televizyon kanalı çekim yaptı. Bir hafta boyunca bu etkinlik konuşuldu Azerbaycan'da. Genç Tamaşacılar (seyirciler) Tiyatrosunda yapılan bu yarışma hele böyle bir muhtesemlik görmemiştir. Sarayın müdürü bizzat bana, "Altı saat devam eden bir program bizde olmamıştı. En ünlü sanatçıların katıldığı programda bile iki saat sonra insanlar sıkılarak salonu terkederdi. Ama burada siz altı saatte milletle dopdolu yaşadınız."

"Ahıskı Kızları" yarışması ile gençlerimiz arasındaki bu birlik DATÜB gençlik Kolları tarafından kurulan bir köprüdür. Bugün hem eslin hem de neslin devamçısı olan İsmihan Kassanova'nın DATÜB Gençlik Kollarında olması ikinci bir liderimizin yetişmesi anlamına gelmektedir. O da aynen babası gibi yorulmadan, yılmadan bugün Bursa'da yarın Azerbaycan'da öbürgün Kazakistan'da faaliyet yapıyor. Tüm bunları da eğitimli, üniversite mezunu olan gençlerle birlikte yapıyor. Onlar bizim gurur kaynağımızdır.

15 Temmuz bir daha Türk milletinin başına gelmesin. 25 gün bütün işini gücünü bir kenara bırakıp meydanlarda nöbet tuttu, hem Türkiye Devletinin hem de Türkiye Cumhurbaşkanının yanında durdu Ziyatdin Kassanova. Sayın Dışişleri Bakanımız Mevlüt Çavuşoğlu ile birlikte Erzuru'da, Ankara'da, İstanbul'da, Antalya'da mitinglere katıldı,

в Азербайджане, Казахстане, Кыргызстане, Узбекистане, Грузии, Турции, России, Америке или на Украине, он представляет турок-ахыска, их вопросы, защищает интересы народа.

Турки-ахыска из уличных манифестантов выросли в серьезную международную организацию, признаваемую руководителями всех вышеперечисленных стран. Вспомните 1990-е годы и недалекий 2009 год – год образования Всемирной ассоциации турок-ахыска. Вспомните первые поездки в Турцию, когда мы стучались в закрытые двери, часами дежурили в коридорах, не имели возможности донести свои проблемы до официальных инстанций. Вспомните и следующий этап, когда первые созданные и действующие в Турции общественные организации турок-ахыска продавали справки другим нациям, подтверждая их национальную принадлежность.

Все эти унижения и мошенничества прекратились с появлением на международной арене Всемирной ассоциации турок-ахыска. Благодаря ее лидеру, мы получили возможность говорить открыто с высоких трибун, стали входить в президентские дворцы и кабинеты министров, муниципалитеты и другие высшие государственные заведения. Получили возможность встречаться и рассказывать о своих проблемах Президентам, премьер-министрам, министрам стран.

Признание и уважение высших инстанций к нашему лидеру позволило решить ряд важных вопросов, таких как получение гражданства для живущих и желающих переехать в Турцию. Последние 3-5 лет деятельности Ассоциации шаг за шагом были направлены на решение этого и других немаловажных вопросов. Люди, не имеющие вида на жительство, не имеющие разрешений на работу, не имеющие социального страхования, наконец, задышали свободно. 50 000 человек стали гражданами Республики Турция.

На одной из встреч с Реджепом Тайипом Эрдоганом им была озвучена просьба о переселении находящихся в тяжелом положении турок-ахыска из Украины в Турцию. Результатом этой встречи стало принятие Турцией около 700 семей украинских турок-ахыска. Он сам лично встречал свой народ у трапа самолета, лично присутствовал при размещении в Эрзинджане, заходил в каждый дом, приветствовал каждую семью.

История пишется именно так, другого такого народного Посла я не встречал. В этом году Всемирная ассоциация стала членом Парламента Европы, где отныне будут рассматриваться вопросы турок-ахыска. Это – победа.

По вопросу возвращения турок-ахыска на историческую Родину в Грузию он неоднократно встречался с Президентом и министрами Грузии,

nöbet tuttu ve konuşmalar yaptı. Bu kahramanlığının nişanıdır. Efsanenin nişanıdır.

Bu olayların içerisinde olduğum için biz ne desek diyelim onun faaliyetleri karşısında hepsi yetersizdir. Tüm bu faaliyetleri araştırıp, düzenleyip eser ortaya çıkarması için tarihçi, araştırmacı gerek. Gençlerimiz yetişiyor. Biz de elimizden geldiği kadar yanlarındayız, gençlerimizi destekliyoruz. Gördüklerimizi ve tecrübelerimizi onlarla paylaşmaya hazırız.

60 yaş nedir ki? Allah rahmet eylesin. Ziyatdin beyin de çok sevdiği Güney Kazakistanda Türk Milli Medeni Merkezi Başkanı bir dayımız vardi. Kendisi hem şair hem de ozandi. Onun çok güzel bir deyimi vardı. "60 yaş orta yaştır." Azerbaycanda da böyle bir deyim var. Kim ki, 100 yıl yaşamasa günah onun kendisindedir. İňşAllah Yüce Allahımız insanlara camiler açmış. İnsanları haca gönderen, her yıl 500 öğrencimizin eğitim almasına yardım eden, öğretmenlerimize değer veren, imamlarımıza da deörer vererek onların ilimlerini artırmak için Türkiyedeki eğitim kurslarına gönderen bir insan için 100 yıl ömrü nasip eder. Milletimiz için, halkımız için. Bu güneş her zaman doğsun. Karanlığa saçan nur, her zaman nurlansın, ışıklansın. Bu aydınlatmaya giden yol her zaman aydınlaşsin. Doğum gününüz mübarek olsun. ■

председателем Парламентской Ассамблеи Совета Европы.

И таких встреч было очень много. Неоднократно я сопровождал его в Анкаре на официальных приемах. Шаг за шагом, обходя все официальные инстанции, неустанно озвучивая и защищая интересы своего народа, он ни разу не пожаловался на усталость. В конце каждой такой встречи он воодушевленно повторял, что переговоры прошли хорошо, тем самым подбадривал и нас.

Я помню его встречи с народом в Бурсе, в Саатлы (Азербайджан) на открытии мечети в Анталье. Организованные им в разных городах и странах ужины-ифтары, в которых участвовало по 1000 людей и более. На iftare в Saatly он беседовал с народом до рассвета, люди не хотели расходиться.

В каждый свой визит в Баку он непременно посещает Аллею почетного захоронения, где возлагает цветы на могилы известных и выдающихся деятелей Азербайджана, бывшего президента страны Ильхама Алиева, писателей Самеда Бургуна и Зелимхана Ягуба. Только после объезжает каждое село, где проживают турки-ахыска, выслушивает чаяния простых людей.

В этом году в Баку по его инициативе был проведен конкурс «Ahıskı kızları», в котором участвовали конкурсантки из 9 стран мира. Мероприятие позволяет объединить нашу молодежь,

20 лет своей жизни он уже отдал народу. Думаю, Всевышний подарит 100 лет жизни человеку, который строит мечети, отправляет ежегодно более 50 паломников в Хадж, предоставляет молодежи возможность учиться в лучших университетах мира, оказывает всевозможную поддержку учителям, имамам, спортсменам, музыкантам

направлено на сохранение национальных традиций. Более 50 азербайджанских СМИ оповещали событие, на котором присутствовали почетные гости из Азербайджана и Турции. И это только одно мероприятие из сотни, проводимых для молодежи, объединенной сегодня в Молодежное крыло при Всемирной ассоциации, возглавляемое Исмикханом Касановым. Уже сегодня его уверенные шаги на народном пути предвещают нам о рождении нового лидера. Он, как отец, без устали объезжает все регионы, где живут турки-ахыска, встречается с молодежью, вместе строят планы. Мы гордимся сегодня тем, что имеем высокообразованную, подающую надежду молодых людей.

События 15 июня 2016 года отдались болью в сердце у всего тюркского народа. Мы, турки-ахыска, во главе с нашим лидером 25 дней находились рядом с гражданами Турции, с руководством страны. Проявляли солидарность, демонстрировали свою позицию на митингах, дежурили на улицах вместе с людьми.

Можете ли вы себе представить, что значит для делового человека столь многочисленные общественные собрания, встречи, перелеты, когда каждая минута на счету. Не это ли подтверждение преданности, героизма, легендарности?

Находясь рядом с ним, став свидетелем многих начинаний, с сожалением должен признать,

что собранного материала недостаточно, чтобы отразить весь объем проделанной им работы. Верю, что когда-нибудь кто-то из молодых людей возьмется за это исследование и представит миру полное и завершённое издание об этой легендарной личности. Ну, а мы, в свою очередь, поддержим, поможем и поделимся приобретенными знаниями и опытом.

Что такое 60 лет?

Всеми любимый Камал Караев (да почтит Аллах его память!) – бывший председатель ТЭКЦ Южно-Казахстанской области, которого так же любил и уважал Зиятдин бей, всегда говорил, что 60 лет – это средний возраст. И это только половина пройденного пути.

20 лет своей жизни он уже отдал народу. Думаю, Всевышний подарит 100 лет жизни человеку, который строит мечети, отправляет ежегодно более 50 паломников в Хадж, предоставляет молодежи возможность учиться в лучших университетах мира, оказывает всевозможную поддержку учителям, имамам, спортсменам, музыкантам. Подарит возможность долго жить, для того чтобы еще многое успеть сделать для народа! Пусть солнце всегда светит для Вас, освещая своими лучами Ваш нелегкий путь! ■

Ровшан МАМЕДОГЛЫ

T.C DİSİSLERİ BAKANI SN. MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU: AHISKA TÜRKLERİ'NE ADANMIŞ BİR ÖMÜR

МИНИСТР ИНОСТРАННЫХ ДЕЛ
ТУРЕЦКОЙ РЕСПУБЛИКИ
МЕВЛЮТ ЧАВУШОГЛУ:
ЖИЗНЬ, ПОСВЯЩЕННАЯ
ТУРКАМ-АХЫСКА

Ziyatdin bey ile milletvekili olduktan sonra tanıştık. Milletvekili olunca, özellikle dış politika ile ilgilenmeye başlayınca Ahıspa Türklerinin dramını öğrenmiş oldum. Daha önceden kitaplardan okuyorduk ama yakinen bu konu hakkında bilgi almıştım. Ahıspa Türkleri için ne yapabiliriz? Onları Ahıspa'ya nasıl döndürebiliriz? Nasıl yardımcı olabiliyoruz çalışmalarını yaparken kimlerle temas etmemiz gerektiğini sorduk ve karşımıza Ziyatdin bey çıktı. Ziyatdin beyi tanıyınca kendisini Ahıspa Türklerine adadığını gördük. Esasen bende siyasi hayatımda önemli bir zamanımı Ahıspa Türkleri için memnuniyetle tabi harcadım ve devam ediyoruz. Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatlarıyla siyasete girdiğim günden bugüne Ahıspa Türkleri ve Ahıspa meselesi ile yakından ilgileniyoruz ve Ziyatdin beyle de bu vesileyle tanıştık. Ziyatdin bey şimdi 60. Yılına giriyor. Ahıspa Türklerine adanmış bir ömür. Tabii ki ailesine, yaşadığı ülke Kazakhstan'a, hem de Türkiye'ye de adamış ama tüm zamanını herşeyini Ahıspa Türklerine ayırmış bir ömür diyebilirim.

Kazakistan Türkiye ilişkileri her yıl daha ileriye doğru gitmektedir. Her alanda ilişkilerimiz gelişmektedir. Aksakalımız Nursultan Nazarbayev ve Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan arasında kardeşlik hukuku var. Çok sık sık biraraya gelirler. İlişkilerimiz daha üst bir seviyeye çıktı. Yüksek düzeyde stratejik işbirliği düzeyine çıktı.

Ziyatdin Kassanov ömrünü Ahıspa Türklerine adamış, ayrıca hem Kazakistan hem de Türkiye için içinde büyük sevgiler besleyen bir insan. Dolayısıyla ilişkilerin gelişmesine de her zaman katkısı olmuştur. Biliyorsunuz Kazakistan Halklar Asamblesi'nde Başkan yardımcılığı da yaptı. Görüyorum ki, Kazakistan'da yönetim ona hem güveniyor hem önemli görevler de veriyor.

Мы с Зиятдином беем познакомились после того, как я стал народным депутатом. Про драму турок-ахыска я узнал, будучи народным депутатом, когда начал интересоваться внешней политикой. До этого мы знали о них по книгам, но подробно на эту тему не имел сведений.

Что мы можем сделать для турок-ахыска? Как мы можем их вернуть в Ахыску? Чем можем помочь? Мы спросили, с кем нам нужно держать связь в ходе этой работы, и так перед нами появился Зиятдин бей. Как только ближе начал узнавать Зиятдин бея, я увидел человека, посвятившего свою жизнь туркам-ахыска. Естественно, что и я в значительный период моей политической деятельности с удовольствием уделял и продолжаю уделять внимание проблемам турок-ахыска. С того дня как началась моя политическая жизнь, по указу нашего президента Реджепа Тайипа Эрдогана и по сегодняшний день я вплотную интересуюсь проблемами турок-ахыска, именно это и способствовало знакомству с Зиятдином беем.

У Зиятдина бея будет юбилей, 60-летие. Жизнь, посвященная туркам-ахыска. Могу сказать одно: свою жизнь он посвятил туркам-ахыска, Турции, своей семье и Казахстану, где он живёт.

Отношения между Казахстаном и Турцией с каждым годом развиваются в лучшую сторону. Они прогрессируют во всех отраслях. У Президента Нурсултана Назарбаева и нашего Президента Реджепа Тайипа Эрдогана братские отношения. Они часто встречаются. Наши взаимоотношения вышли на новую ступень и повысились до высшего уровня стратегического сотрудничества. Прогрессируют экономические отношения с Казахстаном, в том числе и туризм, и взаимовыгодные инвестиции. Развивается сотрудничество с Казахстаном и в сфере образования и культуры. Мы вместе создали Тюркский совет. Инша'Аллах членом будет и Узбекистан. Мы следим, оцениваем, поддерживаем видение Президента Нурсултана Назарбаева в Тюркском мире и работаем вместе. Наш Президент Р. Т. Эрдоган придает особое значение этому. То есть наши отношения с Казахста-

**Ziyatdin bey 60. Yılına giriyor.
Gerçekten böylesine bir dostum
olduğu için ben çok mutluyum.
Kendisini 17 yıldır tanıyorum. 17
yıldır bir taraftan Ahıska Türklerine
yardımcı olmaya çalıştık, diğer
taraftan da gerçekten dostluk
nedir, sevgi nedir, arkadaşlık,
dayanışma nedir bunu da gördük.
Ailesini de yakından tanıyorum.**

Kazakistan ile ekonomik ilişkilerimiz sürekli gelişiyor. Yatırımlar ve turizm de öyle. Kazakistan ile eğitim kültür alanında işbirliğimiz gelişiyor. Türk Konseyi'ni hep beraber kurduk. İnşAllah Özbekistan da üye olacak. Aksakalımız Nursultan Nazarbayev'in Türk Dünyası için ortaya koyduğu vizyonları da biz takip ediyor, değerlendiriyoruz, destek veriyoruz ve birlikte çalışıyoruz. Cumhurbaşkanımız Erdoğan da buna önem veriyor. Yani Kazakistan ile ilişkilerimiz her alanda hep daha ileriye gidiyor ve bağlarımız daha da güçleniyor.

Ziyatdin Kassanov ömrünü Ahıska Türklerine adamış, ayrıca hem Kazakistan hem de Türkiye için içinde büyük sevgiler besleyen bir insan. Dolayısıyla ilişkilerin gelişmesine de her zaman katkısı olmuştur. Biliyorsunuz Kazakistan Halklar Asamblesi'nde Başkan yardımcı da yaptı. Görüyorum ki, Kazakistan'da yönetim ona hem güveniyor hem önemli görevler de veriyor. Diğer taraftan Ziyatdin bey Kazakistan ekonomisine önemli katkılar sağlıyor. Çünkü Almatı'da otelleri, başka yatırımları var. Türkiye'de de otelleri var. Ekonomik olarak katkı sağlıyor ve iki ülke arasındaki ilişkilere de özellikle sivil toplum bakımından da çok ciddi katkıları var. Kazakistan'da kurulan Kazak Türk İşadamları Derneği var. Orda da kendisi görev alıyor. Ben Dışişleri Bakanı olarak Ziyatdin bey'in iki ülke arasında özellikle de halklar arasında bağların güçlenmesi bakımından katkılarını görüyorum.

Biz DATÜB ile beraber dünyanın neresinde olursa olsun Ahıska Türkleri ile sürekli temasımız var. Onların günlük hayatlarını yakından takip ediyoruz. Olumlu mu olumsuz mu ve onlara ne yapabiliriz. Su mu götürübiliriz? Elektrikleri var mı? Cami var mı? Okul var mı? Bunu DATÜB ile, Ziyatdin bey ve arkadaşları ile yapıyoruz. Sıkıntı olduğu zamanda hemen imdadına koşuyoruz. Ukrayna'daki malum sorunlar sebebiyle Ahıska Türkleri özellikle Ukrayna'nın doğusundan, çatışma bölgelerinden ayrılmak zorunda kaldılar. İşte ozaman biz de Ziyatdin bey'le birlikte onun ve

nom постоянно прогрессируют и укрепляются во всех сферах.

Зиятдин Касанов – это человек, который всю свою жизнь посвятил туркам-ахыска, кроме того, он испытывает безграничное чувство любви к Казахстану и Турции. Поэтому он всегда будет способствовать развитию отношений.

А вы знаете, что он был вице-президентом в Ассамблее народа Казахстана?! Я вижу, что руководство Казахстана ему доверяет и назначает его на важные должности. С другой стороны, Зиятдин Касанов вносит значительный вклад в экономику Казахстана. Он развивает гостиничный бизнес, вкладывает инвестиции в Алматы. Также у него есть бизнес и в Турции. Он способствует развитию отношений между обеими странами, вносит вклад в экономику страны и особенно заметен его значительный вклад с точки зрения гражданского общества. В Казахстане была создана Ассоциация бизнесменов Казахстана и Турции. Он и там имеет должность. Лично я, как министр иностранных дел, вижу вклад Зиятдина бея в развитие взаимоотношений между странами и, особенно, в дело укрепления связей между нашими народами.

Мы постоянно поддерживаем связь со Всемирной ассоциацией турок-ахыска (DATÜB) и со всеми турками-ахыска, в какой бы точке мира они ни проживали. Мы всегда следим за их повседневной жизнью. Что мы можем для них сделать положительного или отрицательного? Можем ли предоставить воду? Есть ли у них электричество? Имеют ли они школу и мечеть? Это всё мы делаем вместе с Зиятдином беем и его друзьями. Когда возникают сложности, мы всегда оказываем помощь.

Турки-ахыска, проживавшие на востоке Украины, были вынуждены покинуть свои дома из-за военного положения в этой стране. Тогда по предложению представителя Всемирной ассоциации турок-ахыска в Украине мы вместе с Зиятдином беем начали их переселение в Турцию. Мы следим за их положением и видим, что они очень довольны. Когда появляются желающие, мы оперативно помогаем переселению. Это выполняется с помощью Всемирной ассоциации турок-ахыска, Зиятдин бей и всех членов правления Всемирной ассоциации турок-ахыска.

Согласно последнему принятому нами закону, началась работа по предоставлению гражданства 24 тысячам турок-ахыска. Этими вопросами занимаются министерство внутренних дел и Главное управление по вопросам народонаселения и гражданства. Мы, конечно, контролируем этот процесс.

В Анталии, в моем родном городе, где я бываю с рабочим визитом или просто еду отдыхать,

Ukrayna'daki DATÜB'e bağlı arkadaşların önerisiyle oradaki Ahıskı Türkü kardeşlerimizi aileleri ile birlikte Türkiye'mize getirdik. Onları yerleştirdik. Şu anda bakıyorum onlar da çok memnun ve sürekli takip ediyoruz. Gelmek isteyen olduğu zamanda işlemlerini hızlı bir şekilde yapıyoruz. Bunu da DATÜB ile, Ziyatdin bey ve tüm DATÜB Yönetimi ile birlikte gerçekleştiriyoruz.

Son aldığımız kararla 24 bin civarında Ahıskı Türküne vatandaşlık vermek için işlemler başlatıldı. İçişleri başkanlığımız, nufus işleri başkanlığımız bu işleri yürütüyor. Biz de yakından takip ediyoruz. Benim şehrim Antalya'da da çok sayıda Ahıskalı kardeşim var ki, yazın şehirde dolaşınca, esnafı ziyaret edince daha konuşmadan bile Ahıskı Türkünü simasından tanıyorum. Vatandaşlık işlemleri sorunsuz bir şekilde devam ediyor. Bazı sorunlar olduğu zamanda Ahıskalılar bizi rahatça arayabiliyor. Biz de onların sorunlarını çözüyoruz. İşlemlerini hızlandırıyoruz. Şu anda hersey seyrinde devam ediyor ve vatandaşlık işlemlerini Nufus İşleri Genel Müdürlüğümüz görüyor.

Ziyatdin bey 60. Yılına giriyor. Gerçekten böylesine bir dostum olduğu için ben çok mutluyum. Kendisini 17 yıldır tanıyorum. 17 yıldır bir taraftan Ahıskı Türklerine yardımcı olmaya çalıştık, diğer taraftan da gerçekten dostluk nedir, sevgi nedir, arkadaşlık, dayanışma nedir bunu da gördük. Ailesini de yakından tanıyorum. Gerek Almatı'daki ailesini, kardeşi Hüseyin bey'i, çocuklarını, yiyeenlerini... Evlerine de gittim, orda da yemek yedim. Düğünlerine gittim. Dolayısıyla her zaman görüşüğümüz, görüşmekten de mutluluk duyduğumuz bir arkadaşımız. 60 yıl kolay değil bir taraftan aile, bir taraftan işler, bir taraftan da tüm dünyadaki Ahıskı Türkleri. Ahıskı Türklerine adanmış bir 60 yıldan bahsediyoruz. Kendisine ailesi ile beraber nice nice mutlu yıllar diliyorum. İnşAllah dostluğumuz, kardeşliğimiz de ilelebet devam eder.” ■

Отношения между Казахстаном и Турцией с каждым годом развиваются в лучшую сторону. Они прогрессируют во всех отраслях. У Президента Нурсултана Назарбаева и нашего Президента Реджепа Тайипа Эрдогана братские отношения.

можно увидеть проживающих там турок-ахыска. Процесс предоставления им гражданства проходит без препятствий. Даже если возникают какие-либо проблемы, турки-ахыска в любое время могут к нам обратиться за помощью. И мы решаем их проблемы, ускоряя процесс. На данный момент всё продвигается хорошо и вопросом гражданства занимается Главное управление по вопросам народонаселения и гражданства.

У Зиятдина бея юбилей – 60-летие. Я очень счастлив и рад тому, что имею такого друга и товарища. Я с ним знаком уже 17 лет. И на протяжении этих лет, с одной стороны, мы помогаем туркам-ахыска, а с другой стороны, мы по-настоящему узнали и увидели, что такое дружба, товарищество и любовь.

Я близко знаком с его семьей, знаю его брата Хусеина, его детей, племянников... Я ужинал у него дома. Бывал на их свадьбах. То есть это друг, с которым мы с удовольствием встречаемся. Это совсем нелегко на протяжении 60 лет, когда с одной стороны – семья и работа, а с другой – турки-ахыска со всего мира.

Сейчас мы говорим о 60-ти годах, посвященных туркам-ахыска. Я хочу пожелать ему долгих и счастливых лет жизни в кругу родных и близких ему людей. Инша'Аллах наша дружба будет длиться вечно. ■

REFAHIN KEFALETİ AMACIN BİR OLMASIDIR

Nazipa Şanayı İdris kızı, Kazakhstan Halklar Assemble sekreteryasının başkan yardımcısı olarak ve Kazakhstan Cumhurbaşkanlığında çalışıyorum.

- Nüfus için etnik bir fikrin oluşumu ne kadar önemlidir?

- Bir Devletin kendisini Devlet olarak sayması için ilk önce halkın aynı amaçların peşinde olamış gerekiyor. Aynı amaca ulaşmak için ise sivil kimliğin yüksek olması gerekmektedir. Bu sebepten dolayı ideoloji çalışmaları hep buna yönelikir. Fikir ve görüş ayrimcılığı görüldüğü zaman birlik olmak ve amaca ulaşmak imkansızdır. Mesela, Avrupa'da çok kültürlükten bahsedebilirim. Bizde oluşan sistem ile farkı ne? Bizde de yüzden fazla etnik grup var. Ama hedef aynı ve biz bunun üzerinde çalışmaktayız. Çok kültürlükte her etnik grubun kendisine ait yerleşim bölgesi var ve içinde gelişmekteyler. Bu durumda Devletin desteği ile gelişmektdirler ama hiç bir şekilde ulusal sorunların çözümünde yer almıyorlar. Peki, savaş durumu olduğunda Devlet için savaşa gidip onu koruyacak mı? Bizim gibi genç bir Devletin egemenliğini korumak için çok çalışarak birlik oluşturmamız gerekiyor, ki bu durum her bir devletin hedefi olması gerekmektedir.

- Bu ekonomik yükselmeyi de etkiler mi?

- Evet, bakın, eğer ki ayrı taraflara çektiştirme olur ise farklı düşünceler oluşursa, mesela iç klan, aşiretler gibi veya gruplara ayrılma gibi durumlar çıkarsa, ekonomik yükselme söz konusu olamaz. Çünkü bu sefer böyle sağlam altyapı olması imkansız kalır, desek te olur. Bu durumda ekonomik akımı güçlü

Nазипа Идрисовна Шанай заместитель заведующего Секретариатом АНК, Администрации Президента РК.

- Насколько важно формирование этнической идеи?

- Государство может считать себя состоявшимся, когда народ идет к единой цели. А к единой цели он может идти только тогда, когда у него высокая гражданская идентичность. Поэтому вся работа идеологии направлена именно на это. А при раздробленности мнений единство и достижение целей невозможно. Здесь, например, я могу привести мультикультурализм в Европе. Он отличается от нашей системы. У нас тоже много этнических групп, и их более ста. Но цель у всех – одна, и мы работаем над этим. А при мультикультурализме каждая этническая группа обособлена, она имеет свой анклав и развивается внутри него. И при таком раскладе, когда от государства имеются субсидии на это, она может развиваться, но никак не может быть включена в решение общегосударственных задач. А будет ли она заинтересована в том, чтобы защищать свою страну? А ведь эта первостепенная задача для любого государства, а для такого молодого государства, как наш Казахстан, самое главное это – сохранение нашего суверенитета. И мы должны работать все как один, чтобы сохранить наш суверенитет.

- Это скажется и на экономическом росте?

- Да, но когда будут растаскивать в разные стороны или мыслить отдельными кланами, рост экономики будет невозможен. Невозможно

olması öncelikle istikrar olan yerededir, istikrar ise birlilik olan yerededir. Bu bir formüldür, biri birinden çıkıyor. Günümüzde ülkemiz yatırımcıların ilgi alanındadır ve dünyaca ünlü firmalar Kazakistan'da yatırım yapıyorlar, çünkü biliyorlar ki özellikle Kazakistan'da olan istikrar ve denge yaptıkları yatırımları kaybetmeyeceklerinin garantisidir.

- Diğer ülkeleri örnek alacak olursak, milletler arası anlaşmasına yönelik çalışmalar nasıl yapılıyor? Şuan Ukrayna'da ki dengesizliği görüyoruz.

- Sovyetler Birliğinden çıktıktan sonra ve bağımsızlığı kazandığımızda bütün ülkelerin durumu aynıydı. Hepimiz aynı başlangıç noktasındaydık. Bizim farkımız ise Kazakistan'da daha fazla etnik grupların yaşamasıdır. İkinci Dünya savaşı baskın döneminde Kazakistana ataları daha önce hiç bu topraklarda yaşamadığı 32 farklı etnik grup taşındı, bu bizim çok üzücü hikayemizdir. Bu insanlar kendi iradesi ile gelen insanlar değil, sürülmüş insanların ilişkilerin tamamen farklı olduğunu anlıyor musunuz? Bakır toprağını kaldırma için gelenlerle karıştırmayalım. DNA yüz yıllarca nesilden nesile genetik talimatları ve bilgi taşımaktadır. Ülkemiz, 70 sene boyunca Sovyetler hükümeti altında bu insanlarla beraber gelişiyordu, biz başka türlü yapamazdık ki. Onlar hepsi katkıda bulundular ve Cumhurbaşkanımızın Kazakistan Halklar Assemblesi kurulması fikri o zaman oluştu. Bilmiyorum ama, belki eğer bu enstitü kurulmasaydı bizi de Polonya ve Ukrayna'nın düştüğü durum bekliyordu. Cumhurbaşkanımız şöyledir buyurdu: "herkeze kendi öz köklerine dönme şansı verin.". Kendi tarihini, kültürünü, dilini öğrenme şansı vererek kendine saygı duymaya başlasınlar. Kendine saygı duyan insan etrafta bulunan herkese saygı duyar. Bu hedefin sonuçlarına ulaşmak on yıllarca sürdü. Her etnik grup kendi isteğiyle oluşturuldu, istemeyenleri de kimse zorlamadı. Daha büyük olanlar kendi etnokültür birlikler oluşturarak dilini, tarihini ve kültürünü öğrenmeye başladılar. Her türlü bir eğitim ve öğrenim manevi atan artışı demektir. Kendi tarihini öğretendikleri zaman, hepsinin Kazakistan'a nasıl geldikleri anlaşılıyor. Sovyetler döneminde bu konu anlatılmıyordu. Ninelerimiz ve dedelerimiz günümüzde de hala bunları anlatmaya korkuyorlar. Kazak halkın sosyo-ekonomik durumu pek iyi olmadığı dönemde, bir millet olarak kalma ve yok olmama fırsatı verildiği bir gerçek var. Bu herkeste saygı duyma isteği yarattı. Butarihin bilinmesi herkesi yakınlaştırdı. Bu durumda enstitü hemen sonu vermiş oldu. Günümüzde böyle enstitüler çok var. Kırgızistan'da, Rusya ve Rusya Federasyonu içinde bulunan Çeçenistan'da, Tatarstan'da ama bizim

в этих условиях построить фундамент благосостояния. Поэтому экономические привилегии и вливания будут там, где есть стабильность, а стабильность есть там, где есть единство. Это такая формула, которая одна из другой вытекает. Сегодня наша страна открыта для инвестиций, и известные мировые компании вкладывают в нее, потому что наша стабильность дает им гарантии.

- А как ведется работа в области межнационального согласия в других странах? Например, в данное время в Украине с этим вопросом не все благополучно...

- Ситуация после распада Советского Союза у всех постсоветских республик была одинаковая. Мы отличались только тем, что у нас было больше этнических групп. Во время репрессий в Казахстан были переселены 32 этноса, предки которых никогда не жили в нашей республике. Эти люди приехали не по собственной воле. И их не сравнить с теми, кто приехал поднимать целину. За 70 лет советской власти мы развивались все вместе и вложили свой вклад в нашу страну. Идея Президента о создании АНК была своевременной, и если бы не сделали этого, то не знаю, что нас ожидало бы... Наш Президент сказал: дайте возможность всем вернуться к собственным корням. Нужно дать возможность изучить свою историю, культуру, язык и начать уважать себя. И тот человек, который уважает себя, он будет уважать и других, кто его окружает. Результаты этой работы дали свои плоды через десятилетия. Каждая этническая группа образовалась по желанию, если кто-то не хотел создавать эти союзы, их насилием не заставляли. Но крупные этносы создали свои этнокультурные объединения, начали изучать языки, историю культуры. Любое образование – это повышение духовности. Такие институты есть и в Киргизстане, и в России. Есть такие же ассамблеи и в Чечне, и в Татарстане, но главное отличие у нас руководит Президент, и он является Председателем, наверное, это правильно, потому что вопрос стабильности нельзя отодвигать на второй план. Именно все, что связано со стратегическим развитием Казахстана обсуждается с участием всех представителей этнических групп. На сессии Ассамблеи ставятся задачи, которые исполняются всеми государственными органами. А в других государствах НПО – один из немногих организаций, и их решения такой силы не имеют. Результаты стабильности Казахстана – это воплощение той идеи, которая возникла в 1995 году у нашего Президента.

enstitünün farkı bizi yöneten Cumhurbaşkanımızdır ve böylesi olması çok daha doğrudur diye düşünüyorum, çünkü istikrar konusunu ikinci plana atmak olmaz. Bütün etnik gruplar temsilcileri ile Kazakistan strateji geliştirilmesi konusu tartışılıyor. Assemble oturumlarında bir görev belirleniyor ve bu görevler bütün devlet kurumları tarafından yapılıyor. Diğer ülkelerde ki STK'lar, böyle bir gücü sahip degiller. Sonuçta bugün ki Kazakistanın durumu, 1995 yılında Cumhurbaşkanımızın verdiği ne kadar doğru karar olduğunun göstergesidir.

- *Peki, bağımsız olma aşamasında vatandaşların bilinci nasıl değişiyordu?*

- Sosyo-kültürel yaşamın illaki etkisi oluyor, sadece bakış açısı değil zihniyetin de değişimine sebep oluyor. Kazak milletinin çok güzel deyiği var: "dünyada 50 yıl sonra yeni zihniyet görülecektir. (50 жылде ел жана). 70 senelik Sovyetler Birliğinin hükümeti esnasında zihniyet değişti ve ek olarak sonraki 20 yıl boyunca ise sağlam altyapı oluştu. 1991 yılında bağımsılığın kazanıldığı dönemde biz öylece kaldık, çalışma neslinin büyüdüğü ideolojiler birden yok oldu. Bu en zor dönem idi, daha kanunlar uygulanmıyordu. Daha Bağımsız devletin yasaları geliştirilmemişti. Bu zor süreç ise işsizliğe neden oldu ve yüksek öğrenim bölgelerinden mezun olan insanlar pazarlarda çalışmak zorunda kaldılar. Genel olarak o dönemde insanların ne politik nede manevi konularla ilgilenmesine hiç zamanları yoktu. Bunun için bir ara böyle ideolojik boşluk yaşadık. Eğer ki, Assemble'nin gelişme aşamasında Kazakistan halklarını ele alırsak, 1995 yılında etno-kültürel birlükler kuruldu ve herkes kendi tarihini, örf ve adetlerini derinden öğrenme isteğiyle kendi köşelerine çekildiler, çünkü herşeylerini kaybettiler. Ve biz yavaş yavaş Cumhurbaşkanımızı yanımıza çekerek, oturum seviyesinde genel kamu hedeflerini belirleyerek ve Bağımsız Devlet Kazakistan'ın yasalarının ve düzenleyici yasal eylemlerin gelişilmesi ile zihinleri etkiledik. İdeoloji hedefe ulaşmanın manevi aracıdır. Ve doğru bir şekilde çalıştı. 5 sene sonra kanunların gerekli olduğunun kanaatine varıldı ve yasaların kabul edilmesi gereği anlaşıldı. Bu çalışmalar bir 5 yıl sonra hayatı geçirildi. Bütün etnik gruplar tüm bu süreçte birlikte hareket etmeye başladılar. Assemble den Üst Parlamento Meclisine deildiğde Alt Parlamento Meclisine, yasaların kabul edildiği yere, 9 üye seçildi ve onlar oturup etnik konusunun ne zaman açılacağını beklemiyorlar, herkes gibi çalışıyorlar ve aynı zamanda alınan herhangi bir yasada herkesin görüşlerini kabul eden ve dikkate alan etnik grupların temsilcileridir. Anayasanın milliyet veya dine bakılmaksızın yazılığını herkes

- *А как менялось сознание граждан в становлении независимости?*

- Социокультурная жизнь влияет на ментальность этноса. У казахского народа есть хорошая поговорка: «Через 50 лет появляется новый народ, зарождается новая ментальность» («Елу жылда ел жаңа»). За 70 лет советской власти эта ментальность изменилась, а за 20 лет она закрепилась фундаментально. В 1991 году обретя независимость, и мы оказываемся у разбитого корыта, так как рухнула та идеология, на которой выросло целое поколение. Это был самый сложный период, когда еще не были выработаны законы независимого государства. Этот тяжелый период привел к безработице, когда люди с высшим образованием торговали на рынке. Им было некогда заниматься политическими вопросами и духовным возрождением. Поэтому какой-то промежуток времени идеологического вакуума мы пережили. К 1995 году этнокультурные объединения были обособлены, каждый варился в собственном соку. И Президент страны постепенно на сессиях Ассамблеи ставил общегосударственные задачи, привлекая их таким образом к участии в принятии нормативно-правовых актов Казахстана, что в итоге повлияло на общее сознание. Идеология – духовный инструмент достижения цели. И он правильно сработал. Через 5 лет пришли к выводу, что нужно принимать законы. Начали их реализовывать. Во всех процессах принимали участие все этнические группы. Девять депутатов от Ассамблеи были избраны в Мажилис Парламента, где принимаются законы. Представители этнических групп принимают участие во всех нормативных документах и их мнения строго учитываются. В Конституции, в принятии которой участвовал весь народ, написано, что каждый гражданин Казахстана имеет равные права. Фактом является ненасильственная практика введения законов и норм, которая гарантирует стабильность в стране.

- *Я знаю, что руководители этнокультурных центров иногда сопровождают Главу государства на разных встречах. Какова их роль?*

- Каждая этническая группа является мостом между своей исторической страной и Казахстаном. Сегодня они являются также и гарантом во взаимоотношениях между странами. Очень много инвестиций и совместных экономических проектов с разными странами, которые ведутся в Казахстане. В их основе лежит работа этнокультурных объединений. Поэтому нашего Президента обязательно сопровождает руководо-

anladı. Her Kazakistan vatandaşı eşit haklara sahiptir. Ama öteki tarafı- eşit sorumluluk yazılmamıştı orda . Eşit sorumluluğu insanlar tam olarak kendileri yapmaya başladıkları zaman hissettiler. Ve reddadilme olmadı, ikincisi ise dil idi. 70 yıl boyunca Kazakistan sınırlarında rus dili geliştiriliyordu. Bütün Sovyetler Birliğinde durum böylediydi. 30 ağustos 1095 yılında bizim Anaysada devlet dili Kazak dilidir diye duyurduk. Dişincelerin farklı olmasına rağmen Cumhurbaşkanımız dediği: " Her insan kendi ruhuna bilgi eklemelidir". Ve Anayasa bu devletin yasası ile yaşayıp yaşamayacağına kendi karar verir. İstemeyenler gitti. Biliyormusunuz, o zamanlar göç seviyesi bayağı yüksekti. Bu bizim için karlı değildi. Bizim insanımızı kaybetmek çok üzücüydü ama Anayasaya göre biz demokratik toplum yetiştiren Devletiz. Her insan yaşama yerini seçme hakkına sahiptir. Günümüzde çoğu almanlar gittikleri Almanya'dan geri dönüyorlar. Yunanlar da öyle.Rusya'ya giden ruslar geri dönüş yapıyorlar. Bu çok normal bir durum, insan kendi yerini kendi belirler. Gerçek şu ki, yasaları ve düzenlemeleri uygulama konusunda şiddet içermeyen uygulama istikrar sağlamıştır.

- Etno-kültürel merkez liderleri Cumhurbaşkanımıza hepsinde olamsa da çoğu görüşmelerinde eşlik ettiğini biliyorum. Bu toplantılar ki rolleri nedir?

- Her etnik grup Asıl Vatanı ile Kazakistan arasında bir köprüdür. Cumhurbaşkanımız Kazakistan Halklar Assemlesine bu görevi verdi, birçok etnik temsilcilerimiz o ülkelerde hiç yaşamadı bile, mesela Almanlarımız hiç Almanya'da yaşamadı. Onlar Volga Almanlarıdır, onları buraya sürdüler. Ama bugün onlar sadece köprü değil ilişkilerin garantisidir. Kazakistan ile Almanya'nın Kazakistan'da gerçekleşen bir çok ortak ekonomik projelerin , yatırımların temelinde Etno-kültürel kuruluşların çalışmaları var. Bu sebepten Cumhurbaşkanımız hangi ülkeye giderse mutlaka yanında etnik kuruluşun liderini yanında götürür. Çok ilginç bir durum oldu, Cumhurbaşkanımız ve heyeti Güney Kore'ye gittiği zaman, Güney Kore Cumhurbaşkanı Li Men Pak Cumhurbaşkanımıza dedi ki:"Bizim Koreliler nasıllar?", Cumhurbaşkanımız ise şöyle cevap verdi:"Özür dilerim ama , Kazakistan'da benim Koreli milletim yaşıyor." Ve sonrasında Kore Cumhurbaşkanı Özür dileyerk: "Sizin Koreliler nasıllar?" diye sordu. Bugün Kore etnik grubu çok güçlündür ve ülkemizin arasındaki çok güçlü araçtır.

- Ziyatdin Kassanov uluslararası seviyesine ulaşmış olan Dünya Ahiskalı Türkler Birliğini

Любое образование – это повышение духовности. Такие институты есть и в Кыргызстане, и в России. Есть такие же ассамблеи и в Чечне, и в Татарстане, но главное отличие у нас руководит Президент, и он является Председателем, наверное, это правильно, потому что вопрос стабильности нельзя отодвигать на второй план. Именно все, что связано со стратегическим развитием Казахстана обсуждается с участием всех представителей этнических групп

дитель этнокультурного объединения, исторической родиной которого является та страна, куда они едут. Интересный случай произошел, когда в Южную Корею во главе с Президентом отправилась наша делегация. Как-то, во время такой встречи, Президент Ли Мен Пак спросил у нашего Президента: как там, мол, мои корейцы. Наш Президент сказал: извини, но в Казахстане живут наши корейцы. Корейский Президент извинился и спросил: как живут ваши корейцы? Сегодня Корейское этнокультурное объединение очень сильное. Оно является хорошим посредником между нашими странами.

- Зиятдин Исмиханович Касанов организовал Всемирную ассоциацию турок-ахыска (DATÜB), которая вышла на международный уровень, но, тем не менее, он защищает интересы не только своего народа, но и интересы Казахстана в первую очередь. Можно ли так сказать, что он – этнически турок, но в душе – казахстанец?..

– Я бы сказала, что в душе он – казах. Потому что казахстанец это формальное название. Зиятдин Исмиханович – один из самых сильных руководителей, и в его Турецком этнокультурном объединении поставлена системная работа. А это нелегкая работа. Быть руководителем и собрать в единую группу народ, плюс ко всему уметь доводить свои решения до конца и добиваться исполнения – это великое дело. В Зиятдине Исмихановиче всё это есть. Почему я говорю, что он больше казах, потому что где бы он ни был и какую работу он ни делал, он ее проводит от имени Казахстана. Являясь руководителем Всемирной

(DATÜB) kurdu. Ama sadece kendi kültürel gruplarının çıkarlarını değil, ilk önce Kazakhstan'ın çıkarlarını savunuyor. Etnik olarak Türk ama ruh olarak Kazakistanlı olduğunu düşünebilir miyiz?

- Ben onun kalben kazak olduğunu söyleyebilirim. Çünkü Kazakistanlı daha resmi isim. Ziyatdin İsmihan oğlu en güçlü etnik liderlerden biridir ve Türk Etnik Birliği de sistemli çalışmaları var. Bu hiç kolay iş değil. Çünkü günümüzde etnik gruplar 100 de 100 yüksek eğitimi almış insanlar demek değil. Bir milletti aynı grup içerisinde birleştirmek, liderlik yapmak ve kararlarının sonlandırılıp gerçekleşmesi için mücadele etmek çok büyük iştir. Ziyatdin İsmihan oğlunda bunlar hepsi mevcut. Neden kazak olduğunu söylüyorum, çünkü Züyedtin Bey dünyanın neresinde olursa olsun çalışmalarını Kazakistan adından yaptı ve yapmaya devam ediyor. Dünya Ahıskı Türkleri Birliği Genel Başkanı olduğu halde heryerde Kazakistanlı diye takdim ediliyor. Ben onun faaliyetlerini on seneden çok takip ediyorum ve asıl hedefi Kazakistan'a fayda sağlamaktır. Hatta ben çok şaşırıyorum, bu kadar yoğunluk içerisinde olduğu halde sosyal çalışmalara naden bırakmıyor. Aslında, bundan uzun zamandır büyümüştür. Öyle bir yapı kurdı ki, etkili ve maddi olarak herşeyini kendisinin karşıladığı bir yapı, etnik kültürel birliğin ve genel olarak ülke çapında belirlenen hedeflerin kırılmasına neden olacak tek bir eylemi gözden kaçırılmamak için Cumhurbaşkanımız gibi zaman ayırmasını biliyor. Bunun sebebi- aile terbiyesi. En iyi gazetelerden olan "Ahıskı" gazetesini açın, her sayıda bir aile hikayesi vardır. Bir kişinin kaderi aracılığıyla. Her sayıda tek bir kişinin kaderi aracılığıyla, buralara nasıl geldiğini ve neler başardığını hatırlatıyor. Baş editöre hangi başlıklar koyması gerektiğini kendisi belirler ve gazetenin yıldönümüne katıldığında öyle bir hissiyata kapıldı ki sanki hepsi benim yakınlarım, onların kaderini bu gazete aracılığıyla öğrendiğimi söylemiştim. Ya bu yeni neslin yetiştirmemesi. Biz daha yaşlı nesli birleştiren bu zor kaderin hepberaber yaşanmasıdır. Ama günümüzdeki yeni nesil Kazakistan gençleri bunu hiss etmediler. Yani öyleyse tarihi hafızamızı yetiştirmemiz lazım. Eğer ki biz bunu yapmazsak, maddi refah kamu anlaşmamazlıklara neden olabilir.

- Ailesine ait olmayan insanlar, siz ve iş arkadaşlarınız nasıl yaşıyor?

- Devlet kuruluşuna işe başladığın zaman, kısıtlamaları kabul ediyoruz. Bu yasal durum. Aslında karşılaşlığın görevler çok önemlidir. İşte, burda geri dönüyorum. Ve öyle oluyor ki sen Devletin kurulması ve korunması için yaşıyorsun.

Зиятдин Исмиханович – один из самых сильных руководителей, и в его Турецком этнокультурном объединении поставлена системная работа. А это нелегкая работа. Быть руководителем и собрать в единую группу народ, плюс ко всему уметь доводить свои решения до конца и добиваться исполнения – это великое дело

ассоциации турок-ахыска, он везде представляется казахстанцем. У него своя основная миссия, которую он выполняет с честью и достоинством, а я его деятельность отслеживаю более 10 лет. Я даже удивляюсь, что при такой загруженности он не оставляет общественную работу. На самом деле, он давно вырос из этого. Но он создал такую действенную структуру, которую сам же и финансирует. Он умеет найти для всего время, не упускает ничего из виду, без него не проходит ни одно мероприятие, и ничто не может нарушить задачу этнокультурного объединения или же общегосударственную задачу. А причина такого отношения к работе кроется в его воспитании.

В каждом номере газеты «Ахыска», которая является одной из интересных национальных газет, рассказывается об истории какой-нибудь турецкой семьи, повествуется о том, что им пришлось пережить, какие испытания им пришлось пройти и чего они достигли, многие годы спустя. И доносится это всё через рассказ об одном человеке. Перед главным редактором он ставит конкретные задачи, озвучивает проблемы, которые потом ложатся под определенные рубрики. На юбилее газеты я говорила, что у меня было такое ощущение, что все герои очерков родные и близкие мне люди, так газета сумела затронуть мою душу. Всё это влияет на воспитание будущего поколения. Мы, старшее поколение, вместе пережили общую трудную судьбу, которая всех нас связывает. Но сегодняшняя наша молодежь не чувствует и не воспринимает ее. Значит, ее нужно правильно воспитывать. А если мы ее не воспитаем, то это может оказаться на нашем благосостоянии, на нашей стабильности.

- Как живут люди, такие как вы и ваши коллеги, которые семье не принадлежат?

- Работая на государственной службе, мы ограничиваем себя во всем. Задачи, которые стоят перед нами, они на самом деле очень важные

İşin kan DNA'sına karışır.Bu değiştirilemez. Devlet kurumuna kadın olmuşmuş şekilde gelmesi gerekiyor. Çünkü aile en onemli olanıdır. Çocuk yetiştirmek gerekiyor, ama bu iş seni tamamen içeresine çekiyor. Sen kendine ait olmuyorsun ama bir şeyi anlıyorsun ki binlerce fikri ve düşünceleri olan insanlar var ve sen bu fikirleri hayatı geçirme fırsatına sahipsins.

Bütün Kazak milleti adına Ziyatdin İsmihan oğlunu tebrik etmek istiyorum, çünkü ben Kazakhstan halkalar Assemblesinin çalışan organını temsil ediyorum. Kazakhstan halkın dünya toplulukları arasında kabul edildiyse böyle Ziyatdin Kassanov gibi insanların sayesindedir. Bizim ülkemizin tarihinde Ahıska Türklerini her zaman hatırlanacaktır. Çünkü Ziyatdin İsmihan Oğlunun başlığında yapılan bütün büyük işler gerek mahallelerin inşaati, gerek lisenin yapılması ve sel sonrası yardımalrı her seferinde tarihe yazılacaktır. Ziyatdin İsmihan oğlu gibi insanlar kime ne kadar iyilik yaptıklarının hesabını tutmazlar ve hatırlamazlar, bu onların iç dünyasıdır. Onun amacı hayata atılmaktı. Bunun için 60 yaş yaşı değildir. Kazaklar, 60 yaşta birilrrene öğütlerde bulunma fırsatı kazanan yaş demektir. Bu nedenle, birikmiş hayat tecrübesi ve bilgisi yeterlidir. Ziyatdin İsmihan oğlunun kendine benzer, Kazakhstan oğullarını daha fazla yetiştirmesini dilerim.

- Son 10-12 yıldır ülkemiz hız kazanıyor, bu durum neye bağlı?

- Her durumda ülkenin gelişme fırsatı ilk önce istikrara bağlıdır, sonra da doğru şekilde hedeflerin ve görevlerin belirlenmesi. Asıl Yöneticinin doğru görevi vermesi ve bu görevin insana ne kadar yakın olması. Ben Cumhurbaşkanımızın sadece bu sene için olan mesajını değil, her mesajını biliyorum, Cumhurbaşkanımızın halkına hitap etmenin amacı her bir vatandaşının hayat kalitesinin yükselmesine yönelikir. Ve bu gerçekleşme billecek şeydir. Bizim Devlet Başkanımız karakter yapısında liderlik özelliğine sahiptir, karizması var ve artı halkını şarj edebiliriyor. İleriyi görme özelliğine sahiptir, mesela kısa zaman önce Türkistana iş seyahati gerçekleştirdim ve diyorlar ki şehir daha il merkezi olmak için hazır değildir. Biz aynı bu şekilde Astana'ya yerleştik. Ve bugün Astana oluştu. Eğer ki Almatı'da oturup şehrin yapılmasını bekleyseydik bu süreç çok uzun sürerdi. Türkistan da aynı bu şekilde. Belki oraya yerleşenler şimdilik rahat edemiyor ama çalışma esnasında beynin aktifleşmesi bu koşullarda gerçekleşmektedir. Çünkü sen acil durumda kalıyorsun ve bu acil duruma koyma yeteneği Kazakhstan'ın gelişmesine ve ilerlemesine sebep oluyor. ■

и нужные. Здесь собственное «я» отодвигается назад. Мы работаем во благо общества и государства в целом. На госслужбе должна трудиться состоявшаяся как личность женщина. Эта работа целиком и полностью поглощает ее, и она не принадлежит себе, но, тем не менее, она должна успевать и на работе, и дома, а еще надо поставить на ноги детей, потому что семья – это главное в жизни каждой женщины.

От имени всех казахстанцев, пользуясь случаем, хочу поздравить Зиятдина Исмихановича с его 60-летним юбилеем, ведь благодаря таким личностям, как он, знают о нас в мировом сообществе. Его дела войдут в историю, это и строительство мечетей, открытие лицея, помощь при наводнениях и многое другое. Такие люди, как Зиятдин Исмиханович, не помнят, кому и сколько добра сделали. И самое главное, благодаря ему весь мир знает о трудной судьбе турок-ахыска. Это его жизненное кредо – помогать людям. У него столько накопилось жизненного опыта и мудрости, что найдется с кем поделиться! Хочется пожелать ему побольше сил и здоровья, успехов в его нелегком труде, счастья ему и его родным и близким!

- За последние 10 -12 лет наша страна набирает динамичный ход, с чем это связано?

- В укреплении государства главную роль играет, во-первых, стабильность, а во-вторых, правильная постановка целей и задач. Если первый руководитель ставит конкретные задачи, которые близки простому человеку, то успех обеспечен. Я знаю каждое Послание Президента, каждую задачу, каждое его обращение к народу, и все они имеют одну конкретную задачу: это повышение качества жизни отдельно взятого гражданина. И она реализуема. Наш Президент умеет зажечь людей новыми идеями и повести их за собой. Он видит то, что другие не видят. Недавно я была в командировке в Туркестане. Некоторые говорят, что город еще не готов быть центром области. А ведь мы в свое время точно так же переезжали в Астану. Сегодня Астана – это самая красивая в архитектурном плане и очень привлекательная в финансовом отношении столица. А если бы сидели в Алматы и ждали, когда же построят город, то ждали бы, наверное, очень долго. И точно так же дела обстоят и с Туркестаном... Конечно, сегодня многое еще надо сделать, не все готово, многое предстоит заново отстраивать. Но работать в экстремальных условиях, когда нужно быстро думать головой и воплощать задуманное, дорогостоящее стоит... Не каждому дана такая возможность, но мы надеемся, что всё у нас получится, главное в это верить... ■

TÜRK KONSEYİ
GENEL SEKRETER YARDIMCISI
ÖMER KOCAMAN:
“ZİYATDİN KASSANOV BENİM
İÇİN KİMİ ZAMAN BİR BABA,
KİMİ ZAMAN BİR ARKADAŞ,
BİR DOST OLDU.”

ПОМОЩНИК ГЕНЕРАЛЬНОГО
СЕКРЕТАРЯ ТЮРКСКОГО
СОВЕТА ОМЕР КОДЖАМАН:
«ДЛЯ МЕНЯ ЗИЯТДИН КАСАНОВ
КАК ОТЕЦ, А ИНОГДА
КАК ДРУГ И ТОВАРИЩ»

Это имя, которое
свою душой и
конструктивностью
завоевало сердце
Турции и наших людей,
всех турок-ахыска.
Мы его очень любим

2015 yılından beri Türk Konseyi Genel Sekreter yardımcılığı görevine devam etmekteyim. Türk Konseyinde görev almak Türk Dünyası'na hizmet etmek demektir. Hakikaten ben önceki kariyerimde üniversiteden bu yana hem ilmi olarak hem de kariyer olarak Türk Dünyası ile beraber oldum. Türk Dünyası'nda, Azerbaycan'ımızda, Kazakhstan'da, Kırgızistan'da, Özbekistan'da görevler yaptım. Kazakhstan'da üç yıl TİKA Program Koordinatörü oldum. Bu dönemde çok çok değişik insanlar tanıdım. Çok farklı projelerde bulundum. Ama bunların bir istisnası var. Bu istisnada Ziyatdin KASSANOV'dur. Hakikaten iç dünyasının güzelliği ile, yapıcılığı ile bizlerin, Türkiye'nin, bizim insanlarımızın, Ahıskı Türklerinin, Ahıskı Dünyası'nın kalplerinde taht kuran bir isim. Biz kendisini çok seviyoruz. Bizim onunla tanışmamız 2008 yılında oldu. 2008 yılında ben Kazakhstan'a TİKA'nın Program Koordinatörü olarak geldim. Göreve gelirken benim Ankara'da, Başbakanlıkta, TİKA'da başkanımla yaptığımız görüşmede, "Evet biz seni Kazakhstan'a gönderiyoruz. Kazakhstan'da Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın Ahıskı Türklerine verdiği bir lise sözü var. Biz seni tanıyoruz, biliyoruz. Git bu projeyi bitir gel. Diğer projeleri bitireceğini biliyoruz. Senin için en önemli olan bu projeyi bitirmek."

C2015 года я являюсь помощником Генерального секретаря Тюркского союза. Иметь должность в Тюркском союзе – это служить Тюркскому миру.

Действительно, я всегда был связан с Тюркским миром, начиная с университета и предыдущей работы со стороны обучения и становления карьеры. Я выполнял обязанности в таких странах Тюркского мира, как Азербайджан, Казахстан, Кыргызстан и Узбекистан. На протяжении трех лет у меня была должность координатора Турецкого агентства Развития и Сотрудничества (TİKA) в Казахстане. В этот период я узнал множество различных людей. Принимал участие в разных проектах. Но в этом было исключение. Этим исключением является Зиятдин Касанов. Поверьте, это имя, которое своею душой и конструктивностью завоевало сердце Турции и наших людей, всех турок-ахыска. Мы его очень любим.

Наше знакомство произошло в 2008 году, когда я приехал в Казахстан, где начал исполнять обязанности координатора Турецкого агентства Развития и Сотрудничества (TİKA). До того как я приступил к должности, на встрече с президентом Турецкого агентства Развития и Сотрудничества (TİKA) в Анкаре он мне сказал: «Мы тебя отправляем в Казахстан. Наш президент Реджеп

Ahıskı Türkleri gittikleri ülkelerde fark yaratmışlar. Becerileri ile, çalışkanlıkları, uyumları ile bulundukları ülkelere değer katmışlar. Ana yurdun bir parçası olarak ata yurtta önemli insanlar çıkarmışlar. Yeni ve dinamik bir gençlik geliyor. Bu gençlerin ata yurda, Türk Dünyası'nın güzide ülkelerine hizmet edeceğine inanıyorum

Tabii ki, bu önemli bir görevdi. Sayın Cumhurbaşkanımızın, Sayın Tayyip Erdoğan'ın Ahıskı Türklerine verdiği sözün layıkıyla yerine getirilmesi söz konusuydu. 2008 yılında Kazakistan'a geldim. Burada ilk tanıştığım insanlardan birisi Sn. Ziyatdin KASSANOV'du. Ben bu projeyi beraber gerçekleştireceğimizi söylediğim kendisine. Hemen çalışmaya başladık. Benim bu zaman içerisinde kendisinin iş dünyasına tavırlarını yakından izleme şansım oldu. Benim için en önemli şey, o insanı gözünde, ruhunda, iş dünyasında tanıtmak. Kendisini tamidikça hakikaten bir saygı sevgi oluştı. Benim için kimi zaman bir baba, bir arkadaş gibi oldu. Elbette o dönemde güçlüler, problemler yaşadık. Ama 2011 yılında biz bu projeyi bitirdik ve Talgar'da 600 kişilik liseyi Ziyatdin bey'in, Kazakistan Hükümeti'nin desteğiyle bitirdik. Bu benim için önemli bir projeimdi. Ziyatdin bey içinse daha önemliydi. Neden diye soracak olursanız çünkü eğitim herşeydir. Eğitim nesilleri geleceğe hazırlamak. Ahıskı Türklerinin Kazakistan'ın siyasi, kültürel ve ticari hayatında saygın bir parçası olmaları, Kazakistan'ın güçlü olması, Kazakistan Türkiye dostluğuna hizmet etmeleri, katkı sağlama açısından çok önemli bir projeymi. Bu bizim için bir onurdu. Ziyatdin bey ile sadece okul projesi ile değil farklı projelerde de çalışma imkanı oldum. Benim hayatıma önemsediğim bir şey var. Acılar paylaştıkça azalır, mutluluklar ise büyür. Biz Ziyatdin bey ile acılarımızı da mutluluklarımızı paylaştık. Ahıskı camiasının etkinliklerini mutlaka her zaman beraber organize ettik.

Ben Ziyatdin bey'in 60. Yılıni kutluyorum. Allah ona sağlık, sihhat versin. Ahıskı Türklerine, Türk Dünyası'na, Türkiye-Kazakistan ilişkilerine, Kazakistan'ın geleceğine katkı vermek adına ona güç versin. Ülkelerimizin onun gibi samimi, güzel insanlara ihtiyacı vardır. Bu vesileyle kendisine sağlıklı bir ömür diliyorum. Biz her zaman onunla beraberiz.

Тайип Эрдоган, пообещал построить лицей для турок-ахыска, проживающих в Казахстане. Мы тебя знаем. Езжай и заверши этот проект. Мы уверены, что и остальные проекты ты так же закончишь. Основной твоей задачей является завершение этого проекта».

Конечно, это было для меня очень важной задачей. Так как это было распоряжением самого президента Реджепа Тайипа Эрдогана, которое я должен был выполнить и осуществить достойно.

В 2008 году я прибыл в Казахстан. Одним из первых, с кем я познакомился, это был Зиятдин Касанов. Тогда я ему сказал, что этот проект мы воплотим в жизнь вместе. В течение этого времени я имел возможность вблизи наблюдать за его характером работы. Для меня самым главным является изучить человека по его глазам, понять его душу и узнать его в работе. Когда я узнал его поближе, меня охватило чувство уважения и любви. Он был для меня и как отец, а иногда и как друг. Конечно, мы сталкивались в то время с трудностями и проблемами. Но в 2011 году с поддержкой Зиятдина бея и руководства Казахстана мы завершили проект и открыли лицей на 600 детей в городе Талгар. Для меня это был очень важный проект, так же, как и для Зиятдина бея. Если вы спросите: почему? А потому как образование – это всё. Образование – это подготовка поколений к будущему. Это был очень значимый проект для турок-ахыска, это была возможность стать значительной частью политической, культурной, экономической жизни Казахстана, принимая участие в росте Казахстана, служить развитию дружбы Казахстана и Турции. А для нас это было честью.

Я имел возможность совместной работы с Зиятдином беем в различных проектах, а не только в программе строения лицея. В жизни я дорожу одной вещью. Если разделяешь с кем-то боль, она становится слабее, а счастье растет. Мы с Зиятдином беем разделяли и счастье, и горе. Все мероприятия с участием турок-ахыска мы проводили с ним вместе.

Турки-ахыска отличились во всех странах, в которых они поселились. Они повысили ценность стран, в которой они проживают, своей работоспособностью, навыками и гармонией. Они дали миру ценные кадры, оставаясь частью своей родины. Уже подрастает новое поколение. Я верю, что эта молодежь будет достойно служить второй родине и выдающимся странам Тюркского мира. Для турок-ахыска очень важно единство между собой. До тех пор пока у меня будут силы и возможность, я буду принимать участие в жизни турок-ахыска для сохранения и продолжения их единства. И я хочу

Ben Ziyatdin bey'in 60. Yılıni kutluyorum. Allah ona sağlık, sihat versin. Ahıskा Türklerine, Türk Dünyası'na, Türkiye-Kazakistan ilişkilerine, Kazakistan'ın geleceğine katkı vermek adına ona güç versin

Ahıskा Türkleri gittikleri ülkelerde fark yaratmışlar. Becerileri ile, çalışkanlıklarını, uyumları ile bulundukları ülkelerde değer kazmışlar. Ana yurdun bir parçası olarak ata yurta önemli insanlar çıkarmışlar. Yeni ve dinamik bir gençlik geliyor. Bu gençlerin ata yurda, Türk Dünyası'nın güzide ülkelerine hizmet edeceğine inanıyorum. Ahıskा Türkleri arasında birlik beraberlik çok önemli. Ahıskा Türklerinin birlik beraberliğinin devamı ve buna katkı sağlamak için Allah bana güç verdiği sürece çalışmaya devam edeceğim. Bu mücadeleyi de DATÜB Genel Başkanı Ziyatdin KASSANOV ile birlikte yapacağımı söylemek istiyorum. Kendisi hakikaten geçmiş, vizyonu ile bunu ispatlamış bir insandır.

DATÜB 2010 yılında Bakanlar kurulu kararıyla kuruldu. DATÜB dünyanın dörd bir tarafına yayılmış Ahıskा Türklerinin meşru bir yapısı olarak gündeme yerini almıştır. DATÜB'ün geleceği için birlik ve beraberliğin devamı çok önemli. Ziyatdin bey bunu başardı. Bu duygularla Sn. Ziyatdin KASSANOV'un DATÜB'e ve Ahıskा Dünyası'na verdiği katkılar için kendisine teşekkür ediyorum. 60.Yılı nedeniyle kendisine, ailesine sağlıklı, huzurlu bir ömür diliyorum. Allah onu Ahıskा Türkleri camiasından eksik etmesin. Allah ona güç versin, imkan versin ve hep birlikte çalışmayı nasip etsin."

подчеркнуть то, что эту борьбу мы будем вести с председателем Всемирной ассоциации турок-ахыска (DATÜB). Поверьте, видение и прошлое этого человека это наглядно доказывает.

Всемирная ассоциация турок-ахыска (DATÜB) была основана решением Кабинета министров в 2010 году и является известной структурой, которая распространилась по всему миру. А для будущего турок-ахыска очень важно единство. И это удалось Зиятдину бею.

Я хочу поблагодарить Зиятдина Касанова за его вклад в Тюркский мир и во Всемирную ассоциацию турок-ахыска (DATÜB). Я поздравляю Зиятдина бея с 60-летием и хочу пожелать ему и его семье здоровья, мирной и долгой жизни. Дай Аллах ему крепкого здоровья и сил для того, чтобы он имел возможность осуществлять вклад в Тюркский мир, в отношения Турции и Казахстана, в будущее Казахстана и турок-ахыска. Наши страны нуждаются в таких искренних и прекрасных личностях. Мы всегда будем находиться рядом с ним. ■

Я имел возможность совместной работы с Зиятдином беем в различных проектах, а не только в программе строения лицея. В жизни я дорожу одной вещью. Если разделяешь с кем-то боль, она становится слабее, а счастье растет

AMBASSADOR

EMBASSY
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
ANKARA

Toplumların arasında köprü olan, aile efratlarından milletlere kadar topluluklar birleştiren ve dostluk ile kardeşliğe hizmet veren şahsiyetler vardır. Bu üstün vasfa sahip olan insanlar tarihi değerlerine önem vermekle beraber milli ve manevi değerlerin yaşatılmasına ve gelecek nesillere aktarılmasına özen gösterirler. Bu açıdan baktığımızda, Dünya Ahıska Türkleri Birliği Genel Başkanı Ziyatdin Kassanov'un yapmış olduğu hizmetleri ve sahip olduğu meziyetleri takdire şayandır.

Sayın Ziyatdin Kassanov hem kardeş Ahıska Türklerinin birlik ve beraberliğine hem de Kazak-Türk dostluk ve kardeşlik ilişkilerine büyük katkı sağlamaktadır. Uzun yıllardır Kazakistan Cumhuriyeti Parlamento Meclisinin Milletvekili olarak Kazakistan toplumunun barış ve huzur içinde yaşamasına, özellikle başta iş dünyası olmak üzere, medya, kültür, eğitim alanlarında büyük emek sarf etmektedir. Dünya Ahıska Türklerine göstermiş olduğu değerli hizmetlerinden dolayı Türk işbirliği ve entegrasyonuna katkıda bulunarak desteklerini hiçbir zaman esirgememiştir.

Meşhur Kazak yazarı Şerhan Murtaza: "Alpis degen tal tüs" demişti. Bunun Türkçesi, "altmış yaşı, gün ortasıdır, zeval vaktidir" demektir. Sayın Ziyatdin Kassanov "zeval vaktine" kadar olağanüstü büyük hizmetler verdi. Ulusal ve uluslararası düzeyde büyük çalışmalara imza attı. Umarım, bundan sonra daha büyük başarılarla imza atacak, barış ile uzlaşmaya, dostluk ile kardeşliğe başarılı bir şekilde hizmet vermeye devam edecektir.

Bu vesile ile, Kazakistan Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği adına Sayın Ziyatdin Kassanov'un doğumunun 60. Yıldönümünü kutlar, kendisine can-ı gönülden sağlık ve başarı, ailesine nice mutlu yıllar dilerim.

Abzal SAPARBEKULI

Sayın Ziyatdin KASSANOV
Dünya Ahıska Türkleri Birliği
Genel Başkanı
İstanbul

HALKIMIZIN TAKTIR VE DUALARINI ALMAKTADIR

С НИМ МОЛИТВЫ
И БЛАГОДАРНОСТЬ
НАШЕГО НАРОДА

Değerli Ziyatdin abimizin doğum gününü fırsat bilerek tüm Ahıskı Türkleri adına teşekkürlerimi sunmak ve kendisiyle ilgili düşüncelerimi paylaşmak istiyorum.

Kendisiyle tanışmamız tesadüfen oldu. Bir iş adamı olarak hep Ziyatdin beyin milletimiz için yaptığı çalışmaları dışarıdan takdirle izleyip gururlanıyorum. 2013 yılında Kazakistan'ın Almatı kentinde tanışmıştık. Daha sonraki görüşmemizde Ziyatdin bey Akdeniz bölgesinde DATÜB'ün temsilciliğini kurma ve bölgede milletimize karıslıksız hizmet etme düşüncesini benimle paylaştı. Bu görevi üstlenip üstlenmeyeceğimizi sordduğunda hem bu davada Ziyatdin beyin yükünü hafifletmek hem de dışarıdan değil, doğrudan destek sağlayabilmek adına milletimiz için elimizden geleni yapmaya çalışacağımızı söyleyerek bu yola çıktı. O günden itibaren milletimizin sorunlarıyla ilgilenip camiamızı bir araya getirmek için çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Bu doğrultuda Antalya'da temsilcilik kurulmasıyla ilgili çalışmalarımıza hız verdik ve 2018 yılında Antalya'da açılışımızı yaptık. Açılmış günü aynı zamanda iftar programı da düzenledik ve programa Ziyatdin beyin kendisiyle birlikte Diğerleri Bakanımız Sn. Mevlüt Çavuşoğlu da katıldı. Temsilciliğimizin açılışından sonra bölgemizde bir dizi program gerçekleştirdik ve en önemişi de halkımızla birlikte yaptığımız Ahıskı Gezisi programına Ziyatdin bey de katılarak vatanımızın temiz havasını birlikte teneffüs etti.

Ziyatdin beyin özellikle ihtiyaç sahibi hemşerilerimizle bizzat ilgilenmesi ve maddi ve manevi olarak onların yanında olması bizler için her zaman örnek olmakta, halkımızın da taktir ve dualarını almaktadır.

Ahıskı kültürü geleneklerini koruması adına yaptığı çalışmalar ve en önemlisi de Ahıskı davasını uluslararası kamuoyunun gündemine getirmesi ve halkımızın sesini dünyaya duyurması bizler için gurur kaynağıdır.

Halkımızın yillardır karşılaştıkları haksızlıklar ve yaşadıkları mağduriyetlerin giderilmesinde gösterdiği özveriyle tüm halkımızın taktirini kazanmıştır. Ahıskı'ya dönüşün öndeeki engellerin kaldırılmasındaki başarıları ve gençlerimizin eğitimine verdiği önem inkar edilemez bir gerçektir. Ahıskalıların özellikle vatandaşlık kazanması için yaptığı çalışmalar ve gelecek nesillerimizin daha iyi şartlarda hayatlarını devam ettirebilmeleri için elinden gelen her şeyi yapmış bir şahsiyettir Ziyatdin bey. Şan, şöhret, unvan hepsini bir kenara bırakıp milletimizin istikbali uğruna varını yoğunu adamış biridir. Biliyoruz ki teklif edilen yüksek makamlardan vazgeçip milletimiz başında kalmayı tercih etmiştir.

В День рождения уважаемого Зиятдина бея я хочу от имени всех турок-ахыска поблагодарить его и поделиться своими мыслями о нем.

Мы познакомились с ним совершенно случайно, в 2013 году, в Алматы. Как бизнесмен, я наблюдал со стороны, гордился проделанной для нашего народа работой Зиятдина бея. При следующей встрече Зиятдин бей поделился со мной мыслью о создании Представительства Всемирной ассоциации турок-ахыска (DATÜB) в Средиземноморском регионе для предоставления безвозмездных услуг нашему народу, проживающему в этой местности. И когда он спросил, возьму ли я на себя большую ответственность, чтобы больше не наблюдать со стороны, а непосредственно поддерживать и делать все, что в наших силах для народа, чтобы облегчить нагрузку и помочь им в этом нелегком деле, я согласился, и мы начали этот путь. С этого дня мы вместе работаем над проблемами нашего объединения.

Мы ускорили процесс в этом направлении и в 2018 году осуществили открытие Представительства в Анталии. Вместе с этим, в день открытия мы организовали торжественный ужин – Ифтар, в котором участвовал Зиятдин бей вместе с министром иностранных дел Турецкой Республики Мевлютом Чавушоглу. После открытия Представительства мы выполнили ряд программ, и одной из важнейших была поездка в Ахыска вместе с нашим народом и Зиятдином беем, где нам посчастливилось вдохнуть чистый воздух нашей Родины.

Зиятдин бей очень многое делает для простого народа, оказывает финансовую поддержку нуждающимся, является для всех нас примером. Он заслуженно получает слова благодарности, которые говорят ему простые люди. Они неустанно возносят в своих молитвах его имя, выражая ему свою признательность за совершенные им благие дела.

Мы гордимся, что нам удается осуществлять программы, направленные на сохранение культуры, традиций и обычаев, а самое главное – донести проблемы турок-ахыска до международной общественности, и добиться того, чтобы голос нашего народа был услышан.

Весь наш народа благодарен этому человеку за то, что он жертвует собой в устранении тех несправедливостей и унижений, с которыми на протяжении многих лет сталкивался наш народ. Его успех в том, что ему удалось устранить препятствия в вопросе возвращения в Ахыска, а также в том, что он уделяет огромное значение образованию молодежи. Это правда, которую нельзя отрицать.

Зиятдин бей – это личность, благодаря которой положительно решился вопрос получения турецкого гражданства турками-ахыска. Он при-

DATÜB teşkilatının çalışmalarının başından beri öğrenci, hasta, muhtaç insanlarımıza desteğini esirgememiştir

Orta Asya'dan Amerika'ya kadar bölüm pürçük yaşayan Ahıskalı kardeşlerimizi DATÜB çatısı altında bir araya getirmeyi ilk siz başardınız. Onunla bu çatı altında olmak gurur vericidir. Defalarca sürgüne uğramış milletimizin acı dolu sürgün hikâyesini dünyaya duyurmak Ahıskalı Türklerinin dramını anlatmak için farklı ülkelerde farklı şehirlerde etkinlikler yaparak Ahıskalıların sesini üst düzey yöneticilere duyurabilmiştir. Ahıskalı kardeşlerinin kanayan yarası vatandaşlık hakkının kazanılması onun paha biçilmez katkılardır.

DATÜB teşkilatının çalışmalarının başından beri öğrenci, hasta, muhtaç insanlarımıza desteğini esirgememiştir.

Yaptığı 5 tane cami 18 Spor salonu, Kazakistan'da 60 okulda Türkiye Türkçesinde derslerin verilmesi, Ahıskalı milletine yaptığınız diğer iyilikler hiçbir zaman unutulmayacak.

Kısacası, Ahıskalı dünyasına yaptığı sayısız katkılarından dolayı Ahıskalı Türklerinin önderi unvanını almaya fazlasıyla hak etmiş birisidir.

Ahıskalıların ana vatanlarına dönmelerine, gençlerimizin eğitim almaları, yeni yetişen neslin dilimizi adetlerimizi unutmamaları için yürüttüğü Ahıskalı davasında onunla birlikte yol almak benim için mutluluktur. Bu engebeli yolda dava arkadaşız olarak yorulmaması tüm zorluklara rağmen başından beri olduğu gibi milletimizin arkasında her zamanki dağ gibi durması dilerim. Biz ise elimizden geldiğince ona örnek olarak bu davaya birlikte devam edeceğiz. İnsanımızın konumuna ve kişiliğine bakmadan küçüğünden büyüğüğe kadar yapmış olduğu unutulmaz katkılarınızdan dolayı Ahıskalı milleti adına tekrar ve tekrar şükranları sunmak istiyorum.

İnsan ve toplum için yapılan hayır ve hasenat "Allah için" yapılmış demektir. Allah hayrını kabul etsin inshallah.

DATÜB ailesine beni ve ekibimi faydalı gören başkanımıza teşekkür ediyorum. Sizin güçlü desteginizle daha güzel işler yapmaya devam etmeyi ümit eder saygı ve hürmetlerimi sunarım. ■

DATÜB Akdeniz Temsilcisi
İsmail MAMET

ложил максимум усилий и сделал все возможное, чтобы будущее поколение продолжило свою жизнь в более благополучных условиях. Не гоняясь за славой и высокими званиями и наградами, он посвятил всего себя народу, посвятил будущему нашей нации. Мы знаем, что он отказался от высоких государственных чинов и званий и предпочел остаться во главе нашего народа.

Ему первому удалось объединить всех турок-ахыска, проживающих разрозненно в разных странах, начиная с Центральной Азии и заканчивая США, под одной крышей Всемирной ассоциации турок-ахыска (DATÜB). Я горд тем, что нахожусь рядом с ним и имею возможность разделять эту тяжелую ношу. Он смог донести до всего мира полную боли историю несколько раз подвергшегося депортации нашего народа. Через организованные и проводимые под его руководством мероприятия в разных странах и городах мы рассказывали драму турок-ахыска, донесли голос нашего народа до высокопоставленных руководителей. Его вклад в решение вопроса о поучении турецкого гражданства и социальных льгот бесценен, эта проблема была кровоточающей раной для братьев-ахыска.

С самого начала деятельности Всемирной ассоциации турок-ахыска (DATÜB) он помогает студентам, тяжелобольным и нуждающимся людям.

Построенные им 5 мечетей, 18 спортивных залов, открытие классов турецкого языка в 60 школах Казахстана, и все благие дела, сделанные для турок-ахыска, – никогда не забудутся.

За все сделанное им для народа он, безусловно, заслужил звание лидера турок-ахыска.

Для меня большое счастье идти вместе с ним одним путем и бороться за дело турок-ахыска, за их возвращение на Родину, за образование молодежи и за деятельность, которая не даст новому поколению забыть обычай и язык.

Несмотря на все сложности, я желаю ему, как всегда, стоять горой за свой народ, и, не уставая, идти по этому достойному пути вместе с единомышленниками. А мы будем брать с него пример и вместе продолжать работу в этом направлении.

Я хочу еще раз поблагодарить его за то, что он, несмотря на все, вносил и продолжает вносить неоценимый вклад в жизнь народа.

Спасибо большое председателю и всем членам Всемирной ассоциации турок-ахыска (DATÜB), что посчитали полезной мою работу и работу моей команды. С Вашей поддержкой мы активно продолжим начатые дела и достойно их завершим. ■

С глубоким уважением, представитель
Средиземноморского региона Всемирной
ассоциации турок-ахыска (DATÜB)
Исмаил МАМЕТ

ALLAH'IN VERDİĞİ ÖMRÜ HALKINA VATANINA BAĞISLAMAZSAN DEMEK Kİ YAŞAMAMIŞSIN

**ЕСЛИ ЖИЗНЬ, ДАРОВАННУЮ
ТЕБЕ ВСЕВЫШНИМ, ТЫ НЕ
ПОСВЯТИЛ РОДИНЕ И НАРОДУ –
ЗНАЧИТ ТЫ ПРОЖИЛ ЗРЯ!**

Uzun bir süredir, ismi halkıyla ayrılmaz bir şekilde bağlantılı olan bir insan hakkında sohbete nasıl başlayacağımızı düşünüyorduk.

Halkı için çok şey yapmış ve elbette, daha çok şeyler yapacak bir insan hakkında. Sadece Türk-Ahiska Türkleri'nin çemberinde

bilinmekte kalmıyor, aynı zamanda onun iyi işlerinin şöhreti uluslararası toplumun geniş bir çemberi olarak biliniyor. Almatı'da doğup büyüyen bir Kazakistan

vatandaşıdır. Gelişimini Kazakhstan'a başarılı ve lider bir girişimci, kamu ve devlet lideri olarak borçludur. Almatı Ulusal Ekonomi Enstitüsü'nden mezun olan genç bir uzman tarafından

henüz deneyimsiz olan ancak emin ilk adımlarla attılan adımlar, Kazakhstan Cumhuriyeti'nin

Toprak İslahı ve Su Yönetimi sistemindeki çalışma yıllarına ait olmaktadır. Bu yıllar ona kendini kontrol etmemi öğretmiş, sabır ve dayanıklılık kazandırmıştır.

Мы долго думали с чего начать разговор о человеке, имя которого неразрывно связано с его народом. О человеке, который сделал очень много и, непременно, еще очень много делает для своего народа. Он известен не только в кругу турок-ахыска, его имя, а точнее, слава о его благих делах известна широкому кругу международного сообщества. Он – гражданин Казахстана, родился и вырос в Алматы, именно Казахстану он обязан своим становлением как успешного делового человека, общественного и государственного деятеля, депутата. Первые еще неопытные, но уже уверенные шаги молодого специалиста, окончившего Алматинский институт народного хозяйства, относятся к годам работы в системе мелиорации и водного хозяйства республики. Эти годы научили его выдержке, воспитали в нем терпение и выносливость.

Bağımsızlığın kazanılmasıyla, deneyimli bir yönetici, ayaklarının üzerinde duran bir uzman, bir işadamı olarak kariyerinin başladığı yeni bir düzeye çıkar. Bunlar sadece onun için değil, tüm ülke için zor dönüm yıllarıdır. Sınav kolay değildi, ama baştan başa başlayıp, azim, dayanıklılık ve zihnin gücünü ödüllendirmek gibi başlangıç sermayesi ve cıalanmış nitelikleri elde etti.

Vatanseverlik, ülke sevgisi, hamilik için vatandaşlık görevi, onu ülkenin kamu ve devlet hayatından uzaklaştırmadı. Kazakistan'daki Ahıska Türkleri Derneği'nin başkanı olarak, lideri ve yazarı Cumhurbaşkanı'nın kendisi olan Kazakistan halkları Assamble'sinin çalışmalarına aktif olarak katılıyor. Çalışma hayatında Almatı'nın Maslihat milletvekili olan Cumhurbaşkanı bünyesindeki Güvenlik Konseyi üyesi, Meclis Üyesi, ülkenin çıkarlarını ön plana çıkarırken, faaliyetlerini barış ve şuymun korunmasıyla yönlendirir, ekonomik açıdan güçlü, rekabetçi ve müreffeh devlet Kazakistan'ın refahına katkıda bulunur.

Ancak halkına duyduğu sevgi, köklerine ve kaynaklarına olan bağlılığı onu, Türk dünyasının merkezi olan İstanbul'da Dünya Ahıska Türkleri Birliği'nin (DATÜB) kurulmasına götürür. 2009 yılında, onun zihni Ahıska Türklerinin yaşadığı dünyadaki 10 devleti çatısı altında birleştiren Ahıska Türklerinin tarihinde ilk kuruluş oldu. Yörenin ötesindeki bölgeyi dolaşarak, Ahıska sakinlerinin yaşadığı her eve girerek, o bir şeyi anladı - halkın yardımına, canlanmaya ihtiyaçları var, insanların yarın için güç, inanç ve umuda ihtiyacı var. Popüler nimetler ve halk desteğiyle donanmış olarak, o, dünya çapında dağılmış yarı milyon ailesine karşı bir sorumluluk ve görev duygusuyla hareket ettiği yeni bir yolculuğa başladı.

Bugün Kazakistan'da yaşamakta ve çalışmakta, burada onun evi ve ailesi, Meclis ve Maslihat'taki çalışması, ama ikinci evi ise Türkiye'de, işin bir parçası,

Cобретением независимости, он, как опытный руководитель, твердо стоящий на ногах, переходит на новый, более высокий уровень, с которого начинается его карьера бизнесмена. Это тяжелые переломные годы не только для него, но и для всей страны. Испытание было не из легких, но он справился и вышел на финишную прямую, получив в награду первоначальный капитал, вкупе с упорством, стойкостью и силой духа.

Патриотизм, любовь к своей стране, гражданский долг перед Отечеством не оставили его в стороне от общественной и государственной жизни страны. Будучи руководителем Турецкого этнокультурного центра в Казахстане, он принимает активное участие в работе Ассамблеи народа Казахстана, руководителем и автором которой является сам Президент. Член Совета Ассамблеи, член Совета Безопасности при Президенте, депутат Маслихата г. Алматы, он на первый план выносит интересы страны, в своей деятельности руководствуется сохранением мира и согласия, усердно трудится и вносит свой вклад в процветание Казахстана, как экономически сильного, конкурентоспособного и благополучного государства.

Но любовь к своему народу, привязанность к своим корням и истокам ведут его дальше к созданию Всемирной ассоциации турок-ахыска (DATÜB) со штаб-квартирой в сердце всего Тюркского мира – Стамбуле. В 2009 году его детищем становится первая в истории турок-ахыска организация, объединившая под своей крышей 10 государств мира, в которых проживают турки-ахыска. Объездная край за краем, входя в каждый дом, где живут ахыскинцы, он понял одно – его народ нуждается в помощи, нужно возрождение, людям нужны силы, вера и надежда в завтрашний день. Вооружившись народным

Dünya Ahiska Türkleri Birliği'nin ofisi. Doğumdan, kalpten ve pasaporttan Kazakistan vatandaşı, ama aynı zamanda milliyet, ruh ve görüşlere göre Türkiye vatandaşıdır. Ama aynı zamanda kardeşlerinin - Ahiska Türklerinin yaşadığı ülkelerin vatandaşıdır. Bu ülkelerin liderleri ile sürekli iletişim kurmak, yeryüzündeki sorunları çözmek ve ilişkiler kurmak, ona tüm hayatının sürdüğü faaliyetler ve seyahatler için yer açıyor. Adalet, asalet ve dürüstlük temel değerler olan dünyanın vatandaşıdır.

Dışsal ciddiyetine rağmen, kimi zaman kasvetli bir tehdit olsa bile, o çok alçakgönüllü ve nazik bir insandır. Büyük ve asil bir kalbi olan, ince ve hassas bir doğa sahibi, bilgi ve büyük bir tecrübe deposu olan bir kişidir. Gerçek bir liderin güçlü, ancak kaba değil; nazik ama zayıf değil; cesur ama sert değil; makul ama tembel değil; alçakgönüllü, ama ürkük değil; gururlu ama kibirli değil; şakacı, ama saçma sapan olmaması gereği söylenir. Bu kişi, eylemleri diğer insanları büyük hayal kurmaya, daha fazla şey öğrenmeye, daha çok şey yapmaya ve daha iyi hale getirmeye teşvik eden Liderdir. Bu kişi Ziyayetdin İsmihanoglu Kasanov. Onun hakkında, onun görüşleri, faaliyetleri hakkında konuşmamıza devam edeceğiz.

Bu konuşmamıza yıldönümü vesile oldu. 60 yıl - sağlam, zengin ve çok lüks bir yaştır. Bu, çok şeylerin elde edildiği, çok zirvelerin ulaşıldığı bir dönemdir. Çok zaferler elde eden bir kazananın yaşıdır.

благословением и поддержкой, он отправился в новый путь, в котором им движут чувства ответственности и долга перед полумиллионной семьей, разбросанной по всему миру.

Сегодня он живет и работает в Казахстане, здесь его дом и семья, работа в Ассамблее, Маслихате и в Турции, где офис Всемирной ассоциации турок-ахыска. Он – гражданин Казахстана с рождения, по сердцу и по паспорту, но он так же гражданин Турции по национальной принадлежности, по духу и по взглядам. Но еще он гражданин тех стран, где живут его братья – турки-ахыска. Постоянный контакт с руководителями этих стран, налаживание связей и решение вопросов на местах дают ему простор для деятельности и путешествий, в которых вся его жизнь. Он – гражданин мира, где главными ценностями остаются справедливость, благородство и добропорядочность.

Несмотря на всю свою внешнюю серьезность, порой даже некую суровость, он очень скромный и добрый человек. Человек с большим и благородным сердцем, в котором скрыта тонкая и чуткая натура, кладезь знаний и огромный багаж опыта. Говорят, настоящий лидер должен быть сильным, но не грубым; добрым, но не слабым; храбрым, но не наглым; рассудительным, но не ленивым; скромным, но не робким; гордым, но не надменным; шутливым, но без глупости. Этот

Dışsal ciddiyetine rağmen, kimi zaman kasvetli bir tehdit olsa bile, o çok alçakgönüllü ve nazik bir insandır. Büyük ve asil bir kalbi olan, ince ve hassas bir doğa sahibi, bilgi ve büyük bir tecrübe deposu olan bir kişidir. Gerçek bir liderin güçlü, ancak kaba değil; nazik ama zayıf değil; cesur ama sert değil; makul ama tembel değil; alçakgönüllü, ama ürkek değil; gururlu ama kibirli değil; şakacı, ama saçma sapan olmaması gerektiği söylenir

İstikrarlık zamanı, yaşamın tadını tatma anıdır.

Bu, kayıpları doldurma ve en samimi olanı bulma şansı veren altın bir dönüm noktasıdır. Ahıska Türkleri lideri Ziyayetdin Kasanov ile birlikte ana ve ikincil, sosyal ve en içteki ve diğer pek çok şeyler hakkında konuşalım.

– En baştan başlayalım. Kasanov bir okul çocuğu, Kasanov bir öğrenciken nasıl? Kendinizi nasıl tanımlarsınız?

– Çok çalışkan bir öğrenciydim, iyi okuyan öğrenciler sırasındaydım. Utangaç bir çocuktur, bu yüzden bir okul çocuğu- Kasanov, öğrenci Kasanov'dan biraz farklı, çünkü olgunlaşlığında kendime çok daha fazla güven duydum, ama doğal

chеловек – лидер, именно тот, чьи действия вдохновляют других людей мечтать о большем, учиться большему, делать больше и становится лучше. Этот человек – Зиятдин Исмиханович Касанов. Именно о нем, о его взглядах, о его деятельности пойдет речь.

А поводом к этому разговору стал юбилей. 60 лет – возраст солидный, богатый и очень знаменательный. Тот период, когда достигнуто немало, покорена не одна вершина. Это возраст победителя, за плечами которого вереница побед. Это время стабильности, момент смакования вкуса жизни. Это золотой рубеж, который оставляет шанс восполнить упущенное и найти то самое сокровенное. О главном и второстепенном, об общественном и о сокровенном, и многом другом с лидером турок-ахыска Зиятдином Касановым.

– Давайте начнем с самого начала. Касанов-школьник, Касанов-студент, какой он? Как вы можете себя охарактеризовать?

– Учителем я был прилежным. Я был застенчивым ребенком, поэтому Касанов-школьник немного отличается от Касанова-студента, тем что, повзрослев, я стал намного увереннее в себе, но по своей природной доверчивости продолжал попадать в различные каверзные ситуации, защищая сокурсников или отстаивая интересы друзей. Девочки меня уважали за вежливость и деликатность, мальчишки ценили за храбрость и справедливость. Касанов-школьник вырос на семейных ценностях, а Касанов-студент повзрослел и возмужал благодаря дружбе, полученным академическим знаниям и усердным спортивным тренировкам.

– Есть такое мнение, что существуют люди, способные вести за собой целые народы исключительно благодаря своему обаянию. Ведь что-то же отличало вас от остальных? Когда зародились первые лидерские качества?

– Вы знаете, я не могу четко назвать или определить себя по каким-то критериям лидера, потому что я никогда не ставил перед собой такой задачи, это не было моей целью. Мной двигал патриотизм, любовь к народу, заостренное чувство справедливости. Мне хотелось быть полезным, я просто понимал, что для этого нужна сила, как физическая, так духовная и, непременно, материальная. Нужно быть уверенным в себе и в своих возможностях. Я ничем не отличался от своих сверстников, был обычным парнем, разве только решимости во мне было немного больше.

gulliyetim sayesinde diğer öğrencileri koruyarak ya da arkadaşlarımı savunarak çeşitli zor durumlara düştüm. Kızlar nezaket ve incelik için bana saygı duydu, erkekler cesaret ve adalet için bana değer verdiler. Bir okul çocuğu olan Kasanov aile değerleriyle büydü, akademik bilgi ve çalışkan spor eğitimi ile kazanılan arkadaşlık sayesinde, Kasanov büyümüş ve olgunlaşmıştır.

– Bütün ulislara sadece cazibelerinden ötürü önderlik edebilecek insanlar var diye bir görüş var. Sonuçta, sizi diğerlerinden farklı yapan bir şey var değil mi? İlk liderlik nitelikleriniz ne zaman ortaya çıktı?

– Biliyor musunuz, kendimi bir liderin bazı kriterlerine göre açıkça isimlendiremem veya tanımlayamıyorum, çünkü kendime asla böyle bir görev belirlemedim, bu benim amacım değildi. Vatanseverlik, halkın sevgisi, keskinleşmiş adalet duygusu taşıyordum. Faydalı olmak istedim, sadece fiziksel, ruhsal ve elbette maddi bir güç gerektirdiğini anladım. Kendinden ve yeteneklerinden emin olmalısın. Akranlarından farklı değildim, sıradan bir adamdım, sadece bende biraz daha fazla kararlılıkvardı.

Cazibe gelince, tartışmayacağım, muhtemelen o belki bir rol oynamıştır ... (gülüyorum).

– Özgeçmişinizi inceledikten sonra, hayatıtakinde ettiğiniz her şeyi kendiniz ettiğinizi, yani sıfırdan başladığını görürüz. Toplumsal hayataya hemen başlamamışınız, ancak bir liderin sahip olduğu değerler, önceden sahip olduğunuz liderlik pozisyonlarında kendilerini hissettirmış.

– Evet, oldukça doğru, ailem sıradan Sovyet işçileriydi, ama bize her türlü paradan daha kıymetli şeyler verdiler. Bize aile ve ulusal değerleri verdiler, iyi kötülükten ayırt etmemizi, bize içtenlik ve özen göstermemizi, bize sevgi ve özen göstermemizi öğretti, bizi iyi ve duyarlı insanlar olarak büyütüdü.

Kasanov Investment Group (Kasanov Yatırım Grubu)'nun bugün elde ettiği şey, kardeş Hüseyin Kasanov ile olan işbirliğimizin sonucudur. Bunlar uzun yıllık denemeler, sıkı çalışma, zor bir oluşum dönemidir. Son yıllarda, oğullarımız bize katıldı.

Halk beni ORS (İşçi Tedarik Bölümü - SSCB'de bir perakende teşebbüsü) ve Ahıska Türkleri Derneği'nin başkanı olarak seçti, bu benim için bir sürprizdi. Bu anların her ikisi de hayatmda çok önemliydi, ilk olarak bir iş hayatının başlangıcı oldu, ikincisi sosyal hayatın yolunu açtı, bugün benim zamanım ve enerjimin yüzde 80'ini alıyor.

Ben de, insanların güvenini haklı çıkarmaya çalıştım ve büyük sorumlulukla, bana verilen

Ну, а что касается обаяния, то спорить не буду, оно, возможно, и сыграло определенную роль... (смеется)...

– Просмотрев вашу автобиографию, мы видим, что в жизни всего вы добивались сами, начиная с нуля. К общественной жизни вы пришли не сразу, но задатки лидера уже давали о себе знать на ранее занимаемых вами руководящих постах.

– Да, совершенно верно, мои родители были обычными советскими рабочими, но они нам дали больше, что дороже любых денег. Они передали нам семейные и национальные ценности, они научили нас отличать хорошее от плохого, привили нам трудолюбие и усердие, вложили в нас любовь и заботу, воспитали нас порядочными и отзывчивыми людьми.

To чего достиг сегодня холдинг Kassanov Investment Group, это результат нашей совместной работы с братом Хусеином Касановым. Это

Несмотря на всю свою внешнюю серьезность, порой даже некую суровость, он очень скромный и добрый человек. Человек с большим и благородным сердцем, в котором скрыта тонкая и чуткая натура, кладезь знаний и огромный багаж опыта

görevleri yerine getirdim. Çalışma ekibimin çıkarlarını, halkın çıkarlarını kendi çıkarlarımından üstün koydum ve her zaman öyle olacak.

Ve her ne yaparsam da, hayatımın temel prensiplerinden birini yönetiyorum: bir şeyi üstlenmişsen - en yüksek seviyede yap, eğer yapamazsan - hiç uğraşma.

– Başarınız özgüven ve titizlikle belirlenebilir. Küçük bir kooperatiften nasıl büyük bir holdinge geçmeyi başardığınızı bize anlatır misiniz?

– Kassanov Investment Group, endüstri, elektrik endüstrisi, sağlık ve inşaat gibi çeşitli alanlarda 70'den fazla işletmeleri içeren bir holding yapısıdır. Ama temel yapısı otel işletmeciliği ve emlak gayrimenkul olarak kalyor.

Bence herhangi bir isteki en zor şey harekete geçme kararı vermek. Gerisi azim meselesi. Koşulların, araçların, fırsatların doğru ve makul kullanımı. Herhangi bir durumda kesinlikle dürüst olmaktadır.

Bu prensipleri biz çocuklara aşılıyoruz, onlar sadece yolların en başlarında, ama onların işi kolay, çünkü kardeşim ve ben yanlarındayız, biz de bu yollardan el ele tutuşarak, birbirimizi tamamlayarak ve destekleyerek geçtik..

– Yıldönümünün arifesinde, elbette sormak istiyorum: Her şey istediğiniz ya da hayal ettiğiniz gibi oldu mu? Herhangi bir boşluk veya pişmanlık var mı?

– Bunu söyleyeceğim, muhtemelen herşeyi baştan doğru başlamak için geri dönmem çok

долгие годы испытаний, кропотливой работы, непростой период становления. В последние годы к нам присоединились наши сыновья.

И на пост начальника ОРСа (Отдел рабочего снабжения – предприятие розничной торговли в СССР) и председателя этнокультурного центра меня избрал народ, это было неожиданностью для меня. Оба этих момента были переломными в моей жизни, первый положил начало карьере бизнесмена, второй открыл дорогу в общественную жизнь, которая сегодня отнимает 80 процентов моего времени и сил.

Я, в свою очередь, старался оправдать народное доверие, и с большой ответственностью относился к возложенным на меня обязанностям. Интересы коллектива, интересы народа ставил и ставлю выше своих личных.

И еще: за что бы я ни брался, я руководясь одним из главных принципов моей жизни: берешься за что-то – делай на самом высоком уровне, не можешь – не берись.

– Ваш успех можно определить уверенностью в себе и силой духа. Расскажите, как вам удалось вырасти из маленького кооператива в огромный холдинг?

– Kassanov Investment Group – это холдинговая структура, включающая в себя более 70 предприятий, различных сфер, таких как промышленность, электроэнергетика, здравоохранение и строительство. Но ключевыми остаются гостиничный бизнес и девелопмент недвижимости.

Думаю, самое трудное в любом деле – принять решение действовать. Остальное – вопрос упорства. Правильное и разумное использование обстоятельств, средств, возможностей. Быть непременно честным в любой ситуации. Эти принципы мы прививаем и нашим детям, они только в самом начале пути, но им легче, потому что рядом есть мы с братом, и мы прошли этот путь рука об руку, поддерживая и дополняя друг друга.

– В преддверии юбилея, конечно, хочется спросить: все ли получилось так, как вы хотели или мечтали? Может, были какие-то упущения или сожаления по поводу чего-то?

– Скажу так, уже, наверное, поздно возвращаться назад, чтобы все правильно начать, но еще не поздно устремиться вперед, чтобы все правильно закончить.

Наша жизнь, судьба заранее предопределена, все в руках у Всевышнего. Если все сложилось именно так, на то была Его воля. Конечно, порой

geçit, fakat her şeyi doğru bir şekilde bitirmek için ileriye doğru acele etmek çok geç degildir.

Hayatımız, kaderimiz önceden belirlenmiş, her şey Yaradanın elindedir. Eğer herşey bu şekilde olmuşsa, O'nun iradesidir. Elbette, bazen muazzamı kucaklamak, daha fazlasını yapmak istiyoruz, ama her şey istediğimiz gibi olmuyor.

Eğer hayatı tekrar yaşama şansım olsaydı, kesinlikle herşeyi tekrar ederdim, çünkü kalbim beni harekete geçiriyor, duygular benim dürtülerimi belirler, kararlarım ve niyetlerim, çıkışlarım ile seçilen yol, benim iç dünyam, dünya görüşüm, ilkelerim ve görüşlerimdir. Belki de benimle ilgili problemi aklımla çözerdim, ama insanlara gelince, kalbim ve vicdanım tarafından yönlendirilirim.

Kendime yüksek hedefler koymadım, sadece haklı olduğum gibi yaşadım, çünkü ebeveynlerim bana nasıl yaşayacağımı ve hareket etmem gerektiğini öğrettiler. Eğer kaderime halkın yolu bir kez daha düşerse, bu yolda çok fazla hayal kırıklığına katlanmak zorunda kalsam da, düşünmeden tekrar bu yoldan gitmiş olurdum.

Eğer hayatı tekrar yaşama şansım olsaydı, kesinlikle herşeyi tekrar ederdim, çünkü kalbim beni harekete geçiriyor, duygular benim dürtülerimi belirler, kararlarım ve niyetlerim, çıkışlarım ile seçilen yol, benim iç dünyam, dünya görüşüm, ilkelerim ve görüşlerimdir. Belki de benimle ilgili problemi aklımla çözerdim, ama insanlara gelince, kalbim ve vicdanım tarafından yönlendirilirim

хочется обнять необъятное, успеть сделать больше, но не всегда получается.

Если бы был шанс прожить все сначала, я бы непременно все повторил, потому что мной движет сердце, чувства определяют мои порывы, решения и намерения, выбранный путь, с его взлётами и падениями, это мой внутренний мир, мое мировоззрение, принципы и взгляды. Возможно, проблему, касающуюся лично меня, я бы решил умом, но когда речь идет о народе, я руководствуюсь сердцем и совестью.

Я не ставил перед собой высокие цели, я просто жил так, как умел, как считал правильным, как научили меня родители, как должен был жить и поступать. И если бы мне снова выпал народный путь, я бы не задумываясь снова по нему пошел, хоть на этом пути пришлось пережить немало разочарований.

– О каких разочарованиях идет речь? Неужели это тот случай, когда хорошему лидеру достается немного больше, когда речь идет об ответственности, и немного меньше, когда доходит до благодарности?

– В этой фразе есть доля правды, но в моем случае это больше чем ожидание благодарности. А что касается ответственности, то здесь я абсолютно согласен.

Конечно, благотворительность, меценатство не нуждаются в благодарности, это совершенно искренние благие дела. Но оценка современников – это совершенно другое. Когда ты не жалея ни себя, ни сил, ни средств, ни времени, жертвуя здоровьем и семьей, отдаешь всё сполна, чтобы сделать счастливым другого, а порой замечаешь недовольство, обвинения или еще того хуже – оскорблений, то энтузиазм, мягко сказать, угас-

- Hangi hayal kırıklıklarından bahsediyorsunuz? Bu gerçekten iyi bir lider sorumluluk söz konusu olduğunda biraz daha fazla ve minnettarlık söz konusu olduğunda biraz daha az pay düştüğü bir durum mu?

- Bu ifadede bazı gerçekler var, ama benim durumumda minnettarlık bekantisinden daha fazlasıdır. Sorumluluk için burada kesinlikle katılıyorum..

Tabii ki, hayırseverlik şükran gerektirmez, kesinlikle samimi iyi işler. Fakat çağdaşların değerlendirmesi tamamen farklıdır. Başka birini mutlu etmek için sağlık ve ailennizi kurban ederek ne kendinize, ne gücünze, ne paraniza, ne zamanınıza acımadan kendinizi harciyorsanız ve sonucunda bazen, hoşnutsuzluk, suçlamalar, hatta daha da kötüsü, hakaret görüporsanız, coşkunuz, hafifçe söylesek, azalır ve matlaşır. Bunun bir insan faktörünü olduğunu anlıyorum, kötümser ve tatminsiz bir insan kategorisi var, onlar kendilerine hiçbir şey yapamıyorlar, birilerinin başarılarını paylaşmaları ve kabul etmeleri zor, başkalarının mutluluğuna tahammül edemiyorlar, ama beni bağışlayın, onlar kitleleri bağnazlıkla zehirliyor, yüzlerce kişiyi yanlıtlıyor, yanlış bilgi yayıyor, iftira atıyor ve kasıtlı olarak karışıklığa yol açıyorlar değil mi.

Ama bizi anlayanlar ve yolumuzu bizimle paylaşanların kısmı büyütür. Sıradan insanların gülümsemelerini görmek, sıcak ve samimi sözler duymak ve en önemli olumlu bir sonuç almak daha önemlidir. Ana değerlendirme halkın görüşüdür, çok seyahat ederim ve insanlarla yakın temas halindeyim, ihtiyacım olan bedeli ve ilhamı alıyorum, güvenlerini ve onaylarını hissediyorum. Bu benim için yeterlidir.

ет и притупляется. Я понимаю, это человеческий фактор, есть такая категория пессимистичных и недовольных жизнью людей, они ничего не могут с собой поделать, им тяжело разделять и принимать чьи-то успехи, они нетерпимы к чужому счастью, но простите, они же травят своим ханжеством массы, вводят в заблуждение сотни и распространяют недостоверную информацию, клевещут и намеренно рождают смуту. Я говорю это о тех людях, с кем в Ассоциации, по некоторым причинам, нам пришлось расстаться.

Но основная масса тех, кто понимает и разделяет с нами этот путь. Важнее видеть улыбки простых людей, слышать теплые, искренние слова благодарности, а самое главное, иметь положительный результат. Самая главная оценка – это мнение народа, я очень много езжу и имею тесный контакт с народом, получаю необходимый мне заряд и вдохновение, чувствуя их доверие и одобрение. Мне этого достаточно.

- Очевидно, речь идет о деятельности Все мирной ассоциации турок-ахыска? Статус и значимость объединения очевиден. Неужели есть такие, кто не знает и не понимает, что за всем этим стоите вы и ваши личные средства?

– Может быть, не знают или знают, но отказываются понимать и принимать, что такое возможно. Что безвозвездно, не преследуя никаких личностных и корыстных целей, можно так жертвовать собой.

Всемирная ассоциация работает согласно Уставу, утвержденному Кабинетом министров Турции. Она следуют принятым и согласованным Советом планам и программам. Мы открыты к здоровой критике и к разумным предложениям, но клевету и оскорблений в адрес людей, посвятивших свою жизнь народу, я не потерплю.

Вернитесь в недалекое прошлое, в истории турок-ахыска не было такой масштабной и значимой по своему статусу организации, как DATÜB. Нас не слышали и не принимали правители стран. Сегодня нас признает и поддерживает правительство Турции во главе с Президентом страны, Казахстана, Азербайджана, Узбекистана, Киргизии, и других стран. За этот короткий период мы добились решения очень многих серьезных и насущных вопросов и устранили ряд проблем. Об этом вы читаете на страницах СМИ и в социальных сетях. Только за последние два года мы перевезли в Турцию на постоянное место жительство до тысячи семей из Украины. Добились выдачи гражданства и длительного вида на жительства. Впервые в истории в этом году

- Açıkçası, Dünya Ahıskı Türkleri Birliği hakkında konuşuyoruz. Birliği'nin durumu ve önemi açıkrtır. Sizin ve kişisel fonlarınızın bunların hepsinin arkasında olduğunu anlamayanlar gerçekten var mı?

– Belki bilmiyorlar ya da biliyorlar, bunun ücretsiz olduğunu, kişisel ve bencil amaçları takip etmeden, kendinizi feda edebiliceğinizin mümkün olduğunu anlamayı ve kabul etmeyi reddediyorlar.

Türkiye Bakanlar Kurulu tarafından onaylanan Tüzüğe uygun olarak çalışır, Konsey tarafından kabul edilen ve kabul edilen plan ve programları takip eder, sağlıklı eleştirilere ve makul önerilere açıız, ancak hayatlarını insanlara adayan insanları suçlamaya ve iftiraya yol vermiyorum.

Yakın geçmişe dönersek, Türk Ahıskı tarihinde, DATÜB statüsünde böyle büyük çaplı ve önemli bir örgütlenme yoktu, ülkemizin yöneticileri tarafından dinlenmedik veya kabul edilmedik.

Bugün ülkemin Cumhuribaşkanı başkanlığındaki Türk hükümeti tarafından tanınmakta ve desteklenmekteyiz. Bu kısa süre zarfında, çok ciddi ve acil sorunların çözümüne ulaştık ve bir takım sorunları ortadan kaldırdık. Bu konuda medya ve sosyal ağların sayfalarından okuyabilirsiniz. Geçtiğimiz ikiyılıçında, kalıcı ikametiçin Ukrayna'dan Türkiye'ye kadar bin aileye getirdik. Vatandaşlık ve uzun ikamet izni verilmesi sağlandı. Bu yıl tarihte ilk kez, Avrupa Parlamentosu'nda gündemde Ahıskı Türkleri konusu gündeme getirildi. Bunlar sadece ana noktalar. Elbette, zorluklar olmadı değil, ama yargılanmadan önce, kendime ne yaptığımı ve halkım için neler yapabileceğini sormalısın. Sanatın hamisi olmanın bu kadar kolay mı diye düşünün ve bu bir

вопрос турок-ахыска поднят на повестку дня в Парламенте Европы. Это только главные моменты. Конечно, не бывает без трудностей, но прежде чем судить, нужно спросить себя: а что я сам лично сделал и могу сделать для своего народа? Задумайтесь, так ли легко быть меценатом, и это не разовая благотворительная помощь, а ежедневная, ежечасная, регулярная на протяжении 20 лет, когда от тебя зависит работа десятков филиалов, спортивных залов и секций, фольклорных и театральных кружков, редакции, школ, лицея и учебных центров, содержание и расходы которых на твоих плечах, когда нужно провести сотни международных культурных и спортивных плановых мероприятий и конференций, когда паломники ждут своего отправления в хадж, когда судьба студента или учащегося из малообеспеченной семьи в твоих руках, когда нужно быть всегда и вовремя, когда сотни нуждающихся в лечении и десятки без жилья и средств к существованию смотрят на тебя с надеждой...

Нужно уметь различать главное и второстепенное, ценить то, что имеем. Все познается в сравнении. Оглянитесь назад, осмотритесь вокруг, протяните руку помощи для начала хотя бы рядом стоящему.

– Уверены, что ваши поступки и их результат имеют куда большее значения, чем чьи-то пустые слова. «Памятник настоящего лидера вырастет из брошенных ему в спину камней критиков». И вся эта полемика вокруг Ассоциации – это тоже здоровый положительный процесс, говорящий о том, что вы на правильном пути. Своей деятельностью вы

Всемирная ассоциации работает согласно Уставу, утвержденному Кабинетом министров Турции. Она следуют принятым и согласованным Советом планам и программам. Мы открыты к здоровой критике и к разумным предложениям, но клевету и оскорблений в адрес людей, посвятивших свою жизнь народу, я не потерплю

kerelik hayırsever yardım değil, günlük, saatlik, 20 yıl boyunca düzenli, düzinelere dal, spor salonları ve bölmeler, folklor ve tiyatro çevreleri, editörler, okullar, lise ve eğitim kurumları size bağlı olduğunda yüzlerce uluslararası kültürel ve sportif etkinlikler ve konferanslar geçirmeniz gerektipinde katılmanız gerekiğinde, hacıların hac yapmak için beklediğin, bir öğrencinin ya da düşük gelirli bir öğrencinin kaderini belirlerken, merkezler, bakım ve masraflarının omuzlarınızda olduğunu hissederken, tedavi ve geçim için onlarca muhtaçların yardım arayan yüzleri umutla sana baktığında neler yapabilirsin.

Esas ve ikincil arasında ayrim yapabilmeliyiz, sahip olduğumuz şeyi takdir etmeliyiz. Her şey karşılaşmakla bilinir. Arkanız bakın, etrafınıza bakın, en azından yanınızda bulunan birisine yardım elini uzatın.

– Birisinin boş sözlerinden hareketlerinizin ve onun sonuçlarının daha fazla anlam içerdiginden eminiz. “Gerçek bir liderin anıtı, sırtından atılan eleştirmenlerin taşlarından büyüyecektir”. Ve Derneği çevresindeki tüm bu tartışmalar, doğru yolda olduğunuzu belirten sağlıklı bir olumlu süreçtir. Faaliyetlerinizle tanınmayı ve saygı

заслужили признание и уважение, вас знают, о вас говорят, вами восхищаются в Турции, Азербайджане, Грузии, России, Кыргызстане, не говоря уже о нашем общем доме – Казахстане. Президент страны Нурсултан Абишевич за плодотворную работу по сохранению взаимного согласия в обществе, за заслуги в укреплении мира, дружбы и сотрудничества между народами лично наградил вас государственными орденами «Құрмет» и «Достық», золотой медалью «Бірлік» Ассамблеи народа Казахстана. Имеют место быть и другие международные почетные награды. Орден «Золотой Орел» Европейской академии естественных наук под патронажем ЮНЕСКО, звание Почетного доктора Европейского университета, звание «Человек солнца» Международной общественной организации «Азия – единая семья», премия турецкой общественной организации, а также орден ТЮРКСОЙ «За вклад в развитие, укрепление и сохранение международных связей в Туркском мире» и недавняя награда, врученная вам также в Турции исследовательским центром «Ипекйолу» на ежегодной церемонии награждения премии «Золотой человек» за вклад в разви-

hak ediyorsunuz, tek Kazakistan değil, Türkiye, Azerbaycan, Gürcistan, Rusya, Kırgızistan siz tanıyor, hakkinizda konuşuyorlar, sizden hayran kalıyorlar. Cumhurbaşkanı Nursultan Abış oğlu, toplumdaki karşılıklı rızayı korumaya, milletler arasında barış, dostluğu ve işbirliğini güçlendirmeye yönelik verimli çalışmalarınızdan dolayı size "Kurmet" ve "Dostık" devlet madalyalarını, Kazakistan halklar Assamble'sinin "Birlik" altın madalyasını şahsen takdim etmiştir. Başka da uluslararası onur ödülleriniz vardır. Avrupa Doğa Bilimleri Akademisi'nin UNESCO himayesinde takdim ettiği "Altın Kartal" Madalyası, Avrupa Üniversitesi'nin Fahri Doktoru ünvanı, "Asya-Bir Aile" Uluslararası Kamu Örgütü tarafından verilen "Güneşin Adamı" ünvanı, Türk kamu kuruluşunun ödülü ve TÜRKSÖZ tarafından verilen "Türk dünyasında uluslararası ilişkilerin gelişmesine, güçlendirilmesine ve korunmasına katkı sağladığı için" madalyası, ve son ödül Türkiye'de, Türk dünyasının gelişimine katkıda bulunduğunuz için her yıl düzenlenen "Altın Adam" Ödül töreninde "İpekyolu" Araştırma Merkezi tarafından sunulmuştur.

Ve bu bilgiler, bir kişiyi hizmetlerine göre takdir etmek için fazlaıyla yeterlidir.

Нам нужна образованная молодежь, тогда наш народ выйдет на новый уровень, и мы прилагаем все усилия, чтобы ребята шли в ногу со временем, представляли нашу нацию достойно. Они уже оправдали наши надежды, мы встречаем сегодня успешных и перспективных спортсменов, высококвалифицированных специалистов.

тие Тюркского мира. И этого с лихвой достаточно, чтобы оценить человека по его заслугам.

Перечисляя все ваши награды, мы пришли к мнению, что здесь не хватает еще одной премии «За вклад в развитие и образование молодежи». Всё, что вы делаете для молодого поколения, может быть, сегодня не так заметно, но весьма необходимо, и спустя годы даст свои положительные результаты.

– Совершенно верно. Это мой главный тезис – вырастить физически и духовно крепкую, высокообразованную и всесторонне развитую молодежь. На это я делал упор всегда, и даже когда не был председателем национального центра, и буду делать, даже если уже не буду председателем Ассоциации. Для этого я создал независимый Фонд, средства которого будут идти на развитие и образование детей.

С этой целью мы создали Молодежное крыло при Всемирной ассоциации турок-ахыска, организовываем для молодого поколения различные образовательные, спортивные и культурные программы. Устраиваем их в университеты Турции и тех стран, где они проживают, выделяем образо-

Tüm ödüllerinizizi listeleyerek, burada “Gençlerin gelişimine ve eğitime katkı için” ödülün eksik olduğunu tespit ettim. Genç nesil için yaptığınız her şey bugünlerde çok fark edilmeyebilir, ancak çok gereklidir ve yıllar sonra olumlu sonuç verecektir.

– Kesinlikle doğrudur. Bu benim ana fikrimdir, yani fiziksel ve ruhsal olarak güçlü, yüksek eğitimli ve kapsamlı gelişmiş gençler yetiştirmektir. Her zaman buna odaklandım ve hatta ulusal merkezin başkanı olmadığı zaman bile yaptım, DATÜB’ün Başkanı olmasam bile yapacağım. Bunun için, çocukların kalkınması ve eğitimi için kullanılacak fonlara ilişkin bağımsız bir Vakıf kurdum.

вательные гранты, открываем спортивные залы. Вы знаете, в Казахстане функционирует лицей, выпускники которого свободно владеют несколькими языками.

Нам нужна образованная молодежь, тогда наш народ выйдет на новый уровень, и мы прилагаем все усилия, чтобы ребята шли в ногу со временем, представляли нашу нацию достойно. Они уже оправдали наши надежды, мы встречаем сегодня успешных и перспективных спортсменов, высококвалифицированных специалистов. Это и есть результат, и это отрадно. Самая большая награда для меня – это видеть умных, уверенных в себе и воспитанных юношей и девушек.

– При таком жестком графике, в веренице проблем, перелетов, встреч, заседаний как вам удается восстанавливать силы?

– Если скажу, что отдохваю только в самолете, не поверите... пока лечу, слушаю музыку, еду в автомобиле тоже. Люблю народную музыку, саз – ее классика. Поэзия ашугов – вот мое спасение, и восстановление, и вдохновение, и очищение. В сазе и печаль, и радость, и любовь, и разлука, палитра чувств, философия и мудрость жизни. Всё, что мне нужно для расслабления, для осмысления, для обновления. Я вырос с этим, вся наша семья преклоняется перед этим инструментом и творчеством ашугов.

Ашуг Шенлик, Хаста Хасан, Алескер, Ашык Вейсал, из современных Мурат Чобаноглу. В их

Bu amaçla, onlar için çeşitli eğitim, spor ve kültür programları düzenliyoruz. Türkiye'de ve yaşadıkları ülkelerde üniversiteleri kazanmalarını sağlıyoruz, eğitim bursları veriyoruz, açık spor sahaları açıyoruz. Biliyorsunuz, Kazakistan'da mezunları çok dilde akıcı bir şekilde konuşabilen lise mevcuttur.

Eğitimli gençliğe ihtiyacımız var, o zaman halkımız yeni bir seviyeye ulaşacaktır, ve bu yüzden çocuklarımızın güncel ve zamana ayak uydurmaları, milletimizi onurla temsil etmeleri için her türlü çabayı gösteriyoruz. Zaten umutlarımızi çoktan karşılamışlardır, bugün başarılı ve umut verici

Türkiye Bakanlar Kurulu tarafından onaylanan Tüzüğe uygun olarak çalışır, Konsey tarafından kabul edilen ve kabul edilen plan ve programları takip eder, sağlıklı eleştirlere ve makul önerilere açıgız, ancak hayatlarını insanlara adayan insanları suçlamaya ve iftiraya yol vermeyorum

песнях я нахожу всё, что мне необходимо, они научили меня и образному языку, и ценностям, и чувствам, и жизни, и не поверите, даже первые уроки по истории тюрок я познал через них.

– История тюрок – еще одна область ваших увлечений. Но кажется, что это уже переросло во что-то большее... Расскажите, откуда такой интерес и как глубоки ваши знания?

– Как я уже говорил выше, первые знания по истории тюрок я почерпнул из рассказов ашугов. Но должен отметить, что многое я получил

sporcularımızı, yüksek vasıflı profesyonellerimizi görmekteyiz. Bu bir sonuçtur ve sevindiricidir. Benim için en büyük ödül, akıllı, kendine güvenen ve eğitimli gençleri görmektir.

– Böyle bir sıkışık programınız var, problemler içerisinde, uçuşlarda, toplantılarla, görüşmelerde bulunuyorsunuz, nasıl yoruluyorsunuz, iyileşmeyi nasıl başarabilirsiniz?

– Sadece uçakta dinlediğimi söylesem, buna inanmayacaksınız ... uçaktayken, arabadayken müzik dinlerim. Halk müziğini seviyorum, saz onun klassıdır. Aşıkların şiiri benim kurtuluşum, iyileşmem, ilham ve arınmamdır. Sazda hem üzgün, hem de sevinç, sevgi ve ayrılık, duyguların paleti, felsefesi ve yaşam bilgeliği mevcuttur. Dinlenmem, rahatlamam, düşünmem için ihtiyacım olan her şey budur. Bununla birlikte büyüdüm, tüm ailemiz bu alete ve aşığın yaratıcılığını takdir ediyorlar.

Aşık Şenlik, Hasta Hasan, Alesker, Aşık Veysal, şimdikilerden Murat Çobanoğlu. Şarklarında bana gerekli olan her şeyi buluyorum, bana figüratif bir dil, değerler, duygular ve yaşamı öğrettiler ve inanamazsınız, hatta Türk tarihinin ilk derslerini onların aracılığıyla öğrendim.

– Türk tarihi, hobilerinizin başka bir alanıdır. Ama öyle görünüyor ki bu zaten daha fazla bir şeye dönüştürü ... Bize bu ilginin nereden geldiğini ve bilginizin ne kadar derin olduğunu söyleyebilir misiniz?

– Yukarıda da bahsettiğim gibi, Türk tarihinin ilk bilgisini, aşıkların hikayelerinden aldım. Ama şunu

от отца, он был очень умным человеком, был учителем на Кавказе. Позже уже студентом стал читать книги, и продолжаю много читать и изучать историю. И все глубже и глубже погружаясь в эти знания, я стал расставлять все по местам. Стал четко представлять картину появления первых цивилизаций, империй, понимать причины и результат великого переселения. Отчетливо прослеживать происхождение, заимствования и переплетения. Много читал Мурада Аджи, который открыл для меня много нового и нашел у него доказательство многим гипотезам и предположениям.

История – это не просто наука, это реальные события, это жизнь, это наши корни, и мы обязаны их знать. Эти знания помогают мне в моих буднях, в общении с людьми, в отношениях с ними.

Предела знаниям никогда не бывает, чем больше я узнаю, тем больше мне еще хочется знать. Совсем недавно мы провели исследование и выпустили книгу, рассказывающую о символах тюркской письменности.

– К слову о книгах... Вы не только любите их читать, но также являетесь учредителем и спонсором многих поэтических, научных и художественных изданий. А теперь еще стали автором исторического исследования. В уходящем году под вашим патронажем вышли в свет две бесценные книги известных Тюркского миру поэтов, общественных деятелей Самеда Вургана и Зелимхана Ягуба. Только ли любовь к поэзии побудила вас переиздать сборники здесь, в Казахстане?

– Эти имена занимают отдельное место в моем сердце, в моей жизни. Каждый из них – легенда мира поэзии, это – Мастера с большой буквы, герои своего времени, талантливые и неординарные личности.

С творчеством Самеда Вургана познакомил меня отец, он наизусть читал его стихи, они так и осели в моем сознании, стали частью меня, показывали мне путь. Я очень люблю его слог, глубину его мысли. Встречаясь с семьей автора в Азербайджане, я дал слово, что переиздам книгу и безвозмездно отправлю тираж в Баку. Но это было не просто обещание, это было мое признание и уважение, дань памяти великому поэту.

С Зелимханом Ягубом я был знаком лично, это наш современник. Я много раз встречался с ним, беседовал, преклоняюсь перед его талантом, дорожил его дружбой. Было нелегко принять его скоропостижный уход из жизни. Он был не просто заслуженным общественным деятелем

belirtiyim ki, çok şeyi babamdan aldım, çok zeki bir adamdı, Kafkasya'da bir öğretmendi. Daha sonra öğrenciyken tarih kitaplarını okumaya başladım ve hala tarihi öğrenmeye ve incelemeye devam ediyorum. Ve bu bilgilere daha derin dalmışım, her şeyi yerine koymaya başladım. İlk medeniyetlerin, imparatorlukların ortaya çıkışını açık bir şekilde kafamda canlandırmaya, büyük göçlerin nedenlerini ve sonuçlarını anlamaya başladım. Soyu, ödünç ve örgütlenmeleri net bir şekilde izlemeye başladım. Murat Adıcı'yı çok okudum, onun eserleri benim için birçok yeni şey keşfetti ve birçok hipotez ve varsayımdan kanıt buldum.

Tarih sadece bilim değil, bunlar gerçek olaylar, bu hayat, bunlar bizim köklerimiz ve onları tanımlıyoruz. Bu bilgiler, günlük yaşamımızda, insanlarla iletişimde, onlarla ilişkilerimde bana yardımcı olmaktadır.

Bilginin sınırı yoktur, ne kadar öğrensem de, o kadar daha çok öğrenmek istiyorum. Son zamanlarda bir çalışma yaptık ve Türk yazılarının anıtları hakkında bir kitap yayınladık.

– Kitaplardan bahsetmişken şunu da söylemek istiyorum... Siz sadece onları okumayı sevmekten ziyade, aynı zamanda şiirsel, bilimsel ve sanatsal yayınların da kurucusu ve sponsorusunuz. Ve şimdiden tarihsel araştırmancılarının yazarı haline geldiniz. Geçen yıl, sizin himayeniz altında, Türk dünyasına meşhur şairler Samed Vurgun ve Zelimhan Yagub'un çok değerli iki kitabı yayınlanmıştır. Sizin bu kitapları Kazakistan'da yeniden yayınlanmanız için motive eden sadece şiir sevgisi mi?

– Bu isimler hayatımда ve kalbimde ayrı bir yer tutmaktadır. Her biri, şiir dünyasının efsanesidir, onlar, büyük harfleri olan Üstatlardır, zamanlarının kahramanları, yetenekli ve olağanüstü kişilerdir.

Samed Vurgunun eserleri ile beni babam tanıttırdı, onun şiirlerini babam ezbere okurdu, böylece aklimda kalmış, bir parçam olmuştur, bana yol gösteriyordu. Onun hecesini, düşünelerinin derinliğini seviyorum. Yazarın Azerbaycan'daki ailesiyle buluşduğumda kitabı yeniden yayinallyayacağımı ve Bakü'ye tirajını ücretsiz göndereceğime söz vermiştim. Ama bu sadece bir söz değil, bu benim Büyük Şairi tanımadam ve saygımdır, anısına bir haraçtır.

Zelimhan Yagub ile şahsen tanışıyorum, o bizim çağdaşımızdır. Onunla defalarca görüştüm, konuştım, yeteneğini takdir ediyorum ve arkadaşlığımıza değer veriyordum. Anı vefatını kabul etmek kolay değildi. O, sadece onurlu bir halk figürü ve Azerbaycan şairi değildi, o, tüm Türk dünyası için bir öğretmendi, bizim Manevi Önderimizdi. Ailesi, kardeşleri, eş, öğrencileri ile tanışıyorum. Şairin vefatından sonra onlar benim için kardeş ve ailem

ve poëtem Azerbaydjana, on был Учителем для всего Тюркского мира, он был нашим духовным лидером. Я знаком с его семьей, братьями, супругой, сыновьями. После ухода поэта они стали для меня родными, моей семьей. В прошлом году, в годовщину его смерти, мы организовали в Алматы вечер памяти, к этому событию выпустили его сборник стихов. Бехлул Ягубов – сын поэта, присутствовал на мероприятии, а также было много известных и почетных гостей из Азербайджана и Турции.

– Насколько нам известно, Зелимхан Ягуб родом из региона Борчалы Грузии. Среди его трудов есть поэма, посвященная туркам-ахыска, где автор подробно описывает испытания, выпавшие на долю безвинного народа. Продолжая эту тему, хотелось бы затронуть ваш проект по экскурсионным поездкам в уезд Ахалицихе – для нас Ахыска. Каждый год вы собираете со всех регионов желающих и, беря все расходы на себя, даете людям уникальную возможность увидеть историю своими глазами. Совсем недавно 200 человек смогли побывать на земле, откуда были незаконно высланы их родители.

– Каждый год мы создаем актив, который собирает со всех стран списки желающих посетить Ахыска, утверждаем состав, сопровождаем и несем все сопутствующие расходы. В этом году я сам лично присутствовал на торжественном закрытии.

oldular. Geçen yıl, şairin vefatının yıl dönümünde, Almatı'da bir anma töreni düzenledik, bu etkinlik için onun bir dizi şiirlerini yayınladık. Şairin oğlu Behlul Yagubov da etkinliğe katılmıştı ve Azerbaycan'dan çok sayıda ünlü ve onurlu konuklar gelmişti.

- Bildiğimiz kadariyla Zelimhan Yagub, Gürcistan'ın Borçalı bölgesindeydi. Eserleri arasında, yazarın masum bir insanın payına düşen hayat sınavlarını ayrıntılı olarak anlattığı Ahıska Türklerine hitaben bir şiir vardır. Bu konuyu devam ettirerek projenizdeki Ahaltsihe, bizim için Ahıska ilçesine, yapılan gezilere değinmek istiyorum. Her yıl, tüm masrafları kendiniz karşılayarak her bölgeden gönüllü insanları topluyor ve insanlara tarihini kendi gözleriyle görmek için eşsiz bir fırsat sunuyorsunuz. Daha yakın zamanlarda, 200 kişi, ebeveynlerinin yasadışı yollardan çıkarıldığı toprakları ziyaret etme imkanına sahip oldu.

- Her yıl tüm ülkelerden Ahıska'yı ziyaret etmek isteyenlerin listesini toplayan aktiv görevliler oluşturuyor, gideceklerin listesini onaylıyor, onlara eşlik ederek ilgili tüm masrafları karşılıyoruz. Bu yıl şahsen resmi kapanışa katıldım.

İnsanlarının yaşadığı şey korkunç bir trajedi, binlerce kırılmış kader ve kesintiye uğramış hayatı. Bu insanları yok etmek, kırmak için yapılan bir girişimdir. Ama biz, Allah'ın izniyle, bizi kabul eden merhametli halklar sayesinde, babalarımızın iradesinin dayanıklılığı ve gücü sayesinde, sıkı çalışmaları sayesinde, her şeyi baştan başa başarabilmişiz. Ve bugün, büyük bir mutlulukla söyleyebilirim ki, sınavları ve

То, что пережил мой народ – это страшная трагедия, это тысячи сломанных судеб и прерванных жизней. Это попытка искоренить народ, сломать его. Но мы, благодаря воле Аллаха, благодаря милосердным народам, принявшим нас, благодаря выдержке и силе воли наших отцов, благодаря их трудолюбию, сумели выжить, начать все с чистого листа

То, что пережил мой народ – это страшная трагедия, это тысячи сломанных судеб и прерванных жизней. Это попытка искоренить народ, сломать его. Но мы, благодаря воле Аллаха, благодаря милосердным народам, принявшим нас, благодаря выдержке и силе воли наших отцов, благодаря их трудолюбию, сумели выжить, начать все с чистого листа. И сегодня, к огромному счастью, пройдя испытания и трудности, стали сильнее и вышли на новый рубеж, где имеем возможности свободно жить и развиваться в 10-ти странах мира. Мы объединились во Всемирную ассоциацию, мы можем слышать друг друга, мы стали говорить о себе с высоких трибун, стали заявлять о себе на международном уровне, мы стали известны мировому сообществу.

Ахыска – наша историческая Родина, ее хочет увидеть и непременно должен посетить каждый

Смысъл жизни человека в том, чтобы продолжать свою линию жизни на Земле, а если тебе дано помочь еще кому-то, то постараися это сделать

güçlükleri aşarak, daha güçlü hale geldik ve dünyanın 10 ülkesinde özgürce yaşama ve gelişme fırsatı bulduğumuz yeni bir cepheye ulaştık. Dünya Birliğinde birleştiğimiz, birbirimizi duyabiliyoruz, kendimiz hakkında yüksek tribünlerden konuşmaya başladık, kendimizi uluslararası düzeyde ilan etmeye başladık, dünya toplumuna tanınmaya başladık.

Ahiska bizim tarihi vatanımızdır, onu görmek istiyorlar ve her birimiz onu ziyaret etmeliyiz ve bugün bu mümkün olmaktadır. Ve her bir gezi, bir gözyaşı, duygulanma, anılar denizidir. Gözyaşlarıyla dolu eski kuşakların gözlerini görmek çok dokunaklı, daha önce Kafkasya'da mutlu bir yaşamdan bahsetmiş olan anne babaların tasvirleri gözlerimizin önünde canlanmaktadır.

Katılımcıların her biri bana şahsen geliyor ve bana teşekkür ediyordu ve bu bana dokunuyordu. Onların içtenliği ve samimiyetiyle derinden etkilendim. Bu sözcüklerin ötesindedir.

– Bugün birçok konuya çok farklı ve derinden dokunduk. Sonuç olarak, size retorik bir soru sormak istiyorum. Sizce hayatın anlamı nedir?

– Oljas Suleymanov – benim değer verdığım ve fikirlerini paylaştığım tüm Türk dünyasına ünlü, saygın, modern yazar, halk figürü şöyle demişti: “İnsan yaşamının anlamı, yaşam çizgisini Dünya’da devam ettirmek ve eğer başka birine yardım etmek sana düşmüşse, o zaman onu yapmaya çalış”. Hayatın anlamı, insanlara yardım etmek, onlara faydalı olmak ve gözlerindeki neşeyi görmektir. ■

из нас, и сегодня это стало возможным. И каждая такая экскурсия – это море слез, волнений, воспоминаний. Очень трогательно видеть наполненные слезами глаза старшего поколения, перед глазами которых ожили описания родителей, которые с горечью когда-то рассказывали им о счастливой жизни на Кавказе.

Каждый из экскурсантов подходил ко мне лично и благодарили, это было трогательно. Я был глубоко тронут их искренностью и чистосердечием. Этого не передать словами.

– Мы затронули с вами сегодня многие темы, очень разные и глубокие. В завершение хочется задать вам риторический вопрос: в чем, по-вашему, смысл жизни?

– Олжас Сулейменов – наш современник, уважаемый и известный всему Тюркскому миру писатель, общественный деятель, которого я ценю, и чьи идеи разделяю, о смысле жизни сказал следующее: «Смысъл жизни человека в том, чтобы продолжать свою линию жизни на Земле, а если тебе дано помочь еще кому-то, то постараися это сделать». Смысъл жизни именно в этом, быть полезным, помогать людям и видеть в их глазах радость. ■

Заслуженные награды Ödüller

Kanal -7 , "Hayat" Programı ve Uluslararası
"First Business" dergisinin düzenlediği
"Zirvedekiler" 2005 ödül töreni
Türk Dünyasına Hizmet
Mayıs, 2006

Первый республиканский Съезд благотворительных организаций, меценатов и доноров. Алматы 2015

Золотая медаль Ассамблеи народа Казахстана «Бирлик»

Kazakistan Halklar Birliği Assamblesi'nin "Birlik" altın medalyası

Ankara, Kazakistan Büyüyük Elçiliği
Kazakistan-Türkiye Dostluk ve İş
birliği geliştirme medalyası

Beykent Üniversitesi
Fahri Doktora
Ünvanı ve TÜRKSOY
tarafından
Türk Dünyasına
hizmt madalyası.
İstanbul, 14 Kasım
2013

Орден «Достык» I степени 2011 год

Kazakhstan Cumhurbaşkanı tarafından I derecelik “Dostuk” madalyası

Almatı Teknoloji Üniversitesi
Ekonomik Bilimleri Doktoru ve
Professor Ünvani.
Ekim 2017

Алматинский Технологический
Университет, звание профессора
и доктора экономических наук

RECEP TAYYİP ERDOĞAN: AHİSKA TÜRKLERİΝİ, ONUR VE ŞEFKAT NİTELİKLERİYLE İLİŞKİLENDİRİYORUM

РЕДЖЕП ТАЙИП ЭРДОГАН:
«ТУРКИ-АХЫСКА
АССОЦИИРУЮТСЯ С ЧЕСТЬЮ,
ДОСТОИНСТВОМ, ТРУДОМ...»

ÖNEMLİ ADIMLARIN EN ÖNEMLİLERİNDEN BİRİYDİ...

Yıllar yılı yerimiz değişti, yurdumuz değişti, oradan oraya savrulduk, çok zaman geçti de özümüz hiç değişmedi. Unutmadık gelenek göreneklerimizi, aslımızı hiç inkar etmedik. Hep hasretle dağlamayacaktıya zaman yüregimizi, hep yanmayacaktı ya canımız böyle, elbet bize de gülecekti zaman. Çağıracaktı vatanın sıcak toprakları yine bizi, ısıtacaktı canımızı, bağına alacaktı ölünce bizi, artık rahat uyuyalım diye..

Çoktuk biz çoğalmıştık. Bizler dünyanın dört bir yanına acı rüzgarlarla savrulan, değişen dünyanın değişimeyen gücüydük.

Şimdi yine savaşın ortasında kalmak oldukça acıyordu. Ne zaman son bulacaktı dünya üzerinde oradan oraya savrulmak şimdi uzanacak bir el, bir umut bekliyorlardı. Oradan oraya savrulan bu Ahiska halkının acıları ne zaman dinecekti, şimdi yine yerleşikleri topraklardan kopmak yada koparılmak

Tуркестан – священный город, музей под открытым небом, это родина наших отцов. Солнце освещает этот святой город круглый год, даря свои лучи всем его жителям и гостям. Мусульмане, три раза посетившие главные святыни Туркестана, вправе считаться совершившими малый хадж, так как для приверженцев ислама это вторая Мекка. Над городом незримо витает дух великого Ясави, притягивая людей и призывая их к очищению душ. Священный город Туркестан неизменно прививал внимание жителей тюркского мира, а президенты мусульманских стран высоко ценят его. Недавний приезд Президента Турции Реджепа Тайипа Эрдогана в нашу страну не обошелся без посещения нашего достояния, он с удовольствием принял участие в открытии мечети, посетил главную туркестанскую святыню – мавзолей Ходжи Ахмеда Ясави, а также Международный казахско-турецкий университет имени Ясави. В культурную программу пребывания

zorunda kalacaklardı. Peki nereye, peki neden, niye.. kim duyacaktı bu isyanımızı ve kim el uzatacaktı..

SONRA UMUTLAR BİR BİR YEŞERMEYE BAŞLADI ...

En onemli acil olan Ukrayna'da savaşın ortasında kalan halkımızın bir an önce oradan kurtarılması gerekiyordu. Çeşitli kereler Sayın Cumhurbaşkanı R.Tayyip ERDOĞAN ile bu konularda görüşülmüş ve en son Ukrayna'nın Başkenti Kiev'de Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Dünya Ahıskı Türkleri Birliği Başkanı Ziyaeddin İsmihanoglu Kassanov ve beraberinde ki heyetini kabul ederek bir süre görüştü. DATÜB Genel Başkanı Ziyaeddin İsmihanoglu Kassanov başkanlığındaki heyette Fuat Uçar, Marat Rasulov, Sadyr Eibov, İsmail Molidze, Abbas Hamza, Nebican Bahsatov yer aldı. Görüşme Basına kapalı olarak gerçekleşti. Dünyanın 10 ayrı ülkesinde yaşayan Ahıskı Türklerinin sorunlarını dinleyen Cumhurbaşkanı Erdoğan Ahıskı Türklerine ellerinden gelen desteği yapacağını söyledi. Tüm dünya da halklarımız arasında ses getiren ve umut tohumları eken Ukrayna görüşmelerinden çok zaman geçmemişi ki Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Kazakistan ziyaretleri gerçekleş ve ilk söylemi ise çok anlamlı ve önemliydi, "Ahıskı Türklerini, onur ve şefk at nitelikleriyle ilişkileandırıyorum." Türkistan, kutsal bir şehir ve adeta açık hava müzedir. Türkistan atalarımızın yurdudur. Türkistan yıl boyunca pırl pırl parlayan güneş şehridir. Türkistan'a gitmek, küçük bir hac yapmak demektir. Şehrin havasında her zaman, sanki Yassaui'nin ruhu dolanmaktadır. Yassaui, insanların ruhlarını arındırmak için bir çağrı demektir. Kazakistan ve Türkiye Cumhurbaşkanları bu şehri her zaman takdir ederler. Türkiye Cumhuriyeti, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip

Президента Турции в Казахстане были включены и мы, турки-ахыска. Это, несомненно, стало для нас честью. Для меня это была уже четвертая по счету встреча с этим великим, по моему мнению, человеком. И каждый раз я все более убеждаюсь в том, что это настоящий лидер и человек слова. Мероприятие в Туркестане открыл министр иностранных дел Турции Мевлюд Чавушоглу, после короткой вступительной речи представив слово Президенту Реджепу Тайипу Эрдогану. Президент, в свою очередь, начал с истории турок-ахыска, с которой он прекрасно знаком, с депортации 1944 года. Он отметил, что во время войны и депортации турки-ахыска понесли значительные потери. Президент сопровождал свой рассказ конкретными цифрами. «Турки-ахыска у меня ассоциируются с честью, достоинством, чистотой и добротой. Турки-ахыска – это труд, сила, правда и стремление бороться за свои права. Около двух недель назад мы встречались в Украине с моим братом – лидером турок-ахыска мира Зиятдином Касановым. Тогда он показал мне фотографии разгромленных домов ахыскинцев после неоднократной бомбардировки и попросил помочь для народа, находящегося в бедственном положении. Я сразу же распорядился принять все возможные меры, и нашими общими стараниями принято решение о переселении трехсот семей в город Карабаш в Турции. Впереди у нас еще второй этап операции по спасению ахыскинских семей Украины: оставшиеся 300 семей будут переселены из Украины в турецкий город Игдыр.

Я слышал, что Зиятдин Касанов оказывает помощь 38-ми семьям, желающим переехать в Ахыску из Азербайджана. И я очень хотел бы встретиться с этими людьми после их переезда на родину отцов. Надеюсь получить от вас при-

Erdoğan'ın Kazakistan'a gelişinde Türkistan'ı ziyaret etmeden geçmedi. Camilerin, kütüphanelerin, Ahmet Yesevi Üniversitesi' nin açılışları bir kez daha iki kardeş ülke Cumhurbaşkanlarının bu kutsal topraklara nasıl önem verdiklerini kanıtladı. Türkistan programına bizde Ahıskा Türkleri olarak katıldık. Bizim Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan'la ayrı bir görüşme imkanımız oldu. Sayın Erdoğan ile üçüncü ya da dördüncü görüşmem oluyor. Onun gerçek bir lider ve sözünde duran bir devlet adamı olduğundan yine emin oldum. Toplantı, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu tarafından açıldı, Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasında; "İnsanlar İkinci Dünya Savaşında ve maruz kaldıkları sürgünde çok büyük kayıplar yaşadı. Ahıskा Türkleri derken, ben onur ve şefk at nitelikleriyle ilişkilendiriyorum. Ahıskा Türkleri derken onların nasıl çalışıklarını kendi güç ve hakları için nasıl mücadele arzusu içinde olduklarını görüyorum. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Kardeşim, Dünya Ahıskा Türkleri Genel Başkanı Ziyaeddin Kassanov bana Ukrayna'daki Ahıskा Türklerinin durumunu anlatıp resimlerini gösterdi. Bu bombardumanın, savaşın ortasında kalanlara yardım etmemi istedi. Gerçekten çok acı bir durumda olduklarını gördüm. Bu konuya biz yaklaşık iki hafta önce Ukrayna'da yapılan toplantıda konuşmuştu. O görüşmelerden sonra ben hemen 300 Ahıskा Türklerin ailelerini Türkiye'de Karsehrne taşımak için talimat verdim. Bu birinci aşama. İkinci aşamada ise, geride kalan 300 aile İğdır şehrine taşınacaktır. Ayrıca bizim Ahıskा Türklerin eğitim yönünde büyük planlarımız var. Kardeşim Ziyaeddin İsmihanoglu Kassanov'un Azerbaycan'da yaşayan Ahıskा Türklerin 38 ailesini Ahıskा'ya taşınmalarında yardımcı olduğunu da biliyorum. Bu adıma çok destek veriyorum ve taşıdıktan sonra bu insanları ziyaret etmek istiyorum. Umarım beni davet edersiniz. " dedi. Daha sonra, DATÜB

**От имени всего народа
3. Касанов поблагодарил
господина Эрдогана за лицей в
Талгаре, который он преподнес
в качестве подарка туркам-
ахыска, еще будучи премьер-
министром Турции. Зиятдин
Касанов отметил, что турки-
ахыска имеют равные права и
возможности со всеми другими
этносами Казахстана благодаря
мудрой и дальновидной
политике Нурсултана
Абишевича Назарбаева**

Genel Başkanı Z. Kassanov Kazakistan Ahıskı Milli Merkezi'nin faaliyetleri hakkında bilgi vermiştir. Ziyaeddin İsmihanoğlu Kassanov, halkın adına Talgar şehrinde yapılan liseyi Ahıskı Türklerine hediye verdiği için Erdoğan'a teşekkür etti. Ziyaeddin İsmihanoğlu KASSANOV, bir hafta önce Antalya'da yapılan ve 1.200 kişinin katıldığı toplantı hakkında bilgiler verdi. Daha sonra "Ahıskı" Gazetesi'nin baş editorü Rövşen İsmailov gazetemiz hakkında bilgi verdi. "Sayın Cumhurbaşkanım biz her zaman size, sizin politikaniza ve Türkiye Hükümetine destek verdik, olaylara kayıtsız kalmayarak, bize düşen gerekli çalışmaları her zaman yaptık, çünkü uzaktan bile kayıtsız kalamazdık. Politikanızı desteklemek ve Türkiye Hükümeti'ne yakın olmak bütün halkımıza çağrı yaptık. Gazetemizde, basılı malzemelerde, biz insanlara doğru bilgileri veriyoruz ve böyle devam etmeye söz veriyoruz." Toplantının sonucunda Ziyaeddin İsmihanoğlu KASSANOV tekrar teşekkür ederek "Atalarımızın topraklarına tekrar hoş geldiniz, sizinle her karşılaşmamız, dünyada 10 ülkede yaşayan halkımıza umut, ıvme ve huzur veriyor" dedi. Her iki taraf birbirlerine hediye verdiler ve

глашение. Также мы имеем большие планы в направлении образования молодежи турок-ахыска. Сейчас мы усиленно работаем над этими проектами». Затем, поприветствовав высокого гостя, речь произнес председатель Всемирной ассоциации турок-ахыска (DATÜB), президент правления Турецкого этнокультурного объединения РК Зиятдин Касанов. Он дал краткую информацию о деятельности ТЭКЦ, рассказав о строительстве турками-ахыска мечетей, спортзалов и стадионов, о привлечении детей к спорту и об образовательных проектах, осуществляемых совместно с Турецкой Республикой, а также самостоятельно. От имени всего народа З.Касанов поблагодарил господина Эрдогана за лицей в Талгаре, который он преподнес в качестве подарка туркам-ахыска, еще будучи премьер-министром Турции. Зиятдин Касанов отметил, что турки-ахыска имеют равные права и возможности со всеми другими этносами Казахстана благодаря мудрой и дальновидной политике Нурсултана Абишевича Назарбаева. Завершая свое выступление, Зиятдин Касанов сообщил, что неделю назад в Анталие про-

hatıra olarak fotoğraf çektiler. Türkiye'ye olan en son ziyaretimde yine Ahıska Türkleri hakkında ilginç gerçeklerle karşılaşıyorum. Bursadayız.... 15 Mayıs 2015 günü Bursa şehrinde Türkiye Cumhuriyeti'nin Başbakan Ahmet Davutoğlu'nun seçim mitingine bende katıldım. Türkiye'de demokrasinin olduğu kadar daha da geliştirildiğinden bir kez daha emin oldum. Çok yakın zamanda Türkiye'de parlamento seçimleri olacaktı. Bu bağlamda Türkiye'nin tüm şehirlerinde kampanya mitinglerle geçiyor. Bütün şehirler Türkiye'nin bayrakları ve parti bayrakları ile dekore edilmişti. Millet sabah erkenden sokaka çıkmıyor ve sokaklarda adeta bir festival atmosferi yaşanıyor. Bursa'da da aynı şeyler yaşandı. Miting olan meydana geldiğimiz zaman, bir sürü insan vardı. Bu miting bizim için çok önemliydi. Çünkü geçen yılın Aralık ayında Dünya Ahıska Türkleri Birliği (DATÜB) Başkanı Ziyaddin İsmihanoglu Kassanov beraberinde bir heyet ile Ahıska Türkleri konusunda 2015- Nisan ayında Türkistan'da Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve ayrıca Türkiye Başbaşkanı Ahmet Davutoğlu ile bir dizi görüşmeler yapılmıştı. Bursa'da düzenlenen mitinge, Antalya'da yaşayan 5 bin Ahıska Türkü yanı sıra 10 farklı ülkeden gelen Ahıska Türkleri katıldı. Ahmet Davutoğlu sahneye çıktığı zaman herkes onu görmekten çok mutluydu. Başbakan millete yaptığı çalışmaları hakkında rapor verdi ve geleceğe yönelik planlarını açıkladı. Başbakan kendi davranışlarıyla sahneden sanki herkese sarılıyordu. Kalabalığın içinde dururken, Bakanın, Ahıska Türkleri de burada, onlarda bana buraya destek vermek için geldiler, diyeğini bekliyorduk, ama demedi. Meğer onun bizim orada olduğumuzdan haberi bile yokmuş. Biraz sonra öğrenince Ziyaeddin İsmihanoglu'nu hemen davet ederek ve miting sahnesine geri dönmek istedı ancak insanlar çoktan gitmişlerdi. Bursa mitinginde yaşanan bu durumdan sonra, Bakan, Ziyaeddin Kassanov ile birlikte helikopterle Balıkesir şehrine gittiler. O gün orada da başka bir miting yapılacakti. Balıkesir'de olan mitingde Türkiye'nin Başbakanı Ahmet Davutoğlu böyle açıklamada bulundu: "Hepsi bilirler ki, biz Ahıskalıları da, Tatarları da, soydaşlarımızı da, gönüldaşlarımızı da ismen biliriz, tek tek biliriz dünyanın her yerinde. Talimat vermiştim, tek bir Ahıskalının eğer dünyanın bir köşesinde ihtiyacı varsa, ihtiyacı karşılanacak, her türlü imkan seferlik edilecek. Şimdi güçlü ve şefk atlı bir Türkiye var. Dedilerki Ukrayna'da 3 bin Ahıskalıların başı dertte, iki taraf arasına sıkılmış. Konuştu arkadaşlarla, istişare ettik. Mademki Ahıskalılar Stalin döneminde Türk oldukları için, Müslüman oldukları için eziyet edildiler, sürgün edildiler. Bizim üzerimize düşen hepsini getirmekti. Ukrayna'da ateş altındaki Ahıskalıları tek tek kurtarmaya ant içtik, ant ettiğim!"

Мы всегда поддерживали Вас, господин Президент, Вашу политику и турецкое правительство. Скажу Вам откровенно, когда на чались события 17 декабря 2013 года, мы тут же откликнулись, потому что не могли оставаться равнодушными, когда в стране устроили произвол и саботаж, хотели утопить Турцию в крови, разжигали вражду друг между другом

шло собрание DATÜB, на котором присутствовали 1200 человек, и все они в один голос заявили, что на предстоящих выборах в парламент всенепременно проголосуют за Партию справедливости и развития «AK Parti». Следующим выступил автор этих строк Ровшан Мамедоглы, ознакомив присутствующих и высокого гостя с информацией о газете «Ахыска». Он сказал: «Мы всегда поддерживали Вас, господин Президент, Вашу политику и турецкое правительство. Скажу Вам откровенно, когда на чались события 17 декабря 2013 года, мы тут же откликнулись, потому что не могли оставаться равнодушными, когда в стране устроили произвол и саботаж, хотели утопить Турцию в крови, разжигали вражду друг между другом. Мы призвали весь народ поддерживать Вашу политику и быть солидарными с правительством Турции. Нами было опубликовано множество материалов о так называемом «паралльном» государстве. По сегодняшний день в нашей газете печатаются материалы о Республике Турция, мы предоставляем своим читателям верную информацию и впредь обещаем продолжать свою работу в правильном русле. Своей работой мы стараемся вносить большой вклад в двусторонние отношения между нашими братскими странами и стать мостом дружбы между ними». После этого, поблагодарив Президента Турции за встречу, лидер турок-ахыска З. Касанов сказал: «Господин Эрдоган, еще раз добро пожаловать на землю наших отцов, мы всегда нескованно рады видеть Вас в Казахстане, и каждая встреча с Вами дает надежду, импульс и спокойствие нашему народу, проживающему в десяти странах мира». В завершение встречи стороны обменялись памятными подарками и сделали фотографию на память. ■

Ровшан МАМЕДОГЛЫ

Bu Türkiye Başbakanı Ahmet Davutoğlu'nun sözleri ve görüşürü. Mitingden döndüğümüz zaman televizyonda ve radyoda Türkiye Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun konuşması yayınılanıyordu. Türkiye'de yaşayan Ahıska Türklerine vatandaşlık vereceğini ve Ukrayna'da özellikle çatışmaların olduğu ve halen riskli bölgelerde bulunan Ahıska Türkü soydaşlarından Türkiye'ye gelmek isteyenlerden, en zor durumda olanlardan başlamak üzere, 2015 yılında 677 ailenin iskanlı göçmen olarak Türkiye'ye kabul edilmesi söyleniyordu.

ŞİMDİ YOLUMUZ KARS'A DOĞRU

Ertesi gün Kars şehrine gittik. Neden bilmiyorum ama ayaklarımı Kars topraklarına bastığım zaman, içimi bir heyecan aldı, sanki burada doğmuşum, sanki hep burada yaşamışım. Kars'ta kalırken, sanki Ahıska'da olduğumuzu hissediyorduk. Tabii ki böyle olması gerekiyordu, çünkü bu yerler babalarımızındı. Bu şehir temizliğin, güzel bir havanın ve misafî rperverliğin sembolüdür. Uçağımız geç kaldığı için, şehre gece vakti geldik. Buna rağmen, biz hemen T.C. Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) tarafından yapılan evleri ziyarete gittik. Burada 300 daire Ukrayna'dan gelen Ahıska Türklerine tahsis edilecektir. Sonra bize Ahıska kalesini hatırlatan Kars kalesine gittik. Burada atalarımızın izleri gözümüzün önünde serildi. Kaleye baktığımızda, sanki bir güç alıyorduk. Şehre dönünce Ziyaeddin İsmihanoglu KASSANOV, Türk Dünyasının aşığı Şenlik'in anıtını ziyaret etmek istediler. Akşam yemeğinde bizlere Türkiye'de popüler olan Kars kazı ve kaşar peynirini ikram ettiler. Kars milleti Ahıska terekemelerine benziyorlar, hatta konuşmaları bile aynı. Unutulmaz Kars şehrinden sonra yolumuz Iğdır şehrine düştü. Iğdır'da da çok önemli ve ilginç toplantılar yapıldı. Bunların biri

de, Iğdır Valisi Davut Haner ile görüşme yapılan görüşme idi.

AHİSKA TÜRKLERİNDEN ERZİNCAN'A ZİYARET...

İstanbul'da faaliyetini sürdürden Dünya Ahıska Türkleri Birliği Genel Sekreteri hemşehrimiz Fuat Uçar ve beraberindeki heyet Valimiz Sayın Süleyman Kahraman'a nezaket ziyaretinde bulundular. Valimiz Sayın Süleyman Kahraman'ı makamında ziyaret ettiler. Gerçekleşen ziyarette konuşan Genel Sekreter Uçar, kabulünden dolayı Valimiz Sayın Süleyman Kahraman'a teşekkür ederek birliğin faaliyetleri hakkında bilgi verdi. Derneğin amacının; Dünya'da yaşayan tüm vatandaşların sorunlarına eğilmek, birlük ve beraberlik içerisinde sosyal ve kültürel etkinlikler düzenlemek olduğunu söyledi. Valimiz Sayın Süleyman Kahraman, bir çatı altında toplanmanın önemine değinerek, aynı soydan olan Ahıska Türklerine verdikleri hizmetlerden dolayı kendilerine ve ekip arkadaşlarına teşekkür etti. Sayın Valimiz; "Sizin gibi sivil toplum örgütlerinin bir çatı altında toplanarak destek vermeleri büyük önem taşıyor. Bu anlamda hazırlayacağınız projeler, kaynak bulup mensuplarınıza hizmet vermeniz yönünde önemli. Bu vesile ile hizmetlerinizden dolayı başarılar diliyor ve teşekkür ediyorum» dedi. Nerede olursak olalım, nerede yaşarsak yaşayalım atalarımızdan aldığımız bu meşalenin sönmemesi için yeni nesile AHİSKA'yı tanıtmak, tattırmak ve yaşadıklarımızı anlatmak bizim en ulvi görevimizdir. Yılların özlemeyle buluşup dünyaya meydan okuyabilecek güçte akyordu damarımızda ki kan. Nasilda geçmişi tam tamına 70 yıl, dile kolay.. Acılarla başlayan ve buruk bir sevincin silsilesi dalga dalga yayılıyordu şenliğimize.. Ne özünü ne sözü kaybetmiş, nice baskiya ve zulme karşı değişmeyen gücüyle dik durabilmiş bir kültürün birliğine şahit olmalıydı şimdi dünya. ■

GÖRÜŞ VAR Kİ KADER DEĞİŞTİRİR...

Türkiye Cumhurbaşkanı sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Kazakistan'ın başkenti Astana'ya yapmış olduğu resmi ziyaret çerçevesinde 9-10 Eylül 2017 tarihlerinde, Dünya Ahıska Türkleri Birliği Genel Başkanı sayın Ziyaeddin Kassanov ile görüştü. Ahıska Türkleri'ne Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı verilmesi ile birlikte bir çok konu görüşüldü. Görüşmeye bakanlar, üst düzey bürokratlar ve gazeteciler katıldı. Görüşme var faydası var, görüşme var pişman olursun, görüşme var hatırlar için, görüşme var arkani döner unutursun, görüşme var mecburiyetten, görüşme var zarar verir, görüşme var, boşu boşuna... Görüşme de var ki, asra bedeldir!. Bir asırda üç kere sürgün yaşamış milletimizin yüzüne açılan güneş gibidir! Sevinç bu, mutluluk bu, güzellik bu, tarih bu, gelecek budur!!! Sayın Başkanımız Ukrayna ve Türkistan'da sayın Cumhurbaşkanı ile yaptığı görüşmede Ukrayna'da bombalar altındaki milletimizin kaderini değiştirdi. Son Astana görüşmesinde ise 500 binlik milletimizin kaderini değiştirdi. Yillardır bu haberin bekleyen milletimiz nihayet vatandaşlık hakkına kavuştu. Bütün bunlar sayın Başkanımız Ziyaeddin Kassanov'un çalışmaları ve sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatıyla gerçekleşti.

Президент Турции Реджеп Тайип Ердоган в рамках официального визита в Казахстан, состоявшегося 9-11 сентября 2017 года, встретился с лидером Всемирной ассоциации турок-ахыска Зиятдином Касановым в Астане. Наряду с темой получения турецкого гражданства турками-ахыска, проживающими долгое время на территории Турции, были обсуждены и другие актуальные вопросы, касающиеся турок-ахыска, волею судьбы проживающих в девяти странах мира. На встрече также присутствовали государственные министры Турции, высокопоставленные чиновники и журналисты. Бывают полезные встречи, последствия некоторых полны сожаления, есть ничем не примечательные в знак уважения, бывают и такие, о которых уходя забываешь, на другие идешь по необходимости, многие из них приносят вред, имеют место быть и бесполезные... Но есть и такие, что случаются раз в сто лет, знаменательные и судьбоносные! Как солнце, повернувшееся навстречу народу, в один век трижды пережившему депрессию! Это и есть радость, это и есть счастье, это и есть восхищение, это и есть история, это и есть будущее! Результатом украинской и туркестан-

Ahıskalı Türkler'i'ne hiçbir zaman sevgisini esirgemeyen sayın Cumhurbaşkanımıza milletimizin sevgisi ve saygısı sonsuzdur ve ona teşekkür borçlu olduğumuzun farkındayız.

Ahıskalı Türkler'i'ne hiçbir zaman sevgisini esirgemeyen sayın Cumhurbaşkanımıza milletimizin sevgisi ve saygısı sonsuzdur ve ona teşekkür borçlu olduğumuzun farkındayız. Başta Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, Başkanımız sayın Binali Yıldırım'a, Bakanlar Kurulumuza, Cumhurbaşkanlığı heyetine, Genel Başkanımız sayın Ziyaeddin Kassanov'a, DATÜB yönetim kuruluna, DATÜB Genel Sekreterine ve emeği geçen herkese sonsuz teşekkür ediyoruz. Mesele yalnız vatandaşlık değil, dünyanın çeşitli ülkelerinde yaşayan Ahıskalılar içerisinde 100 bin kişinin başta Türkiyenin doğu illeri olmakla bir çok bölgelerine yerleştirilmesi kararı da milletimizin

ской встречей Президента Турции Реджепа Тайипа Эрдогана и руководителя Всемирной ассоциации турок-ахыска стал переезд наших братьев, оказавшихся посреди военных действий, на постоянное место жительство в Турцию. Сегодняшняя же встреча в Астане изменит судьбу пятисоттысячного многострадального народа. Многие годы терпеливо ожидающий гражданский статус народ обретет долгожданное право. Это стало возможным благодаря личному распоряжению Президента Турции Тайипа Эрдогана и неустанным стараниям лидера турок-ахыска Зиятдина Касанова. Безгранична благодарность, уважение и признание, испытываемое нами к Президенту Турции за оказываемые нашему народу заботу и внимание. Полученная новость озарила наши сердца. Мы искренне и от чистого сердца благодарим в первую очередь Президента Республики Турция Реджепа Тайипа Эрдогана, Премьер-министра Турции Бинали Йылдырыма, Кабинет Министров Правительства, Администрацию Президента, Председателя Всемирной ассоциации «Ахыска» Зиятдина Касанова, Генерального секретаря Ассоциации Фуата Учара, а также весь состав Совета Ассоциации и всех, благодаря кому это стало возможным. Неоценимы те возможности, которые предоставлены турецким правительством нашему народу за последние годы, и это не только последняя новость о распоряжении присуждения гражданства, это и программное заселение более ста тысяч ахыскинцев на восток Турции и другие ее регионы. Турки-ахыска всего мира были нескованно рады этому и восторженно встретили это событие. С первого дня основания Всемирной ассоциации турок-ахыска ее руководство во главе с председателем Зиятдином Касановым во главу угла своей деятельности поставило права и интересы народа, всю работу направило на защиту населения, устранило незаконные сборы и вымогательства со стороны общественных организаций на местах, внесло в деятельность национальных филиалов дисциплину и гласность. Несмотря на все успехи Ассоциации, которые удалось достичь в короткий период, есть и такие, которые выражают свое недовольство ее работой и пытаются клеветать на членов ее Совета. Ищут поддержку среди населения, пытаясь снова ввести его в заблуждение и использовать его голос против тех, кто сегодня действительно заботится о нем и делает все возможное, чтобы устранить трудности мигрантов. Но на руках у руководства Ассоциации есть больше, чем просто слова, есть результаты и решения, есть встречи с высокопоставленными чиновниками и руководителями стран, есть действующие во всех странах, областях и районах филиалы, есть свои пе-

yüreğine su serpmiştir. Milletimiz bu karardan mutlu olmuş ve heyecanla karşılamışlardır. Kurulduğu günden bugüne kadar milletimizin birlik ve beraberliği doğrultusunda çalışmalarını sürdürden DATÜB ve DATÜB Genel Başkanı sayın Ziyaeddin Kassanov milletimizin canını rüşvetçilerden, fırsatçılardan, üçkağıtlardan kurtarmıştır ve bu rezaleti sonsuzadek ortadan kaldırmıştır. DATÜB'ü karalamak ile meşgul olan İslom Şahbandarovlar, Şemseddin Serverovlar, Rüstem Mürseller, Cavit Aileyevler, Mehmet Taşlar, Veysel Veyseller ve bunların 3-5 kişiden oluşan grupları bu başarından sonra utandılar mı acaba? Sanmıyorum, çünkü bunlarda utanacak yüz yok! DATÜB'ün 3. Kurultayı öncesi daha da aktifl eşerek sosyal medya da uyuyan bu zatlar evde çoluk çocukların, akrabalarının yüzüne bakabildirler mi? Sanıyorum baktılar! Bunların yüzleri maskeli ya! Bunlar da utanacak yüz yok. Bu kişiler içerisinde vatandaşlığı olmayanlar ilk başvuruyu kendileri yapacaktır. Olsun! Bu zamana kadar onlar da DATÜB'ün çalışmalarından faydalandılar. Bunlar kurultaya aday da çıkaracaklarmiş. Bazı yerlerde doğum günü partisi adıyla toplantı yapmışlar. Yazıklar olsun! Bir asırda üç kere sürgün yaşamış milletimizin şerefı yle oynamak isteyenlere yazıklar olsun. Bu kararlar çıktıktan sonra bunlar sosyal medya'da yoklar. Dillerini mi yuttular acaba? Biz bir zamanlar söylemişik, bizim dedikodu yapmaya zamanımız yok. Biz çalışıyoruz. Onların yaptıklarını vicdanlarına bırakıyoruz. Malesef onlarda vicdanda yok. Vicdan pazarlarda satılmıyor ki alsinlar. Şeref denilen şey elde yapılmıyor ki, alıp her birine hediye edelim. Söylediğimiz gibi, görüşme var kader değiştirir. İnstallah böyle görüşmeler ileride daha çok olacak. Bu karar milletimizin yoluna güneş gibi doğmuş ve şafakları her gün daha da açılacaktır. ■

чатные органы, есть массовое спец переселение украинских турок в Турцию, есть заслуженное международное признание, и самое главное и последнее достижение – распоряжение о незамедлительном и безусловном присвоении гражданства, то, что спустя годы проживания турокахыска в Турции удалось достичь. Одним своим распоряжением Президент Турции Тайип Ердоган дал указание принять украинских ахыскинцев, одним словом положил начало выдаче турецких паспортов тем, кто многие годы не имел возможности законно работать и быть равноправным гражданином Турции. Эти встречи лидера Касanova с Президентом являются судьбоносными, изменившими судьбу многих семей, мечты которых отныне стали реальностью. До этих встреч прошло много лет кропотливой работы, актив Ассоциации шаг за шагом уверенно двигался к целям – от утверждения и признания самой организации, до устранения проблем на местах, благополучному и благотворному существованию народа. Накануне очередной отчетно-выборной конференции нужно, чтобы каждый из нас, положа руку на сердце, оценил по достоинству то, что делают для нас люди не жалея ни сил, ни времени, ни своих собственных средств. Быть благодарным и ценить то, что на сегодняшний день имеем, о чем раньше даже не могли мечтать. Прежде чем пускаться в критику и прения, задумайтесь, мог ли вопрос ахыскинцев сам по себе быть в приоритете для страны, которая сегодня находится посреди политических дискуссий и внутренней нестабильности? На лицо тот факт, что наш лидер не молчит и не бездействует. От имени читателей журнала «Тюркское Единство» мы признательны Президенту и Правительству Турции, председателю и членам Всемирной ассоциации турок-ахыска, всем тем, благодаря кому наш народ получил новые возможности, законные права и уверенность в завтрашнем дне. ■

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
GÖC İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Yabancılar Dairesi Başkanlığı
Toplantı Tutanlığı

Toplantı Tarihi	Toplantı Saati	Toplantı Yeri	Toplantı No
23.08.2017	10.00	GİGM-Genel Müdürlük Makamı Toplantı Salonu	1
TOPLANTININ KONUSU			
KATILIM: Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü, Dünya Ahıskा Türkleri Birliği (DATÜB)			
KONU: Ülkemizde Bulunan Ahıskा Türklerinin Türk Vatandaşlığını Kazanmaları			

23.08.2017 'de yapılan toplantıda,

DATÜB Genel Sekreteri tarafından, yıllardır ülkemizde bulunan yasal ya da yasa dışı olarak ülkemizde kalan Ahıskा Türklerinin Türk vatandaşlığına alınması talep edilmiştir. Konu üzerine yapılan görüşmeler neticesinde;

6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu kapsamında ..../..../2017 tarihinden önce Türkiye'ye yasal olarak giriş yaptığı tespit edilen, ikamet izni bulunan ya da bulunmayanların 18 yaşından küçük veya 18 yaşından büyük bekar çocukları ile birlikte 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun değişik 12'nci maddesinin (c) bendi kapsamında Türk vatandaşlığına alınma işlemlerine başlanması karar verilmiştir.

Abdullah AYAZ
G.I.G.M.
Genel Müdür V.

Sinan GÜNER
N.V.I.G.M.
Genel Müdür

Hüseyin Engin SARIIBRAHİM
N.V.I.G.M
Genel Müdür Yardımcısı

Gülbahar ARSLAN ELNASHARTY
G.I.G.M.
Yabancılar Daire Başkanı

Fuat UÇAR
DATÜB
Genel Sekreter

İbrahim AGARA
DATÜB
İzmir Temsilcisi

Sokaklardan Saraylara

На сессии Ассамблеи народа Казахстана

В составе
официальной
делегации президента
Н.А. Назарбаева
в Турции

На XIX сессии Ассамблеи народа Казахстана З. Касанов назначен заместителем председателя АНК, руководителем которой является сам президент. Астана, 2012

Özbekistan Cumhurbaşkanı
Şavkat Mirziyoyevle görüşme

DATÜB Başkanı Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı
Abdulla Gül'le görüştü. 2014
Председатель DATÜB встретился с Президентом Грузии
Георгием Маргвелашвили. 2014

DATÜB heyeti Tiflis'te
Делегация DATÜB в Тбилиси

DATÜB Başkanı Tiflis'te
Gürcistan Devlet Bakanı Koba Subeliani ile görüştü

Председатель DATÜB встретился
с государственным министром
Грузии по делам беженцев Кобой Субелиани

Dönemin Başkanı sayın Binali Yıldırımla
görüşme, Bakü, 2018

DATÜB Bursa iftar yemeğinin misafiri dönemin
Başbakan yardımcısı Hakan Çavuşoğlu

DATÜB AKDENİZ Temsilciliği'nin açılışı
Haziran, 2018, Antalya

T.C. Cumhurbaşkanı Danışmanı Yalçın Topçunun
Almatı'da Ahıskalıları ziyaret

T.C. Cumhurbaşkanı Danışmanı
Yalçın Topçunun Almatı'da Ahıskalıları ziyaret

DATÜB Başkanı
Avrupa Konseyi Göç ve
Mülteciler Komisyonu
Başkanı Christopher
Chope ile görüşmesi

Председатель DATÜB
встретился с Председа-
телем комитета ПАСЕ
Кристофер Чоп по
вопросам миграции бе-
женцев и населения
Совета Европы

Strazburg'a gelen DATÜB heyetine Avrupa Konseyi Parlamenteler Meclisi Başkanı Mevlüt Çavuşoğlu yakın ilgi gösterdi. Ocak 2011

Председатель Парламентской ассамблеи Совета Европы (PACE) господин Чавушоглу проявил большой интерес к делегации. DATÜB Январь 2011

Avrupa Konseyi'nde temaslarına devam eden DATÜB heyeti Genel Sekreter Thorbjorn Jagland ile görüştü.

Делегация DATÜB, продолжая свои встречи в Союзе Европы, встретилась с господином Турбьерном Ягландом.

Sayın T.C. Cumhurbaşkanı
Tayip Erdoğan'ın
Ahıskalılara hediye ettiği Talgar
okulunun temel atışı

T.C. Kazakistan Büyükelçisi Nevzat Uyanık'la

T.C. Azerbaycan
Büyükelçisi
Erkan Özoral'la görüşme

TATLI SÜRGÜN

МИРНОЕ ПЕРЕСЕЛЕНИЕ,
ИЛИ «СЛАДКАЯ ССЫЛКА»

Başlığı okurken, bir yanlışlık olduğunu zanettiniz. Çünkü sürgünler acılar, felaketler, ölümler getirir, dehşetler saçar. Ama bu başlıkta bir yanlışlık yok. Doğrudan tatlıdır, iştah veren bir pasta gibi

Kiş olmasına rağmen Erzincan'da güneşli hava vardı. Sanki Erzincan'ın havaalanının etrafını saran dağlar bile, kucağına yağmış karın içinden çiçek çıkarmıştı. Buz gibi havanın insan sıcaklığında: "Vatanınıza hoş geldiniz, Osmanlı evlatları!" diyen diller vardı.

Gürcistan'dan dünyanın on ülkesine bin acılarla sürülmüş Ahıskalıların Vatana dönüş sevinciydi bu. Bütün Erzincan ayaktaydı. Türkiye'nin bütün Resmi kurumları, başta Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN olmakta bütünü bu davada yanımızdaydı.

Ukrayna'dan Erzincan'a gelen özel uçakinerinmez herkes uçağa koştu. O ilk görüş anları anlatmak çok zor. Herkes kucaklaşarak bir bütünleşmişti. Bu sevgi akşamın buz gibi soğunu bile yumusatmıştı. O günün nasıl geçtiğini anlamakta hala zorlanıyorum. Çünkü duyguya yüklüydü. Gözler yaşla doluydu ama bu yaşıta bir sevinç vardi, bir kahramanlık, bir Ölmezlik ruhu vardi ve vatan evladının vatana dönüsü vardi. Bundan tatlı ne olabilir ki. Yediden yetmişe hiç kimse o gün yorulmadı ve o gece kimsenin uyuduğunu sanmıyorum. Çünkü canlı tarih yaşamıyordu. Bu olanlar bir sene öncesine kadar kimsenin aklına gelmezdi. Bu tatlı sürgünün devamı Nisan ayında devam edecek 500 den fazla öz vatanlarına gelecek.

Прочтя заголовок, вы решите, что в нем ошибка. Потому что депортации приносят страдания, трагедии, потери, наводят ужас. Но в этом заголовке нет опечатки. Это на самом деле «сладко», как сладкий десерт, вызывающий аппетит

Несмотря на морозный день, в Эрзинджане было солнечно. Казалось, горы со снежными вершинами, окружающие эрзинджанский аэропорт, распустили хрустальные цветы. Слышались трения оледенелых камней, издающих восторженный звон: «Внуки османов, добро пожаловать на Родину!»

Это была радость возвращения на Отчизну ахыскинцев, депортированных из Грузии в десять стран, с пережитыми в сердце десятью страданиями.

Весь Эрзинджан был на ногах. Все официальные представительства Турции во главе с Президентом страны Реджепом Тайипом Эрдоганом находились в ожидании. Не успел приземлиться самолет, прилетевший из Украины в Эрзинджан, его окружили встречающие. Тяжело описать эти первые минуты встречи. Вечерний мороз таял под тяжестью дружелюбного тепла. Я до сих пор не могу осознать, как прошел этот день, всех нас охватывали сильные эмоции. Глаза наполнялись слезами. Мы радовались как дети, искренне и без остатка, царила атмосфера подвига, героизма. Чувство непобедимости переполняло нас. Сыны Родины возвращались домой. Что может быть слаще этого? От семи и до семидесяти семи – никто в этот день не говорил об усталости, не думало, что кто-нибудь мог уснуть от переполняющего его восторга. Потому что переживались реальные исторические события. Еще год назад никому такое и в голову не могло прийти. Продолжение «сладкой» ссылки, реальной истории состоится в апреле месяце с приездом более 500 семей.

Переживая это событие, пронося через себя эту радость, прокручивая в голове тезисы данного очерка, я случайно стал свидетелем разго-

Belli mi olur, belki de sonunda hepimiz Türkiye'ye yerleşeceğiz. Bu gelişmelerin tadını çıkarırken ve bir yandan da kafamda bu olayları nasıl yazacağımı düşünürken iki gencin havaalanında söyledikleri şu an bile zihnimde. İbrahim adlı kardeşimin yerel televizyona verdiği röportajda, "Ben Ukrayna' da evimden çıkarken çorbam ocağın üstündeydi. Öyle bırakıpta geldim ama ben buraya Türk halkın çorbasını içmeye gelmedim, ben Türk halkın çorbasına tuz katmaya geldim. Çalışacağız, kaynaşacağız ve Türkiye'nin çiçeklenmesinde ellimizi taşın altına koyacağız" dedi.

Dönüşün ikinci gününde evlere gittik. Bir gün öncesinde buz gibi olan duvarlara nefes verilmişti, yaşanmışlık katmışlardı, bir bayram havası vardı. Yeni bir hayat onları bekliyordu. Evin yanında toprağı kazan bir gencin yanına yaklaştım. "Ne yapıyorsun, Ukrayna'daki arkadaşlarını mı özledin?" diye sordum.

"Yok, Abi" dedi. "Buraya bir fidan dikeceğim. Biz dedelerimizin, babalarımızın fidanlarını göremedik. Onlar büyündükçe bizi oradan oraya sürdüler. Şimdi benim dıktığım bu fidanı nasıl büyümesci sonuna kadar İnşallah benim çocuklarım görecektir" dedi. Bu sözler üstüne ne yazabilirim ki artık. Erzincan, Üzümlü halkın sevgisi efsaneler gibiydi. Ailelerin yanına yüreklerinden taşan samimiyet ve elliinde çiçek, meyve, tatlılarla geldiler. Hepsine teşekkür ve şükran borcumuz var. Öyle ki; Ahiska Türkleri borçlu kalmayı sevmez, İnşallah gelişleriyle bu topraklara saadet getiren son sözünü sevgilerini karşılıklı yeştererek söyleyecektirler. ■

вора двух молодых мужчин, которые опередили и определили в моем сознании конечный смысл происходящего.

Не могу забыть слова главы молодой семьи Ибрагима, давшего интервью одному из местных телеканалов. «Покидая свой дом в Украине, на плите мы оставили готовый суп. Но сюда мы приехали не для того, чтобы есть суп турецкого народа. Мы пришли сюда, чтобы добавить соли в этот суп. Мы будем работать, будем сплачиваться и делать все возможное ради процветания Турции».

На второй день мы посещали уже наполненные жизнью, дыханием дома приезжих, которые за день до этого были холодны как лед. Народ суетился, заглядывал друг к другу в гости, ощущалась атмосфера праздника. Это было началом новой жизни. Я увидел парня, копавшего лунку в саду рядом с домом.

– Что ты делаешь?

На мой вопрос не последовало ответа.

– Уже скучаешь по своим украинским друзьям? - продолжил я.

– Нет, аби (старший брат), - начал он. - Хочу посадить сюда дерево. Мы не смогли увидеть плодов от посаженных нашими отцами и дедами деревьев. Пока они росли, нас переселяли из одной страны в другую. С позволения Всевышнего, наши дети будут наблюдать, как будет расти этот саженец, и вкусят его плоды.

Пришел конец страданиям и испытаниям.

Что я могу добавить к этим словам... Но на самом деле, многое за нас напишет история.

Радушие и гостеприимство жителей Эрзинджана и Узюмлю превзошло все наши ожидания. Мы от души признательны и благодарны эрзинджанцам, пришедшим встречать наших братьев с цветами в руках, с фруктами и сладостями, а главное, с улыбками и теплыми пожеланиями.

Ахыскинцы не любят оставаться в долгу и непременно ответят добрыми делами на добро местных жителей. ■

Ровшан МАМЕДОГЛЫ

AHİSKA TÜRKLERİ ŞİMDİ HER SABAH UMUTLA UYANIYOR

ТУРКИ-АХЫСКА
ПРОСЫПАЮТСЯ
С НАДЕЖДОЙ

Tarih Türk milletine uygulanan sürgünlerle doludur. Karanlık günlerin ve zulmün ayak sesleri bir bir duyulmaya başlanmıştı. Ahıskा Türkleri için 14 Kasım 1944 insanlık dışı sürgünün en acı hatırlarıyla şimdī zihinlerde. Unutulmadı unutulmayacak.

История нетерпима к тюркским народам. Вот уже эхом слышны отголоски тех темных и полных печали дней. Для ахыскинцев 14 ноября 1944 года – день ссылки и щемящих душу воспоминаний – не забылся и не забудется.

Bır halkın düşüncesi sadece Türk ve Müslüman oldukları için kendi elleriyle yaptıkları rayların üzerinden hayvan vagonlarına doldurularak aç susuz, kara kışın en karasında bir bilinmezlige açıkçası ölüme gönderilsinler. Bu insanlığın hangi hakkıyla, hukukuyla haklı bulunabilir.

Ahıskा Türkleri 1944' de başlayan acı tarihiyle ne dininden ve dilinden ödüne vermeyen bir halktır. Günüümüzde dünyanın 10 ayrı ülkesinde Türk kimliğini cebinde taşıyamasa da yüreğinde taşıyan, evinden Türk bayrağını ve o ruhu evinden eksik etmeyen diline, dinine, örf ve adetlerine bin bir türlü zulme rağmen bağlı kalmayı başarmış bir halktır.

Dile kolay, nerdeyse bir asırdır süren ve sürgün acılarıyla büyüyen bir halkın çocukların artık acıya değil sonu güzel biten mutlu hikayelere ihtiyacı var.

Umudunu yıllar yılı kaybetmeyen ancak yılların ve yolların yorgunluğunu, tutulmayan sözlerin kırgınlığını gözlerinden okuduğunuz halkımızın son zamanda umutları Türkiye Cumhuriyetinin gücüyle yeşermeye ve artık dünya bu sayede Ahıskा Türklerini tanımlamaya, anlamaya başlamıştır.

Ahıskा Türkleri şimdī her sabah umuda uyuyor. Kolay olmadı belki ama imkansız da değildi. Birlilik içinde, çok çalışarak el ele olmaktan geçen bu yolda herkese ve her şeye rağmen yürümeye devam edeceğiz.

Halkımızın vatan hasreti ve özgürlüğü için altın anahtarı ellerinde tutan Sayın Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip EDOĞAN' in Ahıskा Türklerinin tarihsel ve bugün ki durumlarıyla her zaman

Представьте себе народ, единственная вина которого в том, что он турецких корней и исповедует мусульманство. Оторванный от родных земель и посаженный в товарные вагоны в нечеловеческих условиях, в самую стужу, по железным путям, которые, добросовестно трудясь, не ведая того, сам же и клал, он направляется в неизвестность, обрекается на гибель. Как судить эту «человечность», какими законами ее оправдать?

Начавшаяся в 1944 году трагическая история турок-ахыска не смогла отнять у них ни родного языка, ни религии. Это народ, проживающий в десяти государствах мира, не имеющий возможности обладать турецким паспортом, но носящий в груди сердце тюрка, хранит в доме турецкий флаг, и, несмотря на пережитые трудности и запреты, его духовная сила подпитывается сохранившимися традициями и обычаями, языком и верой.

Дети тех, чья история началась более полу века назад страшной ссылкой, выросшие на печальных рассказах, отныне нуждаются в историях, завершающихся благополучно.

Часть народа, проживающая в неблагоприятных регионах, в чьих глазах читается усталость от пережитых лет и дорог, разочарование от несдержанных слов, в последние годы обрела веру, ощущив силу Турции, не потеряв надежду, получила признание и понимание.

Теперь ахыскинцы просыпаются с надеждой. Это было нелегко, но и не было невозможным.

Ahıska Türkleri şimdi her sabah umuda uyanıyor. Kolay olmadı belki ama imkansız da değildi. Birlik içinde, çok çalışarak el ele olmaktan geçen bu yolda herkese ve her şeye rağmen yürümeye devam edeceğiz

yakından ilgilenmiş, gittiği ülkelerde Ahıska Türklerinin yaşadığı bölgeleri bizzat ziyaret ederek ve büyük bir sevgiyle karşılanmıştır.

Birlik ve beraberliğimizin, zorlu çalışmaların en nihayetinde Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN'ın talimatlarıyla en somut adımlar böylece atılmayaba şanmıştır:

"Biz soydaşlarımızı isim isim biliriz, talimat vermiştim, tek bir Ahıskalının dünyanın bir köşesinde herhangi bir ihtiyacı varsa ihtiyacı karşılanacak, her türlü imkan seferber edilecektir. Dediler ki, Ukrayna'da 3000 Ahıskalının başı dertte, iki ateş arasında kalmışlar, konuşuk arkadaşları, istişare ettik, mademki Ahıskalar Stalin döneminde Türk oldukları için, Müslüman oldukları için katledildiler, sürüldüler, bizim üzerimize vebaldır, hepsini getireceğiz. Ukrayna'da ateş altında kalan Ahıskaları kurtarmaya ant içtik, yoksa bu Anadolu topraklarında ki Kuvvai Milliyenin hakkını veremeyiz" demişti Sayın Cumhurbaşkanımız.

Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN'ın Ahıska Türklerine olan önderliği ve yakın ilgiyle tüm zorluklar Allah'ında izniyle

Мы будем и дальше идти вместе рука об руку, наперекор невзгодам и трудностям, как и прежде, много труясь сообща.

Президент Турции, уважаемый Реджеп Тайип Эрдоган, позволивший сотням ахыскинцев обрести на турецких землях родину, предоставивший измученным гонениями людям найти покой и свободу, внес свой вклад в современную историю нашего народа. Он всегда относился к нам с большим вниманием и уважением, во время визитов в страны, где проживают наши братья, непременно встречался с нами, демонстрировал тем самым искреннюю близость и солидарность.

Наши совместные труды и старания, усердия, направленные на оказание помощи тем, кто остался без крова, завершились поддержкой уважаемого Президента Эрдогана, с одного распоряжения которого началась фундаментальная закладка новой истории.

«Мы поименно знаем наших братьев, нуждающихся сегодня в поддержке. После изучения ситуации было вынесено распоряжение об оказании немедленной помощи каждому ахыскинцу, находящемуся в горячей точке мира, и о выполнении любых его требований. Незамедлительно руководство страны сочло своим долгом протянуть руку помощи 3000 ахыскинцам, тем людям, чьи дома остались под бомбами в Украине, тем людям, которые в период сталинского режима оказались виновны только в том, что были турками и мусульманами. Мы дали слово спасти семью, оставшиеся посреди пламени боевых сражений, иначе нам не искупить долга перед исконно

aşılmaktadır. Şu ana kadar Erzincan'ın Üzungöl ilçesine 300 aile olmak üzere 1121 kişi yerleştirilmiş, Bitlisin Ahlat İlçesine de 72 aile yerleştirilmiş yıl içerisinde ise toplam olarak 677 aile 2900 kişi yerleştirilmiş olacaktır. Ailelerin tüm ihtiyaçları temin edilmiş evlerin tüm eşya ve kişilik yakacakları alınmış, gıda ve günlük ihtiyaçlarına kadar her şey ve her hizmet tüm kamu kuruluş yetkilileri ve görevlilerin özverili çalışmaları sayesinde devam etmektedir. Yerleştirilen bu ailelerin ve özellikle de çocukların sevinçlerini anlatmaktan ziyade yerinde görüp yaşamak gerekiyor.

Birliğin ve beraberliğin önemini altını çizerek, amaca hizmet uğruna karsız ve çıkarsız Dünya Ahıskalı Türkleri Birliği (DATÜB) olarak yola devam edeceğiz. Bizlerin gücünə güç katan, yol açan Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN'a teşekkürlerimizi sunuyoruz, bu halk kendisine sonsuza dek minnettar olacaktır. Bu davada emeği geçen herkese şükranlarımızı sunar, bundan böyle yine bizimle olacağına inandığımız Sayın Başbakanımız Binali YILDIRIM a hayırlı olsun diyoruz.

Biz biliyoruz ki artık Ahıskalı Türkleri yalnız değildir.

Hiç bir şey bitmedi şimdi başlıyoruz. ■

**Ziyaeddin İsmihanoglu KASSANOV
DATÜB Genel Başkanı**

турецкой землей Анатолии», - отметил уважаемый Президент в своем выступлении.

С разрешения Всевышнего и благодаря той значимости, с которой относится уважаемый Реджеп Тайип Эрдоган к туркам-ахыска, мы сумели преодолеть все трудности и реализовать этот проект. В настоящее время в г.Эрзинджан, в селении Узюмлю размещено 300 семей (1121 человек), а в г.Битлис, в селении Ахлат – 72 семьи, общее количество переселенцев в скором времени составит 677 семей – 2900 человек. В настоящее время продолжаются работы по детальному размещению приехавших и обустройству для них новых домов, которые оснащены мебелью и всеми необходимыми предметами быта и обихода. Для новоселов созданы оптимальные и комфортные условия проживания, дома снабжены отопительными системами, домашней утварью и предметами первой необходимости. Специально задействованные госслужащие и местные чиновники, а также их окружение, порой собственными силами, стараются выполнить все просьбы и пожелания новых соотечественников. Невозможно передать восторг и переполняющие эмоции людей, в особенности, радость детей, это нужно видеть своими глазами.

Всемирная ассоциация турок-ахыска будет продолжать служить своему народу, ставя во главу угла единство и сплоченность, отверженно и безвозмездно прилагать все усилия на его благополучное мирное существование и успешное развитие.

Мы искренне выражаем глубокую признательность уважаемому Президенту Турции господину Реджепу Тайипу Эрдогану за его поддержку, оказанное нам внимание и предоставленные возможности. Получивший новую родину, приют и защиту народ никогда не забудет оказанного ему блага. Пользуясь случаем, хочу выразить благодарность всем тем, кто вместе с нами работал над проектом, не жалея сил, внес свою лепту в завершение столь трудоемкого и масштабного по своей значимости и охвату мероприятия. От имени народа выражают признание и уважение вновь избранному премьер-министру Турции, уважаемому Бинали Йылдырыму, надеясь на дальнейшее сотрудничество, желаю успешных начинаний и процветания.

Мы знаем, что турки-ахыска не одиноки на своем пути. Ничто не завершилось, все только начинается! ■

**Зиятдин Исмиханович КАСАНОВ,
председатель
Всемирной ассоциации турок-ахыска**

DEVLETİMİZİN, MİLLETİMİZİN, CUMHURBAŞKANIMIZIN YANINDAYIZ!

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin demokratik yapısı, anayasal düzeni, parlamentler sistemi ve millet iradesi hedef alınarak Türk Silahlı Kuvvetlerinin içine sızmış, örgütlü vatan haini teröristler tarafından 15 Temmuz 2016 günü gerçekleştirilmek istenen darbe girişimi Cumhurbaşkanımız, Meclisimiz, Hükümetimiz, Polisimiz ve Ordumuzun emir ve komuta zincirine bağlı şerefl i mensupları ve Yüce Milletimizin dirayeti ile kısa zamanda önlenmiştir. Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN'ın hayatına kastetmek, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini devirerek bir cunta rejimi kurmak için gerçekleştirilmek istenen bu darbe girişiminin uzun yillardır devlet bünyesindeki kurumlara sinsice yerleşen devlet içinde devlet gibi örgütlenen bu terör şebekesi alenen ortaya çıkartılmış olup tüm devlet bünyesinden bir an önce temizlenmeleri için hükümetimiz tarafından üstün bir çaba gösterilmektedir. Ve biliyoruz ki bundan sonra da aynı hız ve kararlılıkla devam

edecektir. Demokrasi tarihine kara bir leke olarak geçecek bu hain girişimi Ahıska Türkleri ve tüm insanlık adına nefretle, şiddetle kınıyor ve lanetliyoruz. Vatanın ve Milletin bölünmez bütünlüğü ülküsüne, milletin iradesine saygı ve demokrasiye sahip çıkma noktasında tek vücut, tek ses halindeki sağlam duruşumuzu bugünden sonra da sürdüreceğimiz konusunda kimsenin kuşkusu olmasın. Dünyanın her köşesinde bulunan Ahıska Türkleri nerede olursa olsun birlik ve beraberlik içinde yekvücut olarak Sayın Cumhurbaşkanımızın ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin yanındadır. Yaşanan bu sıkıntılı süreci halk iradesi ile hızla atlatacağıma inancımız tamdır. Bu menfur olayda hayatını kaybeden demokrasi şehitlerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına ve aziz milletimize başsağlığı, yaralılara acil şifalar dileriz. ■

Ziyaeddin İsmihanoglu KASSANOV
DATÜB Genel Başkanı

25 GÜN NÖBETTE

15 Temmuz gecesi Türkiye Cumhuriyetinin maruz kaldığı darbe girişimi başarısız olmuş halk sokaklara dökülmüş ve birlik beraberliğin tarihi halen süren demokrasi nöbetleriyle tüm dünyaya örnek olunmuştur

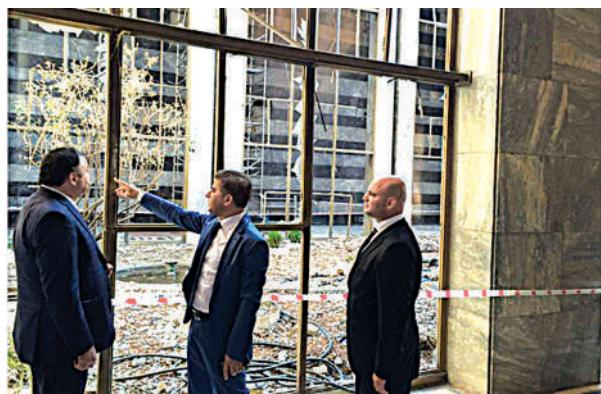
Yasanan bu hain girişimi DATÜB olarak, Ahıskा Türkleri olarak kınadık ve Türkiye Cumhuriyetinin yanında olduk. Olayların akabinde DATÜB Genel Başkanı Ziyaettin KASSANOV Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN'ın özel daveti üzerine Kazakistan'dan acilen hareket ederek Türkiye'ye hareket etmiş, Öncelikle İstanbul'un çeşitli yerlerinde düzenlenen demokrasi nöbetlerine halkımızla birlikte katılmış, 20.07.2016 tarihinde Ankara'da bir dizi görüşmelerde bulundu. İlk önce Türkiye Büyük Millet Meclisini ziyaret eden Kassanov Milletvekilleri ile görüşmelerde bulunarak geçmiş olsun dileklerini yeniledi. Daha sonra AK Parti Genel Merkez Binاسını ziyaret eden Kassanov, AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Yasin Aktay ile bir süre görüştü, görüşmede son gelişmelerle ilgili bilgi aldı. Ahıskा Türkleri olarak her zaman Devletimizin, Hükumetimizin ve Sayın Cumhurbaşkanımızın yanında olduğumuzu darbelere karşı, milli İradeye sahip çıkmak için burada olduğunu vurgulamıştır.

Aynı gün Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanını daveti üzerine Ankara'dan Uçakla Erzurum'a geçen Kassanov, Erzurum meydanında Büyükşehir belediye Başkanı ile halkın selamlayarak darbelere karşı olduklarını, seçilmiş hükümeti yıkmak isteyen şer odaklı FETÖ terör örgütünün emellerine asla

ulaşamayacağını, Türkiye'miz için de büyük geçmiş olsun dileklerini yeniledi.

Yapılan açıklamalarda, DATÜB'ün kurulmasında ve faaliyetlerinin zenginleşmesinde Türkiye'nin ve bilhassa Cumhurbaşkanımız Sn. Recep Tayyip ERDOĞAN büyük katkıları olmuştur. Ukrayna'da

Yapılan açıklamalarda, DATÜB'ün kurulmasında ve faaliyetlerinin zenginleşmesinde Türkiye'nin ve bilhassa Cumhurbaşkanımız Sn. Recep Tayyip ERDOĞAN büyük katkıları olmuştur. Ukrayna'da süren iç savaş esnasında zor duruma düşen Ahıskा Türklerinden 677 ailenin Türkiye'ye getirilmesi ve vatandaşlık verilmesi son dönemde Cumhurbaşkanımız Sn. Erdoğan'ın bizlere gösterdiği ilgi ve desteğin en önemli örneği olmuştur

süren iç savaş esnasında zor duruma düşen Ahıskा Türklerinden 677 ailenin Türkiye'ye getirilmesi ve vatandaşlık verilmesi son dönemde Cumhurbaşkanımız Sn. Erdoğan'ın bizlere gösterdiği ilgi ve desteğin en önemli örneği olmuştur.

Akabinde, yine Sn. Cumhurbaşkanımızın talimatlarıyla ve Bakanlığımızın gayretleriyle Ahıskा Türkleri'ne 20000 kişiye vatandaşlık verilmesi çalışmaları Ahıskा Türkleri'ne gösterilen ilgi ve desteğin zirvesini teşkil etmiştir.

Tüm bu çalışmalarda, DATÜB Genel Başkanı Sn. Ziyatdin KASSANOV'un başta Cumhurbaşkanımız Sn. Recep Tayyip ERDOĞAN olmak üzere Türkiye'deki devlet kurumları, bürokrasi ve devlet adamları ile kurmuş olduğu yakın ilişkilerin ve kendilerine gösterilen güvenin eseri olan yukarıda bahsi geçen çalışmalardaki başarılar Ahıskा Türklerinin gönüllerinde yerini almıştır.

DATÜB "Fethullahçı Terör Örgütü" (FETÖ) gibi millet ve devlet düşmanı bir yapının anavatan Türkiye'mizde yaptığı alçak darbe girişimini şiddetle kınamaktadır. Dünyanın dört bir tarafına yayılmış biz Ahıskा Türkleri sadece söz olarak değil meydanlara çıkararak bu desteğimizi haykıryoruz ve haykırmaya devam edeceğiz.

Alçak darbe girişimin yaşandığı esnada DATÜB Genel Başkanımız Sn. Ziyatdin Kassanov Cumhurbaşkanlığımıza, Bakanlığımıza ve Bakanlarımıza mesaj göndererek onların yanında olduğunu ilan etmiştir. Aynı gece DATÜB Kazakistan, Kırgızistan, Azerbaycan, Özbekistan,

Gürcistan, Ukrayna ve ABD'deki Büyükelçilik ve Konsolosluklarım etrafında devletimizin ve milletimizin yanında darbenin karşısında tepki konulması, Cumhurbaşkanımız, seçilmiş hükümetimize destek verilmesi için tüm Ahıskalı Türkler nezdinde faaliyete geçmiştir. Başta İstanbul olmak üzere Bursa, Antalya ve Erzincan'da da aynı şekilde halkımızı meydanlara ve sokaklara çağrırlarak tepkilerini koymaları istenmiş ve başarılı olmuştur.

“Meydanları Bırakmıyoruz” sloganıyla meydanları dolduran Ahıskalı Türkler DATÜB Milli İradenin Yanında olduğunu göstermiş, Dünya Ahıskalı Türkleri Birliği olarak İstanbul'un değişik semtlerinde yaşayan Ahıskalı halkımızla beraber Taksim meydanında Darbelere karşı olduğumuzu ve Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın yanında olduğumuzu hükümetimize destekimizi göstermek için bir araya geldik. Dünya Ahıskalı Türkleri Birliği Genel Başkanı Ziyatdin Kassanov ile halkımızın yoğun katılımlarıyla gerçekleşti. Başkan Ziyatdin Kassanov, Kazakistan'dan gelerek halkımızla beraber Cumhurbaşkanımızın çağrısına üzerine geldiklerini ifade etti. Madem Sayın Cumhurbaşkanımız meydanları boş bırakmayın dedi, bizde Ahıskalı Türkler olarak meydanlardayız. Şehitler için karanfil bırakıp dua eden Kassanov, Allah bir daha bu aziz millete böyle acılı günler göstermesin. Daha sonra bir çok ulusal kanala demeç veren Ziyatdin Kassanov, Dünyanın değişik ülkelerinde yaşayan Ahıskalı Türkleri hep ayaktadır. Bulundukları ülkelerin Büyükelçiliklerin önlerinde

Ukrayna'dan Türkiye'ye getirilerek Erzincan'ın Üzümlü ilçesine yerleştirilen Ahıskा Türkleri, Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ) başarısız darbe girişimi srasında şehit olanlar için mevlit okutarak dualar ettiler.

tepkillerini ve Devletimize karşı yapılan bu hain darbeyi kınayıp Cumhurbaşkanımızın yanında olduklarını bildiriyorlar. Halkımızın yoğun katılımıyla gerçekleşen bu organizasyon halkımız tarafından memnuniyetle karşılanmış olup DATÜB'e teşekkürlerini ifade etmişlerdir.

Ukrayna'dan Türkiye'ye getirilerek Erzincan'ın Üzümlü ilçesine yerleştirilen Ahıskा Türkleri, Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ) başarısız darbe

girişimi sırasında şehit olanlar için mevlit okutarak dualar ettiler.

Üzümlü İlçesi Ensar Camisi'nde bir araya gelen çok sayıda Ahıskा Türkü ve ilçe halkı, şehitler için mevlit ve dua programına katıldı. İlçe Müftüsü Adem Karadeniz'in «Milli birlik, beraberlik ve vatan sevgisi» konulu sohbeti ile başlayan program Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ) başarısız darbe girişimi sırasında şehit olanlar için mevlit okunması ve dua edilmesi ile son buldu.

Dünya Ahıskा Türkleri Birliği (DATÜB) Genel Sekreteri Fuat Uçar, AA muhabirine yaptığı açıklamada, «Ahıskा Türkleri olarak Türkiye'nin değişik şehirlerinde şehitlerimiz ile ilgili anma programları düzenlendi. Hem meydanlarda oldu halkımız, aynı zamanda o gece hayatını yitiren şehitlerimiz içinde Kur'an okutmayla ilgili programlar yapıldı.» dedi.

«Şehitlerimizi rahmetle yad ettik»

Erzincan'ın Üzümlü ilçesinde de yine o gece ve diğer günlerde hayatını yitiren aziz şehitlerin hatirasına Kur'an okutulduğunu ve sonunda dualar edildiğini ifade eden Uçar, Ahıskा Türklerinin de bu vatan için yaptıkları her şeyi bir borç olarak kabul ettiklerini anlattı. Uçar, şunları söyledi:

«Vatanına sahip çıkan insanlar kutsal insanlardır. Biz de en azından o insanları unutmamak adına Kur'an ile mevlitle, dualarla yad ettik şehitlerimizi. Çünkü vatan en önemli bir hasretlik olarak düşünüldüğü zaman Ahıskा Türkleri vatandan uzak bir ömür yaşadıklarından dolayı her zaman vatanın kıymetini çok iyi bilirler. Vatana sahip çıkmayı, onun yolunda canını feda etmeyi Ahıskा Türkleri çok iyi bilir. Bu sebeple bugün halkımız dolu dolu bu camide toplandılar. Hep beraber dualar edildi. Şehitlerimizi rahmetle yad ettik. Buda bizim için bir borcu. Bunu da burada yapmaktan son derece memnun olduk.»

Dünya Ahıskा Türkleri Birliği Genel Başkanımız Ziyatdin Kassanov, Dışişleri Bakanımız Sn Mevlüt Çavuşoğlu ile beraber Antalya', Alanya'da konuşma yapmak üzere sahneye birlikte çıkışmışlar demokrasi yolunda tüm dünya Ahıskा Türklerinin hükümetin yanında olduğunu bir kez daha göstermişlerdir.

Bugün itibarıyla 9 ayı ülkede yaşamlarını sürdürmekte olan Ahıskा Türklerinin, ana vatan için tek yumruk haline nasıl geldiği takdire şayandır. Dünyanın dört bir yanında her fırsatın bizleri dinleyen ana vatanın kapılarını bizlere açıp bağıra basıp dünyanın neresinde olursa olsun Ahıskा Türklerinin derdi bizim derdimizdir diyen Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN'ın yanında olup ona destek vermek ahtı vefadır. Ahıskा Türkleri, vatanın ne demek olduğunu, vefayı en iyi bilenlerdir. ■

DATÜB`ÜN YARDIMIYLA

Vatan Ahıskası'nda yaşayan Kahraman Ahıskalı'lar!

1960, Azerbaycan, Haçmaz doğumlu olan Kerim Gafurov hayatın türlü zorluklarına karşı mücadeleini her zaman devam ettirerek bir süre Azerbaycan'ın Saatli ilinde yaşadı. Daha sonra ise Rusya'ya göç etti. Sürgün artık Ahıskası Türkleri'nin kaderi deyimi gereği bir çok yerlerde hayata tutunmaya gayret etti. Sonunda ise kendini ata-baba topraklarında buldu. Şu anda hayat arkadaşı 52 yaşlı Gafurova Gülnara ile birlikte Gürcistan'ın Abastumanı köyünde Dünya Ahıskası Türkleri Birliği tarafından yapılan destekle 2015 yılında aldığı evinde ailesi ile birlikte yaşamını devam ettiriyor. Gafurovlar ailesi ile Abastumanı'deki oldukça mütevazi olan evlerinde dünden bugüne konuşma fırsatı bulduk.

- *Kerim bey, öncelikle vatana dönmeye nasıl karar verdiniz? Biraz bu süreçten bahsedebilirmisiniz?*

- Ben 55 yaşına kadar Rusya'da yaşadım. Allah'ın kismetini olsa gerek ki, ben sonunda vatanımı kavuştum. Eğer Allahü-Teala insanı bir yere getiriyorsa, sen ordan başka yere dönüp gidemezmişsin. Bana öğle bir zamanda, eylül-ekim aylarında bir telefon geldi. Açıtım telefonu, arayan baldızım Gülhanım'dı. Bacanağım heroli Rahman'dır. Bedel dedenin oğlu olan Rahman'ın kendisi de Ahıskası'nda yaşamakta şu anda. Ama beni arayana kadar bilmiyordum Ahıskası'ya taşındıklarını. Onların beni Azerbaycan'dan aradıklarını zannediyordum fakat daha sonra Gürcistan'dan, vatanımız Ahıskası'dan aradığını öğrendim. Benim Rusya'da iki odalı bir evim vardı ve evi genişlendirmek için malzeme alacaktım. Onlar bizi davet ettiler ve onların vatana göç ettiklerini öğrendiğimde inanın çok sevindim. Bir anlık düşündüm ki, madem onlar vatana dönmüşler, vatanın yolu açıldıysa ben neden gitmeyeyim diye kendime soru yönelttim. Hanımımı dedim ki, hazırlan hem gidelim kız kardeşini görelim hem de vatanı ziyaret eder döneriz. Benim buraya ziyarete geldiğim yıl Ahıskası Türkleri'nin vatanlarından sürgün edilmesinin 70 yılıydı. Bir hafta on gün gezdik dolandık. Gelirken bile hayran olmuştuk vatanımıza. Rusya'daki evimden çıkarken kardeşlerim bile buraya geleceğini bilmiyorlardı. Biz üç kız altı kardeşiz. Benim bu anı kararına onların hepsi şaşırdılar. Kendimin gazelli marka aracım vardı. Eşyalarımı o araca doldurdum ve eşimle birlikte Ahıskası'ya geldim. Daha sonra ise vatana yerleşmeye karar verdik.

- Bildiğimiz gibi vatan Ahıskaya göç etmek isteyen ailelere Dünya Ahıska Türkleri Birliği tarafından 10 bin dolar miktarında destek sağlanıyor. Siz burada ev alırken bu maddi destekten faydalandınız mı?

- Aslında bu evi almaya param yetmiyordu. Bu evin alanında DATÜB bana 10 bin dolar miktarında destek oldu. Sağolsunlar. O destek olmasaydı belki de ben bugün vatanımda yaşıyor olamazdım. Başta DATÜB Başkanı Ziyattin Kassanov olmakla emeği geçen herkesten Allah razı olsun.

- Hayatınızdan memnunmusunuz?

- Ooo... Tabii ki.

Aslında Allahü-Teala insanı sınava tabi tutuyor. Eğer insan o sınavı güzel bir şekilde geçerse onu öyle bir yere getiriyor ki, insanların kendisi bile şaşırıyor. Bana yapılan bu iyiliği Allah bana nasip etti. Şu anda burada tarım işleri ile uğraşıyoruz. Domates, salatalık, potates ve diğer sebzeler yetiştiriyoruz.

Hayatımdan çok memnunum. Sera ekmişik. Domates fidanı yetiştirdim, onları sattım. O bitti şu an ot biçimine başladık. Birazdan salatalık, meyve yetişecek onları toplayıp satacağız. Allah rızkımızı öyle veriyor ki, hiçbir yere gitmiyoruz. Sadece evimizin bahçesiyle, kendi işlerimizle uğraşıyoruz. Eğer biraz durumum imkan verseydi büyük baş hayvan almak isterdim.

- İlage etmek istediğiniz birşeyler var mı?

- Allah DATÜB'e zeval vermesin. DATÜB olmasaydı böyle bir eve dahip olmazdım. Rusya'ya geri de dönmezdim ama daha küçük ve bakımsız bir ev almak zorunda kalacaktım. Ama gördüğünüz gibi bugün oldukça güzel ve gönlümce bir evde yaşıyoruz. Bizim şu anda Gürcistan'da her hangi bir bürokratik bir sorunumuz var. Kimse bize baskı yapmıyor. Ama bizim gerçek vatan oğulları gibi kendimizi hissetmemiz için vatandaşlık şart. Buraya döndük ve biz buranın insanlarıyız. Bize yetkililer diyorki, bu bir devlet politikasıdır. Zamanı geldiğinde vatandaşlık verecek. Fakat insanlarımız uyanık olsunlar, bazı işbazlara paralarını kaptırmaların.

- Gülنara hanım siz neleri ilave etmek istersiniz?

- Vatanımıza geldik, Allah her kesi vatana gelmeye ullaştırsın. Bugüne kadar kimler bize destek oldu ise, kimler emek sarfettiye herkes hakkını helal etsin. Biz çok iyiz. Haldolsun. Emeklilik paramız yok, başka bir gelirimiz yok fakat tarımla uğraşıyoruz. Yetiştidiklerimizi satıyoruz. İnsanları da çok saygılı. Döndüğümüz için çok mutluyuz. Bazıları diyorlar ya vatan yoktur, vatanı vermezler! Vatanı verdiler. Keşke 30 sene önceden gelseydik. Çok güzel. Rahat. Herşey yolunda. Pişmanlık söz konusu değil. Gelmeyenlerin de Allahü-Teala yollarını açık etsin de herkes gelsin.

Çok teşekkür ederim sizlere. Var olun! ■

MEHEMMED AFLATOV

**62 yaşlı Mehemed Aflatov
Rusya'nın Kabarda-Balkarya
bölgесinden 2015 yılında
Gürcistan'ın Vale köyüne göç
ederek burada yaşamaya başladı.**

**Diğer Ahıska Türkleri gibi
Mehemed Aflatov da Dünya
Ahıska Türkleri Birliği (DATÜB)
tarafından sağlanan maddi destek
ile ev sahibi oldu. Kendisiyle
Vale'deki evinde konuştuk**

*– Mehemed bey, vatana dönme kararınızı
nasıl aldınız?*

– Yıllarca ana-babamız vatan diye-diye bu dünyadan ahirete göç ettiler. Her zaman vatan vatan deyildi. Bende vatanımı geldim sahip çıkmaya. Vatanda yaşamak çok güzel birşey.

*– Siz burada ev alırken yapılan maddi destekten
faydalandınız mı?*

– Ev almama Dünya Ahıska Türkleri Birliği tarafından 10 bin dolar miktarında yardım edildi. Bu işte İsmail Ahmedov ve Sediyar bana çok destek oldu. Sağolsun. Bu evi 18 bin dolara aldım. Gücküm yettiği kadar evi tamir ettim. Daha eksikleri var. Onları da tamamlamaya çalışıyorum. Destek olanlardan Allah razı olsun DATÜB tarafından destek olunmasayı ömrüm boyunca bu evi alamazdım. Burada vatandaşlık konusunda Rusya vatandaşlığı olduğum için kolay bir şekilde alabileceğim söyledi.

– Hayatınızdan memnun musunuz?

– Çok şükür. Hayatımdan memnunum. Emeklilik maaşım var, onunla geçiniyorum. Ayrıca 26 bin metrekare toprağım var. Tarımla uğraşıyorum.

Satılan birşeyler olursa satıyorum. Herden biraz ekiyorum. Genellikle, potates, salatalık, domates, nohut, biber, soğan, fasulye.

– İlave etmek istedığınız birşeyler var mı?

– DATÜB girişiyle bize TİKA tarafından arı ve dikiş makinesi de verildi. Herkese çok teşekkür ediyorum. Allah razı olsun. Bir taraftaki komşum Gürcü, diğer ise ermeni. Gürcü komşum bana çok yardımcı oluyor. Ekmek, yoğurt, süt getiriyorlar. Buraya gelmemden dolayı dünyalar kadar razıyorum. Milletimin buraya gelmesi için çok hareket ediyorum. Toprak çok güzel birşey. Her zaman ana kucagında yatıyorum gibiyim. Halkının kalbine Allah merhamet versin de, vatanlarını sevip gelsinler zamanında. Destek olanlardan da Allah razı olsun. Vatanda yaşamak özel bir duygudur. Vatanda yaşayınca insanın alnındaki tüm lekeler silinmiş oluyor. Kasabada dolaşırken insanlar bir-birlerine beni göstererek bu tanındık değil kimdir ne yapıyor burda diye sorduklarında, biri diğerine O, buranın asıl sahibidir, yerlisidir diyor. Bu benim için dünyalara değer. Çok güzel bir duygudur. İnsanın ömrü bire beş artıyor. Bu duyguları milletimize anlatmakta zorlanıyorum. ■

MEYBIYEV HABIB DILAYER OĞLU

1966, Azerbaycan doğumlu olan Meybiyev Habib Dilaver oğlu 2015 yılında Azerbaycan'ın Smadakend köyündeki evini ve sahip olduğu diğer eşyaları satarak Gürcistan'ın Ahıska kasabasına göç etti. Ahıska tren istasyonuna yakın Tavarni isimli kasabada 30 bin dolara aldığı evde eşi Nesibe Meybiyeva ve 2 çocuğu ile birlikte yaşıyor. Dünya Ahıska Türkleri Birliği (DATÜB) Başkanı Sayın Ziyaeddin Kassanov ile Ahıska'da bizzat görüşerek almak istediği evin fiyatının pahalı olması ve Azerbaycan'daki baba evlerinin yanması ile ilgili olarak destek miktarının artırılması konusunda onay aldı ve DATÜB tarafından kendisine 15 bin dolar miktarında yardım edildi. Bu desteği alan ilk Ahıskalı oldu. Habib Meybiyev ile Tavarni kasabasındaki evine misafir olduk ve kendisi ile TÜRK Birliği dergisi ve Ahıska Gazetesi için mülakat gerçekleştirdik.

– Habib bey, vatana dönüş hikayenizi bizimle paylaşımışınız?

– Burası bizim ata baba topraklarımız. Dolayısıyla burada yaşamaya karar verdim.

– DATÜB tarafından yapılan maddi destek konusunda neler söylemek istersiniz?

– Başta Dünya Ahıska Türkleri Birliği Başkanı Sayın Ziyaeddin bey olmakla, DATÜB Gürcistan Temsilcisi İsmail Ahmedov'a ve DATÜB Azerbaycan Temsilcisi İbrahim Mammadov'a maddi manevi desteklerinden dolayı çok teşekkür ediyorum. Onlar olmasaydı bu evi alamazdım. Kendisini evimde

misafir etmek isterdim. Ben onlardan çok raziyim Allah da onlardan razi olsun.

– Hayatınızdan memnun musunuz?

– Eğer çalışırsan her yerde geçinebilirsin. Özel işlerde, şirketlerde çalışıyoruz. Bazen Türkiye'ye, Posof'a çalışmaya gidiyoruz. Burada tek sorun vatandaşlık sorunu. Devlet ne zaman isterse o zaman verir. Onu almak içinde kendimiz iyi olmalıyız. Sonuçta eğer burada yaşıyorsak komşularımızla iyi geçinmemiz gerek. Bizim yerli insanlarla ilişgimiz çok iyi. Mesela evden pazara gidene kadar 15'e yakın araba duruyor yolda. Bazıları komşularım bazıları da tanıdıklar. Ben düşünüyorum ki, eğer bu ülkede kendimizi yeterli düzeyde normal bir vatandaş gibi kanıtlarsak devlet de bir gün bakacak ki, bu insanlar vatandaşlığı hakediyor ve verecek. Türkiye'de de bu sorunlar var. Bugün orada yaşayan Ahıskalılar bile hala vatandaşlık alamadılar.

– İlave etmek istediğiniz birşeyler var mı?

– İster Gürcistan'da isterse de Türkiye'de vatandaşlıkların verilmesi DATÜB'ün yetki alanı dahilinde olsa Sayın Ziyaeddin Kassanov hemen verir. Fakat bu iş o kadar da kolay değil. Ziyaeddin bey bizim milletin geleceği için oldukça faydalı işler yapıyor. Bundan sonra da DATÜB başkanı olarak faaliyetine devam etmesini ve milletimizi layık olduğu yerbere ulaştırmasını diliyorum. "Ev sözsüz, çarşı sazsız olmaz" derler ya ortalıkta konuşanlar her zaman olacak. Ama onlara takılmadan bizim yolumuza devam etmemiz gerektiğini düşündürüyorum.

– Nesibe hanım, siz neleri eklemek istersiniz?

– 1970, Özbekistan doğumluyum. Vatana geldiğimiz için çok memnunum. Bize yardımda bulunan herkesten allah razi olsun. Ne zaman vatana gelirlerse kapımız her zaman onlara açktır. Allah onları bașımızdan eksik etmesin. Ben burda hiçbir zorluk çekmedim.

P.S. Biz sadece bir kaç aile ile görüşebildik, ama Z.Kassanov'un tek başına desteğiyle Ahıska'da alınan evlerin sayısı 43. Bu sayı artmaktadır. ■

HAC BİR SEVDADIR YÜREKLERDE

TÜRK BİRLİĞİ

Her sene 50 kişi mukaddes topraklara göndermektedir.
Öncesi Kazakistan'dan başlayan bu hayır sever emel,
şimdi 9 ülkeye yayılmaktadır.
Bu ülkelerde yaşayan halkımızın Hac sevdasını yerine getirmektedir...

BİR DAHA DÖNMEK NİYETİYLE...

ЧТОБЫ ЕЩЕ НЕ РАЗ СЮДА ВЕРНУТЬСЯ

Benim Ahısk'a'ya üçüncü gelişim. Her gelişimde bu dağların güzelliği karşısında yeni bir dünya açılır önumde sanki. Bu sefer ki gelişim mukaddes ramazan günlerine tesaddüf etti. Dünyanın 10 ülkesinde yaşayan Ahısk'a halkına iftar veren Dünya Ahısk'a Türkleri Başkanı

В каждый мой приезд в Ахыску, восхищаясь красотой гор, я открываю для себя новый мир, духовно обновляюсь. В этот раз наш приезд совпал со священным месяцем Рамазан. Это был плановый визит лидера Всемирной ассоциации турок-ахыска (DATÜB) Зиятдина Исмихановича Касанова, в рамках которого мы собирались дать ужин по примеру других 10 стран, в которых проживают ахыскинцы. К месту проведения мероприятия нас снова сопровождала река Пософ. Самыми яркими моментами на этом пути были башни, шепчущие нам с высоких скал: «Добро пожаловать!»

Ziyayeddin İsmihanoglu KASSANOV vatanı Ahıska'da iftar verecek. Ahıska'ya doğru yolumuzda bize Posof çayı eşlik etti. En güzel duygulu anlar ise, yüksek kayaların üstünde duran tarihi kalelerin sanki bizlere yurdumuza hoş gelmişiniz demesi idi. Sekiz kişilik bir ekiptik ve içimizde yaşça en küçüğümüz Başkanımızın oğlu İsmihan'ın bu güzelliğe hayran kalmasıydı. Ve her kelime başında: "Ben şimdi anlıyorum neden dedelerimiz Ahıska'yı bu kadar seviyormuş. Burası bir mucize ve bence her bir ahıskalı gencin bu yerleri gelip görmesi gerekiyordu". Yüzümüze açılan her seyrengahı, göz okşayan yerleri telefonun notuna alıp resimini çekiyordu. Ahıska şehrine girdiğimiz zaman uzaktan görünen Ahıska kalesini görünce: "Dediğiniz gibi var, buralar köroğulların, kahramanların meskeniyimiş"- dedi. Önceden geldiğim zamanlarda ahıskalılarla görüşmüştüm ve onları tanıydum. Ruhlarını vatanda yaşamayaadamış bu insanlar, bir Türk insanı görünce sanki göklerin yedinci katındaymış gibi mutlu oluyorlardı. Belki de başka memleketlerde yaşayanlara örnek olarak ahıskalı lehçesinde konuşuyorlardı. Hatta orta okullarda eğitimini gürcüce alan çocukların bile güzel Türkçelerini yitirmemişleri.

O kadar tatlı konuşuyordular ki sanki dünyanın en şirin dili ve lehçesidir. Bu defada böyle oldu. Bizleri mutluluk gözyaşlarıyla karşıladılar. Ziyaeddin Bey'in buraya geleceğini duymuşlar ve yediden yetmiş oradaydılar. Başkan uçağının gecikmesi nedeniyle

Наша группа состояла из восьми человек. Самый юный из нас, сын руководителя DATÜB, Исмихан был поражен увиденной красотой. Он неустанно повторял: «Я теперь понимаю, почему наши деды и прадеды так любили эти места. Здесь необычная природа, наша молодежь обязательно должна приехать и увидеть эту красоту». И каждый волшебный, ласкающий глаз пейзаж сохранялся в памяти его смартфона. Я видел блеск в его глазах, когда мы стали приближаться к крепости Ахыска: «Она действительно вдохновляет, это края, где жили и сражались герои». Время разговорения приближалось, ужин был организован в одном из домов турок, которые там живут.

Самолет нашего председателя задерживался, Зиятдин Исмиханович опаздывал. Поскольку я ранее приезжал сюда, я был знаком со многими представителями здешней диаспоры. Они давно здесь пустили корни, но каждый раз, увидев «своих», они светились от счастья. Их диалект мне казался певучим, особенно ярким, в отличие от других регионов. Дети, несмотря на то, что обучаются на грузинском языке, прекрасно владеют турецким. Их лепет ласкает слух, кажется, что это самый сладкий язык в мире. Они встречают нас с радостью в глазах. Узнав о приезде лидера, собрались все – от малых детей до глубоких стариков. Зиятдин бей прибыл поздно, к 23.00. Невозможно передать словами, как с

gece saat on bir gibi geldi ve iftarını bu saatlerde açabildi. Ortamın ne kadar güzelleştiğini söyle değil, gözle görmek gerekiyordu. Başkan, " Benim hayallerim vardı, 2004 senesinde o zaman böyle bir buluşma rüya gibiydi, ve bir gün mutlaka olacağını söylüyordu. Mutlaka biz Ahıska'daki halkımızın hakkını alacağız. Hayatta oluruz yada olmayız, ama orası halkımızın hakkı. Zaman gelecek Gürcistan devleti de, Avrupa devletleri de bu hakkı anlayacak ve tanıyacak. Şimdi hayallerdeki gibi, artık o hayallerin gerçekliği içinde bunu söylüyordu. "Biz vatana kavuştuk, artık bu toprakların üzerinde ahıskalıların ayak seslerini duyabiliyoruz. Ve bu gün vatan topraklarında ahıskalılar gül-çiçek yetiştirmektedir. Başkan konuşmasında... "Bizim için burada ift ar yemeğini vermek çok önemli. Büttün geçmişlerimizin ruhlarına bu ayan olacaktır. Onlarda şad olacaktır ki bizim ata babalarımızın topraklarında 70 yıl sonra böyle toplantı yapıp ift ar yemeği veriyoruz. Burada toplanan bütün kardeşlerimize teşekkür etmek istiyorum. Sağolsun Posof Belediye Başkanı Cahit Ulgar Bey de bizimle beraber. Bizim ata babalarımız 70 yıl hep arzu ederiler topraklarında bir gün Kur'an okutup ift ar etmek. Böyle fi kirleriley onlar ödüller gittiler ama Allah'ın büyülüğüne şükürler olsun ki, geriden gelen nesil olarak bizler ata babalarımızın yolunu unutmuyoruz. Onların bizlere verdiği tertip terbiye ile biz kim olduğumuzu biliyoruz. Kimliğimiziyle gurur duyan bir toplumuz. Bugün adımız dünyanın her yerinde söleniyor.

его приходом все оживились и ободрились, это нужно было видеть. Не теряя времени, он перешел к обращению...

Наш лидер говорил...

Мысли меня унесли в 2004 год. Тогда все это казалось несбыточной мечтой, хотя Зиядин бей и тогда не уставал повторять, что мы обязательно достигнем поставленных целей. Лидер, тем временем, продолжал говорить...

Я снова думал о тех днях. Отличительная черта нашего руководителя – четко формулировать свои цели и уверенно к ним идти. Он и тогда говорил, что придет день, и мы добьемся восстановления наших прав в Ахыска. «Будем мы живы или нет, но мы наш народ реабилитируем, добьемся своих прав. Придет время и руководство Грузии, и европейские страны это поймут и примут».

Лидер, тем временем, продолжал говорить...

В настоящий момент он произносил то, о чем говорил в моих воспоминаниях. Мы воссоединились с родиной наших працедоров, как много лет назад, на этой земле снова слышатся шаги ахыскинских турок. Мы вернулись сюда и, как и прежде, наш народ своими трудолюбивыми, незнающими устали руками, вырастит сады.

Лидер, тем временем, продолжал говорить...

Только теперь я вернулся в реальность и стал прислушиваться к его словам:

- Сегодняшнее мероприятие имеет для нас большое значение. Семьдесят лет спустя, в эти священные для всех мусульман мира дни, мы собрались на этой земле, чтобы прочесть суры из Корана, почтить память ушедших в мир иной, тех, кто потерял жизнь в годы переселения и тех, кто перенес тяжелые годы адаптации с мыслями о родных краях. Во главе с руководителем администрации города Пософ Джахитом Улгаром, я благодарю всех, кто принял участие в организации этого мероприятия. 70 лет старшее поколение жило с мечтой о совершении религиозных обрядов в этих краях, где остались могилы, где остались сады, где остались дома, где память еще жива. Благодарю Всевышнего за то, что он дал нам такую возможность – вернуться сюда и выполнить завещание отцов. Благодарю отцов за то, что они дали нам такое воспитание, вырастили нас в духе патриотизма и национального сознания, внущили нам понятия чести и совести, вдохнули в нас имя Турка – сильного по духу, исторически могучего и несломленного. Сегодня о турках-ахыска знает весь мир, мы заявили о себе благодаря предоставленным руководством страны возможностям, имеем твердые позиции в Казахстане. Республика Турция оказывает нам всевозможную поддержку и внимание. Оторванные от родных мест, мы не утратили своих

традиций, сохранили язык, религию и культуру. Наше большое богатство в нашей духовной и неизменной силе, нас ведет и оберегает имя Турка. Этот факт импонирует правительству Турции, которое поощряет и помогает в сложных вопросах, касающихся наших граждан в тех странах, где представляется угроза жизни и мирного существования. Буквально недавно результатом официальной встречи с Президентом Турции Реджепом Тайипом Эрдоганом в Киеве стало решение о переселении турок-ахыска, находящихся в критической зоне Украины, в Турцию. А также был решен вопрос о переселении 38 семей из Азербайджана в Грузию. Сама Турция сегодня принимает нуждающиеся в укрытии народы из многих стран мира, в том числе это наши братья. Все это происходит с позволения турецкого руководства, которое направляет и оберегает приезжающих на местах. Мы хотим одного: чтобы ахыскинцы – трижды депортированный народ, наконец, перестали жить в страхе за завтрашний день. Все наши усилия направлены на улучшение уровня жизни на местах, на устранение существующих казусов, на восстановление имени и прав, на мирное и счастливое существование. Здесь многое зависит от молодого поколения, которому мы стараемся дать качественное образование. Всемирная ассоциация турок-ахыска ежегодно финансирует паломничество в Мекку 40-45 человек. Работают офисы и представители на местах. В Казахстане, Турции, Украине были организованы ужины-ифтары, сегодня и здесь, в Грузии мы собрались, чтобы быть вместе, чтобы вместе поднять руки в молитве о будущем наших детей, об ушедших в мир иной, о мирном небе над головой. Пусть Всевышний услышит наши голоса, оберегает и помогает. Аминь. После выступления нашего лидера меня не оставили рав-

Arkamızda Türkiye devleti var. Türkiye her zaman özel bir şekilde bizleri her yerde anlatıyor. Bu kadar birbirine bağlı olan, 70 yıl sürgünde yaşayan bir millet ne dilini, ne dinini, nede örf adetlerini kaybetmeyen bir çok toplumların içinden biz ön sırada duruyoruz. Bu bizim özelliğimizdir ve biz her zaman bu özelliği koruyacağız. Bizim en büyük tarihimize Türk adımızdır. Türkliğümüz her yerde koruyoruz. Ona göre Türkiye Devleti bu hareketlerimizi gördükçe bize çok destek veriyorlar. Son zamanlarda bir çok toplantılar yapıldı özellikle bizim sayın Cumhurbaşkanımızla Recep Tayyip Erdoğan'la. Kiev'de toplantı gerçekleştirdik, orada yaşayan Ahıska kardeşlerimizin problemlerini ilettik. O toplantı bizim milletimiz için bir kırılma noktasıydı. O toplantıdan sonra Ahıskalılar için yeni bir sayfa açıldı. Orada üç şeye karar verdik: Donesk bölgesinde savaş altında olan Ahıskalıları Türkiye'ye getirmek. Azerbaycan'dan DATÜB olarak 38 aileyi Gürcistan'a yerlestireceyiz. Bugün Türkiye'ye dünyanın her yerinden göç var. Bunların içinde 10-15 bin arasında Ahıskalılar var. Bu göçü Türkiye Devletin yardımıyla yönlendirmek. O göçü bir bölgede yerleştirmek ve insanlara her konuda yardımcı bulunmak. Posof Belediye Başkanı bize bir teklif sundu, bu meseleyi Posof Belediye Başkanımızla ciddi şekilde oturup konuşmaya karar verdik. Milletimizi proje dahilinde Türkiye'ye yerleştirmek. Biz istiyoruz ki Ahıskalı milleti artık eziyet çekmesin. Üç defa sürgün olan milletimiz artık eziyet çekmesin. Bütün amacımız, hareketlerimiz bunun için. Dünya Ahıskalı Türkleri Birliği olarak 4. stratejik işimiz gençlerimize kaliteli eğitim vermektir. Bu konuda çok çalışmalar正在进行中。Dünyanın 10 ülkeye yaşayan Ahıskalı gençlerine eğitim vermekte yardımcı bulunuyoruz. Ondan sonra DATÜB olarak biz her sene 45-50 kişiyi Haca gönderiyoruz. İstanbul'da yeni DATÜB ofi simiz açıldı. Milletimizin hizmetine ofi simiz 24 saat çalışıyor. Sayın Fuat Uçar hocamızda DATÜB'te Genel Sekreter olarak çalışıyor. Çok doğru, dürüst, güvenili bir insandır doğrusu, Allah ondan razı olsun. Bu sene Ukrayna'da ift ar yemeği verdik, ondan sonra döndük Kazakistan'da verdik, Gürcistan'da ve Türkiye Bursa'da da ift ar yemekleri verdik. Tekrar Allah hepinizden razı olsun, verdiğimiz ift arlar, yaptığımız duaları Allah kabul etsin. Amin." Başkanın konuşmasından sonra ve benim içimi sizlatan 92 iki yaşında dedenin konuşması oldu. "İnsan ihtiyarlığında kendini yetim saymaz. Ben 92 yaşıdayım, ama bir yetim gibiydim. Son bir yılda yüzüm gülmeye başladı, bu yaşında analı-babalı gibi hissettim kendimi, demekki bizim de bir sahibimiz vardır. Sizlere buraya gelişti sadece bir ift ar yemeği değil, bize bir dünya bağışlamaktır. Bu mukaddes günlerinde bizimle beraber olmanız yetmiş sene kemiklerimiz sizlatan sürgün

нодушными словами девяностодвухлетнего аксакала. «В старости человек не может оставаться сиротой. Мне 92 года, но я всегда ощущал себя одиноким. Последний год, как избавился от жгущего сердце страха одиночества. Я почувствовал, что не один, у меня есть братья, семья, есть люди, которые думают и переживают за нас. Приехав сюда, вы не просто собрали нас для ужина-разговорения, вы подарили нам мир, внесли в наши дома покой и осветили их надеждой. Сегодня пришло время забыть о тревогах, сегодня я ставлю точку в истории депортации, длившейся долгих семьдесят лет. Сегодня дух предков получил то, чего ждал все эти годы – молитвы. Жители ликуют, Всеышний привел вас через трудности и испытания, пусть и впредь бережет вас и направляет». Эти беседы длились до рассвета. Мы продолжали работать, Зиятдин бей с присущей ему внимательностью не оставил без ответа ни один вопрос, не отказал и обратившимся за материальной помощью. Обсужден был вопрос поэтапного переселения 38-ми семей из Азербайджана в Грузию. Желающим совершить хадж, был

hayatımızın son noktasıdır. Bu gün burda yaşayan dedelerimizin ruhu bile başımızın üstündedir. Ve milletimiz sevinmeli, Tanrı bize Ziyaeddin gibi oğul vermiş". Bu diyaloglar sabahın saat dördüğine sahura kadar devam etti. Başkanın maddi desteğiyle bu göç eden 38 ailinin birinci etapta, 20 aile gelmesi ve onlar kimler olması muzakere dile getirildi. Ve isteği arzusu olan dört hanımın Hacca gönderilimesi kabul edildi. Ve bunun dışında ev almak için yetersiz parası olan iki aileye yardım edildi. Vatandaşlık ve eğitim konusunda çok ciddi adımlar atıldı. Bütün bunlardan sonra halkımızla vedalaşma oldu, ama

дан одобрительный ответ. Двум нуждающимся в жилье семьям была оказана материальная поддержка. Решены были вопросы с гражданством и образованием. Пришло время расставаться, мы попрощались с жителями, но сердце свое оставили там. В пять утра, с первыми лучами солнца мы направились к бывшим селениям наших отцов. Посетили все села – от Лебиса до Панакета. Я много видел природных пейзажей, но такого совершенства не могу вспомнить. Гармоничное сочетание горных вершин и просторов, журчание родников и ручьев, пение птиц и шелест ветра. Во главе этого природного оркестра непременно вижу каз и поэзию. Особенно прекрасны пограничные зоны с Турцией, это рай на земле. Мы соблюдали пост и не могли вкусить местного меда и напиться родниковой воды, но, насытившись глазами, ощущали духовное наслаждение. Наконец, прибыли в Панакет – на родину працедов Зиятдина Исмиханоглу. Здесь мы должны были найти сельское кладбище и прочесть там суры из Корана. Несмотря на то, что мы были здесь раньше, из-за густых зарослей обнаружить места захоронения не представлялось возможным. Эхом пронесся призывающий голос лидера: «Об усталости не должно быть и слова. Мы не уедем отсюда, пока не найдем могильник, он должен быть где-то здесь». Наконец-то мы нашли старые захоронения, и громкий голос Фуата Ходжи возвысился над надгробиями. Суры из Корана, наши молитвы поднялись до вершин этих гор – свидетелей сломленных судеб, разбитых жизней, и спустились мягко на землю, как пресная вода, охладили ждущие молитв могилы. Было около семи вечера, когда мы спустились с горных регионов Ахыски. Свыше ста километров за десять

TÜRK BİRLİĞİ

ruhumuz orada kaldı. Haziran sabahının yeni doğan güneşin ışıkları altında, köylere doğru yol aldık. Lebisten tutun da Panakete kadar bütün köylerin ziyaretinde bulunduk. Ben tabiatın çok güzelliklerini görmüşüm, ama bu güzellikler bambaşkaydı. Dağların yayalarla ahengi, soğuk suların gür akan şırıltısı sanki dünyanın en büyük orkesterasıydı. Ve bu orkestrasının baş mimarı sazdır, sözdür. Türkiye sınırlıyla uzlaşan bu bölgeler bir cennet mekanıdır. Doğrudur, oruçlu olduğumuz için ne suyundan içebildik, ne balından yiyebildik. Ama sanki yemiş gibiydik. Çünkü o kadar güzelki buralar. İnsan hem manevi hem fi zik olarak doyuyor. Başkanın dede baba yurdu Panakete geldik, maksatımız köyün mezarlığını bulup orda Kur'an okutmaktı. Başkan önceden buralarda ziyarette bulunmuştu. Mezarlığı biraz geç bulduk çünkü, her taraf otlarla kaplanmıştı. "Kimse yoruldum demesin, bulmadan buradan gitmeyeceğiz. Mutlaka buralarda bir yerlerde olması lazım". Başkanın bu kelamı hepimizi harakete geçirdi ve nihayet bulmuştıki Fuat Hoca'nın yankılı Kur'an'ın sedaları dağların döşüne indi ve ihtiyacı olan bu toprakların her taşına işledi. Akşam saat yedi gibi dağlardan indik, eski sovyet niva arabasıyla on saatlik ve yüz kilometreden fazla dağların üstünden yol alındı. Aspinza'ya geldiğimiz zaman sanki hiç yorulmamıştık, İft arımızi Borcomi'de "borcomiyle" açtı. Hepsine oturmuştu ki, Başkan oğlu İsmihan sordu: "Yoruldun mu?". "Ne yorulması, bütün gençleri buraya getirmemiz lazım. Ben burada yeniden doğdum". Ve biz Ahıska'dan ayrıldık... bir daha dönmek niyetiyle...

часов проехали мы на старенькой «Ниве» по горным виражам, но усталости практически не чувствовали. Когда прибыли в административный центр Аспинда, я снова посмотрел на Исмихана. Посмотрел и подумал: наш лидер идет по народному пути, во благо общественной деятельности приносит в жертву себя, свое здоровье, время, не говоря уже о материальной стороне. При чем же здесь Исмихан? Подумал и тут же отказался от этой мысли. А он при том, что сын общественно-го лидера, при том, что ему, как и отцу, все народное не чуждо, при том, что в его сердце тоже живет любовь к истокам. По-другому и быть не могло. Зачатки берут начало с корня. Время поста подходило к концу, в Боржоми мы приступили к ужину, который нельзя было не начать с всемирно известной минеральной воды «Боржоми». Сохранилась тишина, каждый перебирал в себе пережитое за эти два дня. Зиятдин бей обратился к сыну: - Устал? - Совершенно нет, я как будто заново родился! Думаю о том, как в ближайшее время организовать сюда приезд своих друзей. На этой ноте мы покинули Ахыску... Покинули на время, чтобы еще не раз сюда вернуться... ■

Ровшан МАМЕДОГЛЫ

74 YIL SONRA GELEN KAVUŞMA VE MILLETİNE ADANAN ÖMÜR

Yaradan önce insanı yarattı daha sonra ise onu vatanına yani yeryüzüne gönderdi. Yeryüzünde elbette onu bekleyen onca zorluklar, sıkıntılar vardı. Buna rağmen insanoğlu vatanında yaşamaya, karşılaştığı sorunları aşmaya çalıştı her zaman. Ta ki insanoğlunun menfaatleri, çıkarları karşı-karşıya gelene kadar... Bundan sonra ise çatışmalar, ihanetler, savaşlar, sürgünler başladı...

Zamanlardan süzülerek gelen tarihin her döneminde kendi diline, dinine, örf adetlerine sahip çıkarak milli kimliğini, insanlığını, vicdanını, imanını, inamını ve en önemlisi vatan sevgisini kaybetmeyenler zalimlerin en acı yüzleri ile karşılaştılar. Kendi menfaati için hiç kimseyi önemsemeyen bu zalm Düzen İkinci Dünya Savaşı döneminde Ahıskalıların da kabusu oldu. Yillardır mesken saldıkları, kız büyütüp, oğul evlendirdikleri topraklardan sürgüne maruz kaldılar. Eli silah tutan Ahıskalı erkeklerin Sovyetler Birliği'nin Almanya'ya karşı savaşında ön cepheye alındığı bir zamanda geride kalanları ise acı bir sürpriz bekliyordu...

**O gün sanki her şey
bambaşkadı... Bir şeylerin
olacağından haberdarmış
gibi bazen güneş nur yüzünü
gösteriyor bazen de hafif yağmurla
birlikte gökten rahmet yağıyordu.
Bu rahmetin inmesinin de elbet bir
sebebi vardı.
Hiçbir şey sebpsiz değildi...**

14 Kasım 1944 yılında Ahıskalı ihtiyan erkekler, çocuklar ve kadınlar hayvan vagonlarına doldurularak bir bilinmeyece sürgün edildi. Sürgün sırasında binlerce Ahıskalı hayatını kaybetti. Hayatını kaybedenlerin mezarları bile yoktur. Hava şartları dolayısıyla hayatını kaybedenleri trenden çıkararak karın üzerine attı canı Sovyet askerleri...

Aradan yıllar geçse de o acilar hiç unutulmadı. Ahıskalı Türklerle karşı uygulanan bu vahşet nesilden

**Ahıskalıların vatan mücadelesi
2010 yılında Dünya Ahıskalı
Türkler Birliği'nin (DATÜB)
kurulması ile başka bir boyut
kazandı. Daha planlı ve daha
somut çalışmalar ile hareket
eden DATÜB kısa zamanda
tüm dünyada yaşayan Ahıskalı
Türklerin meşru bir çatı kuruluşu
haline geldi**

nesile miras kaldı. Fakat bu gün vatan toprağı bir başka seviniyordu. Çünkü 74 yıl önce buralardan zorla sürgün edilen çocuklardan bazıları onu ziyarete gelmişti. Bazıları ise gelemeden bu fani dünyadan götüdü gitti. Gelenler ise gözü yaşlı, kalbi kırık ve en önemlisi yıllar süren vatan hasreti ile... Yürekleri vatan hasreti ile dolu olan dedelerimiz konuşurken ağlıyor, sözleri dillerinde düğümleniyordu. Vatandan sürgün edilirken beş on yaş aralığında olan dedelerimizin şimdi yetmiş beş ila seksen beş yaşları var. Bir çoğu dünya gözü ile sürgün edildikleri köylerini, evlerini, vatanlarını görebileceklerini düşünmemişlerdi bile. Şayet sürgüne gönderildikleri yer öyle uzaktı ki, geri dönemeleri imkansızdı... Bunun sebebi ise Sovyetler Birliği Lideri Stalin'in Ahıskalıları bu topraklardan ebediyen sürgün etmek niyetiydi. Ve bunda da neredeyse başarılı olmuştu. Sürgüne gönderdikleri Ahıskalıların evlerine ise zaman kaybetmeden ermeni ve gürcüler yerleştirilmişti...

23-25 Ekim 2018 tarihinde Kazakistan'dan otuz kadar ihtiyar dedemiz Ahıskalı'ya getirildi. Onlara ilaveten Antalyadan ve Bursadan da vatansever Ahıskalılar vatan Ahıskayı ziyarete geldiler. Bu ziyaret Ahıskalıların hala vatanlarını unutmadıkları, yıllar geçse de onların vatana olan sevgisinin, özleminin azalmadığı anlamına gelmektedir.

Ahıskalıların vatan mücadelesi 2010 yılında Dünya Ahıskalı Türkler Birliği'nin (DATÜB) kurulması ile başka bir boyut kazandı. Daha planlı ve daha somut çalışmalar ile hareket eden DATÜB kısa zamanda tüm dünyada yaşayan Ahıskalı Türklerin meşru bir çatı kuruluşu haline geldi. Tüm bu çalışmaların başında ise ömrünü Ahıskalı Türklerle adayan, sadece yaşadığı Kazakistan'da değil tüm Ahıskalıların yaşadığı ülkelerdeki milletimize dost

elini uzatan Ziyatdin İsmihanoğlu Kassanov vardi. O, maddi zenginliğinin yanında manevî zenginliği, gönül açıklığı sayesinde kısa zaman içerisinde tüm Ahıspa Dünyası'ndaki insanların gönlünde taht kurdu. Bu öyle bir sevgi ki, ne parayla ne de başka bir şekilde elde edilemez. Bunu yalnız ve yalnız insana değer vermekle, onlara saygı göstermekle elde edebilirsin. Bu sevgi Ahıspa'da bir daha kendini gösterdi. Ahıspa'daki muhteşem kalede milletini karşılayan, onlarla tek tek kucaklaşan Ziyatdin Kassanov'a karşı sevgi seli görülmeye değerdi. Bazı kendini bilmezlerin Genel Başkanımızın Gürcistan'a gelemiyor demesine karşılık olarak O, Gürcistan'a sefer etmiş ve dahası Ahıspa kalesinde milleti ile beraber atalarını yad ediyordu. Burada çıkarılabilecek oldukça güzel bir mesaj vardi. Yıllar geçse de olmazın zulumlere maruz kalsak ta hiç bir zaman pes etmedik, etmeyeceğiz ve vatanımıza sahip çıkacağız.

Bayram ruhunda geçen o gün akillara güzel bir anı olarak kazındı. Gökten yağan rahmet yağmurları eşliğinde önde Lider Kassanov, peşinden ise milleti Ahmediyye Camisi'ni ziyaret ederek atalarımızın ruhuna dualar ettiler. Ahıspa'yı ziyarete gelen Ahıskalılar ile birlikte Ahıspa kalesini gezen Ziyatdin Kassanov, akşam da geç saatlere kadar onların serefine verdiği yemekte onlarla birlikte vakit geçirdi. Onlarla birlikte yemek yedi, sohbet etti, sorunlarını dinledi, el açıp oynadı, eğlendi, onlarla birlikte güldü, beraber sevindi. Akşam yemeğine Kazakistan'dan gelen yaşı 80'in üzerindeki ihtiyarların yanısıra, Bursa'dan, Antalya'dan kafileyle gelenler, Ahıspa'da okuyan öğrenciler ve Ahıspa'da yaşayan Ahıskalılar katıldı. Genel Başkanımız Ziyatdin Kassanov, burada da bir konuşma yaparak milletimizi selamladı. Konuşmasında oldukça önemli noktalara değindi.

Bayram ruhunda geçen o gün akillara güzel bir anı olarak kazındı. Gökten yağan rahmet yağmurları eşliğinde önde Lider Kassanov, peşinden ise milleti Ahmediyye Camisi'ni ziyaret ederek atalarımızın ruhuna dualar ettiler.

"Biz bu yola çıkarken ne ödül, ne madalya, ne şanşöhret ne de başka bir ünvan için çıkmadık" diyen Ziyatdin İsmihanoğlu, bu kutlu yola çıkarken hep milletimizin geleceğini ve milletimize nasıl faydalı olabileceğini düşündüğünü söyledi.

Akşam yemeğinde Genel Başkan Ziyatdin Kasaanov ile biraraya gelenler hepsi memnun olduklarını dile getirdiler. Vatan Ahıspa'da DATÜB desteğiyle ev alanlar onun desteği olmadan asla vatanda ev sahibi olamayacaklarını dile getirdiler.

DATÜB Bursa İl Başkanlığı Kadın Kolları Başkanı Gülyeter Aliyeva ise başına gelen çok enteresan bir olayı anlattı: "Burada Vale'den olan genç tercuman bir gürcü arkadaşımla tanışdım. Bana dedi ki, benim dedemin eskiden Ahıskalı arkadaşları varmış ve onları ziyaret etmek için Orta Asya'ya gitti. Bende ona karşı dedim ki, benim de dedemin burada gürcü arkadaşları varmış. O, da oğullarını bize göndermişti. Onun dedesi de vefat etmiş benim dedem de. Fakat oğluna demiş ki, gidip helallığını alırsın ondan. Soyadının Kaçkaçışvili olduğunu söyledi. O gencimiz orda şok oldu. Benim Kaçkaçışvili dedi. Başkanımız gerçekten büyük bir buluşmaya da sebep oldu. Bir birini unutmayan, helallik için ta Orta Asya'ya oğlunu gönderen dedelerin torunlarını Ahıskalı buluşturdu. Allah Ziyatdin Kassanov'dan razı olsun." dedi.

Bu ruhu bu birliği yaşatmak için her bir Ahıskalı var gücü ile mücadele etmelidir. Bizi bir birimize kenetleyecek olan birlik ruhumuzun kaybolmaması için büyük çaba harcayan Ziyatdin Kassanov tüm Ahıskalı Türkler için gerçek bir kahramandır. Bugün hem maliyla hem de canıyla milletimizin geleceği için onurlu bir mücadele vermektedir. Ailesi ve iş dünyasının yanında ömrünün büyük bir kısmını Ahıskalı Türklerle adamıştır. Allah'ın insana vermiş olduğu ömrün 60. Yılıni 23 Kasım 2018'de kutlayacak olan Ziyatdin Kassanov'a bundan sonra da Ahıskalı Türklerin parlak geleceği doğrultusundaki çalışmalarında başarılar diliyorum. Ailesi ile birlikte mutlu, huzurlu, sağlıklı daha nice güzel günler görmesini Yüce Allah'tan niyaz ederim.

Ömur kısa hayat ise fanidir. Bu ölümlü dünyada ise önemli olan onurlu, dürüst, millette saygılı, güleryüzlü, adil ve vicdanlı bir şekilde yaşamaktır. O, bunu layıkıyla yapıyor ve zaten Onu Ziyatdin Kassanov yapan da bu olsa gerek! ■

**Bu ruhu bu birliği yaşatmak
için her bir Ahıskalı var gücü
ile mücadele etmelidir. Bizi bir
birimize kenetleyecek olan birlik
ruhumuzun kaybolmaması için
büyük çaba harcayan Ziyatdin
Kassanov tüm Ahıskalı Türkler
için gerçek bir kahramandır.**

Tevazu, samimiyet ve gayret ile,
Mevlüt İşık

Dergimizin Sayın Başkanımız Ziyaetdin Kassanov'un yıl dönümüne hazırladığı özel sayıya maddi desteklerinden dolayı DATÜB AKDENİZ temsilcisi Sayın İsmail MAMET'E teşekkürlerimizi sunarız.

Выражаем глубокую благодарность представителю DATÜB AKDENİZ уважаемому Исмаилу Мамету за предоставленную спонсорскую помощь в издании спец выпуска, посвященного юбилею лидера турок-ахыска Зиятдина Исмиханоглу.